

Ribniška občina praznuje

Pred 43 leti zmaga v Jelenovem žlebu — Domicil 15. diviziji

RIBNICA — V spomin na zmago Cankarjeve in Gubčeve brigade v Jelenovem žlebu leta 1943 praznuje vsako leto 26. marca občina Ribnica svoj krajevni praznik. Letos bodo v ribniški občini praznik slavili bolj skromno. Edina večja slovesnost bo svečana seja občinske skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij 26. marca ob 10. uri v dvorani doma TVD Partizan v Sodražici. Na njej bodo podelili letošnje občinske nagrade in priznanja, glasovali pa bodo tudi o predlogu za podelitev domicila skupnosti borcev 15. udarne divizije NOV Jugoslavije. Enote te divizije, se pravi Cankarjeva in Gubčeva brigada, 12. brigada, 15. (belokranjska) brigada, jurišni bataljon in I. slovenska artilerijska brigada, so pogosto delovale v ribniški občini. Prireditev v počastitev praznika pa se bodo začele že prej. Tako se bo Ribničanom že jutri, 21. marca, ob 19. uri predstavilo v dvorani doma TVD Partizan v Ribnici ŠKUC-ovo gledališče — podjetje za proizvodnjo fikcij. Ljubljanski študentje bodo nastopili z delom »Ana drugič v bazenu«. Naslednjega dne, v soboto zvečer, pa bo v Ribnici koncert Marka Breclja. 14. marca so v galeriji v ribniškem gradu odprli razstavo del akademskega slikarja Izidorja Urbančiča.

J. P.

Kurirčki na poti

Ta teden v Kočevju

Letošnja kurirčkova pošta je šla na pot v ponedeljek, 17. marca. Tudi tokrat bodo pionirji prenašali pet torbic, ki so začele pot v Gornji Radgoni, Ljubnem ob Savinji, Krnicah nad Spodnjim Idrijo, na Knežaku in v Delnicah. Vse poti kurirčkove pošte se bodo združile 7. junija v Trebčah na zboru pionirjev Jugoslavije. Zbor bo posvečen 25-letnici gibanja neuvrščenih, vlogi Tita v njem in spoznavanju revolucionarne preteklosti spominskega parka Trebče in krajev ob Soči. Pionirji in mladinci na osnovnih šolah se pripravljajo tudi na problemsko

● V kočevsko občino bo pošta »ispela danes. Ob 10.30 jo bodo prevzeli pionirji osnovne šole Vas-Fara. Nato bo potovala v Osilnico, osilniški pionirji jo bodo ob 14. uri spet predali hrvaškimi pionirjem iz občine Cabar. V občini Kočevje bo pošta prispela spet 24. marca, ko jo bodo ob 10. uri prevzeli pionirji osnovne šole Podpreška. V Kočevje pa bo prispela 25. marca ob 9. uri. V četrtek, 27. marca, ob 10. uri jo bodo na Jasnici kočevski pionirji predali pionirjem ribniške občine.

konferenco o temi »Pionirji in mladinci — najmlajši samoupravljavci«, ki bo 11. in 12. aprila v Brežicah. Zgodovinarji, ki pripravljajo raziskovalna dela o tem, kako smo živeli, pa se bodo srečali 30. in 31. maja v Metliki.

VREME
V drugi polovici tedna bo suho in postopoma toplejše vreme.

O (ne)moči sindikata

V Ljubljani bo jutri in soboto 11. kongres Zveze sindikatov Slovenije. Mnogi se sprašujejo, kaj od tega kongresa lahko sploh pričakujemo. Seveda imajo pri tem v mislih kaotične gospodarske razmere, začarani krog višanja cen in osebnih dohodkov (ne da bi bili utemeljeni v večji proizvodnji), inflacijo in padajočo življenjsko raven delavcev. Sindikat, ki pri nas nima tiste ozke zaščitniške vloge delavcev, kakršno ima v meščanskih demokracijah, bi o vsem tem moral kaj reči. Vprašanje pa je, do kod in kako se bo slišal glas sindikalnih aktivistov, delegatov, ki so doslej že večkrat poudarjali, da je sindikat enakopraven in samostojen dejavnik političnega sistema, žal pa je bilo v praksi drugače. Zato na sindikalnem kongresu delegati bržkone ne bodo sprejemali samo načelnih usmeritev za naprej, ampak bodo poskušali izmeriti tudi svoj resnični družbeni vpliv. Gre za vprašanje, ali je sindikat učinkovita delavska razredna organizacija, kako in na kakšen način lahko pripomore k reševanju gospodarstva, družbenih problemov.

J. SIMČIČ

MNOŽIČNO NA VOLIŠČIH — Dolenjci, (ki so imeli v regiji 93,39-odstotno volilno udeležbo) Pomurci in Zasavci se lahko pohvalijo, da so imeli v Sloveniji najboljšo udeležbo na nedeljskih volitvah. Volilni odbori so marsikje že zgodaj popoldne zaključili delo. Tako je bilo tudi v krajevni skupnosti Center v Novem mestu, kjer so zabeležili 91-odstotni obisk. Prizor na sliki je z volišča na sodišču.

Zelo uspešne volitve

V novomeški občini je bila na volitvah v združenem delu udeležba 90-odstotna, volitev v krajevni skupnostih pa se je udeležilo 93,7 odstotka volilnih upravičencev. Vsi so se volitev udeležili v Gabrju in Beli cerkvi, najprej pa so jih končali v Podljubnu.

Tudi v trebanjski občini so volitve izjemno dobro uspeli. Že 93,4-odstotna udeležba volilnih upravičencev kaže na to, da ni bilo krajevne skupnosti, kjer bi se volitev udeležilo manj kot 90 odst. volilnih upravičencev. Prav tako so s potekom volitev in izidih zelo zadovoljni v črnomaljski občini, kjer so med drugim pohvalili tudi volilno kulturo volilcev. Na 47 voliščih v združenem delu jih je od 6.899 vpisanih volilcev volilo 6.465 ali 93,7 odst., že v zgodnjih jutranjih urah pa so s 100-odst. udeležbo zaključili v vrsti kolektivov, prvi pa v Elektru. Na nedeljskih volitvah jih je od 12.940 volilcev glasovalo 12.448, torej 96,2 odst., največ v Sloveniji, vendar to še ni dokončen podatek, ker volilni lističi še prihajajo po pošti. Že pred osmo uro jutraj so zaprli volišča v Bojancih in Velikih selih, dopoldne pa so s 100-odst. udeležbo zaključili z volitvami v krajevnih skupnostih Adlešiči, Butoraj, Griblje in Petrova vas. V metliški občini se je četrtkovih volitev od 3.465 vpisanih volilcev udeležilo 3.138 ali 90,6 odst., glasovali pa so na 20 voliščih. Stoodstotna udeležba je bila na voliščih obrata SCT, upravnih organov, metliške osnovne šole ter na Pionirjevih volišču v Poreču. V krajevnih skupnostih pa so volitve potekale na 32 voliščih. Od 5.958 vpisanih volilcev jih je 193 na delu v tujini, od preostalih pa jih je glasovalo 5.336 ali 92,6 odst.

Od 8.391 volilcev, vpisanih v seznam, jih je v združenem delu v kočevski občini volilo 7070 ali 88,3 odst., najprej pa so zaprli volišče v Kovinarju. Volitev v krajevnih skupnostih pa se je udeležilo 12.038 od 13.447 volilcev, torej 89,5 odst. Na nedeljskih volitvah v krajevnih skupnostih je glasovalo 8.280 ali 90,6 odst. volilcev, najprej pa so končali v Bukovici in Zadolju in sicer že ob 8,15 uri.

V brežiški občini je od 9.009 vpisanih volilcev v združenem delu na četrtkovih volitvah glasovalo 8.247 delavcev ali 91,4 odst., v obrti pa je bila udeležba 87,4-odstotna. V krajevnih skupnostih so od 19.146 volilnih upravičencev upoštevali 18.388, ker jih 769 dela v tujini, na volišča pa jih je prišlo 17.626 ali 95,9 odst. Tudi v krški občini so zadovoljni z odzivom delovnih ljudi in občanov na nedeljskih volitvah. Od 20.522 volilcev jih je glasovalo kar 94,9 odst. Najboljšo udeležbo so zabeležili v krajevni skupnosti Brestanica, in sicer 99,2 odst., nad 95-odst. udeležbo pa je bila še v krajevnih skupnostih Rakca, Senuše, Veliki trn, Senov, Podbočje, Leskovec, Dolenja vas in Zdole. Prav v vseh krajevnih skupnostih pa je bila udeležba večja kot 90 odstotkov. V severniški občini je v združenem delu glasovalo 89 odst. volilcev, rezultat pa je bil slabši predvsem na račun dopustov, bolniških in porodniških. Veliko bolje je bilo na nedeljskih volitvah v krajevnih skupnostih, saj je severniška občina prišla celo na prvo mesto v republiki po številu volilcev, ki so prihiteli na volišča v zgodnjih jutranjih urah, do 9. ure je volilo že 53 odst. upravičencev. V tej občini pa je volilo 12.795 volilcev ali 92 odst.

Dogovor o dolenskih nalogah

Dogovor o skupnih temeljnih planov dolenskih občin naj bo osnova razvoja — Medobčinski svet ZSS : osnutek je dobrodošla usmeritev razvoja

NOVO MESTO — V dolenski regiji smo imeli že doslej dogovor o skupnih temeljnih planov občin Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje. Vendar se tega dogovora ni nihče držal, saj so občine ravnale po svoje. To naj se ne bi več ponavljalo, saj je na pobudo Društva ekonomistov Dolenske in Medobčinske gospodarske zbornice Zavod za družbeno planiranje že pripravil osnutek dogovora za komaj začeto srednjeročno obdobje.

O osnutku so se pretekli teden na seji medobčinskega sveta Zveze sindikatov za Dolenjsko izrekli kot o dobrodošli usmeritvi razvoja v prihodnjih petih letih.

Nalog skupnega pomena, kjer bodo morale sodelovati vse dolens-

ske občine, skoraj ni mogoče v celoti naštet. Segajo vse od izobraževanja prek ekologije, energetike do prehrane in kmetijstva ter trgovine. Zdjaj bodo morali o osnutku družbenega dogovora, ki je, resnici na

● Predsednik medobčinskega sveta Jože Mozetič je dejal, da so priprave na kongres potekale v redu. Domala ni bilo osnovne organizacije, ki ne bi razpravljala o kongresnih dokumentih, ki jih na Dolenjskem sprejemamo. Vsem razpravam pa je bilo skupno, da so se vrtele okoli vprašanja, ali je vloga sindikata dovolj učinkovita, in kako doseči, da bodo delavci v resnici videli v sindikatu svojo organizacijo.

ljubo povedano, še precej pomankljivi, reči svoje tudi občinski izvršni sveti.

Na seji medobčinskega sveta so delegati poslušali tudi poročili družbenega pravobranilca samoupravljanja in predsednika sodišča združenega dela. Družbeni pravobranilec samoupravljanja je poudaril pomen preventivnega delovanja, kakršnega je tudi bilo največ. Opozoril pa je na številne kršitve pri delitvi osebnih dohodkov, prav ta-

Nič več v družbi najslabših

S tiskovne konference v SDK o lanskoletnem gospodarstvu v regiji — Lani je le 6 tozdv imelo primanjkljaj — Nekritih izgub na Dolenjskem ni

NOVO MESTO — Ob dejstvu, da je bil lanski izvoz dolenske regije zelo velik in da praktično ni več nekritih izgub, je samozadovoljstvo vendarle odveč. Taka je bila ugotovitev tiskovne konference v SDK Novo mesto 13. marca, kjer so predstavili prve rezultate iz lanskoletnih zaključnih računov.

Vsekakor je stanje gospodarstva v začetku leta 1986 neprimerno boljše, kot je bilo pred letom dni, vendar pa pod drobnogled vzeti podatki iz zaključnih bilanc še daleč niso najbolj ugodni. Zaskrbljujoče je, da je industrijska proizvodnja upadla za 1,7 odst. in da je ta med 22 dejavnosti kar v 14 panogah nazadovala.

Izjemno dober rezultat v slovenskem merilu je dolenski regija dosegla v izvozu, ki je bil v letu 1985 povečan za 26 odst., od tega izkazuje kar 23-odst. rast izvoz na konvertibilna tržišča. Tudi pokritje izvoza z uvozom se je izboljšalo in znaša skupno 115,2 odst.

Celotni prihodek gospodarstva štirih dolenskih občin se je lani povečal za dobrih 90 odst., prihodki,

● Izgube, ki so prejšnja leta na Dolenjskem dosegale milijardne zneske, predvsem po »zaslugi« IMV, so lani domala usahnile. Vsega skupaj je v regiji 6 tozdv izkazalo manjše izgube v skupnem znesku 267 milijonov dinarjev, vendar v vseh primerih izgube pokriva (večinoma že do zaključnih računov) iz lastnih virov, tako da nekaterih izgub v letu 1985 na Dolenjskem ni!

ustvarjeni na tujem trgu, pa so se povečali za 19 odst. Pri ugodnih poslovnih uspehih sta imela nemalo zaslug rast cen in tečaja dinarja. Amortizacija je dosegla skromno,

KONGRES EVROPSKIH ŠTUDENTOV FARMACIJE

● ŠMARJEŠKE TOPLICE — V tukajšnjem zdravilišču bo od 31. marca do 5. aprila 9. kongres evropskega združenja študentov Farmacije, ki ga organizira študentska sekcija slovenskega farmacevtskega društva, generalni pokrovitelj pa je novomeška tovarna zdravil Krka. Na kongresu bodo sodelovali študentje in mladi farmaceuti iz 13 evropskih držav in predstavniki vseh 5 farmacevtskih fakultet v Jugoslaviji. V okviru kongresa bosta simpozija o vlogi farmacevta v avtomedikaciji in o napačni uporabi in zlorabi zdravil v avtomedikaciji. V času kongresa bo v avli hotela farmacevtska razstava.

Berite danes!

na 4. strani:

● Iz prestolnice niti dinarja

na 5. strani:

● Požar speši gradnjo tovarne

na 6. strani:

● »Le umik pred odgovornostjo«

na 7. strani:

● V Krki le kultura ustavlja stroje

na 9. strani:

● Velikemu trudu in znanju grozi potop

na 10. strani:

● Aids trka tudi na naša vrata

na 16. strani:

● Posojila delili na lepe oči

na 24. strani:

● Zelo verjetna pot do katrce

odstotno rast, kljub vsemu tega ne štejejo za problem ne v dolenskih in ne v slovenskih razmerah. Tečajne razlike je krila celo IMV.

Število zaposlenih se je lani povečalo za 2,1 odst., povprečni zaslužek v regiji pa je znašal 47.708 din. Te in pa vrsta drugih stvari kaže napredek, dosežen v hudo težkih gospodarskih razmerah. V tem lahko vidimo predvsem nekaj svetlih točk za razvoj v prihodnjih letih. R. BAČER

ČRNOALJSKI GLASBENIKI KONCERTIRALI NA MOZIRSKEM

● ČRNOALJSKI — Zabavni orkester črnomaljske glasbene šole je minulo sredo gostoval v moziški občini. Pod vodstvom Silvestra Miheličiča je imel koncert v osnovnih šolah v Mozirju in Gornjem gradu in požel navdušenje mladega občinstva. Kaže, da to ne bo edina turneja črnomaljskega orkestra. Po lanskem marmek koncertu v Cenkarjevem domu v Ljubljani, kjer je nastopil ob dnevu Glasbene mladine Slovenije, je dobil orkester več vabil šol iz raznih krajev Slovenije, naj s svojim programom obiše tudi njihove učence.

Enaindvajsetica vleče

Prestavniki IMV in Renaulta so v ponedeljek na Otočcu predstavili nove modele iz Francije

OTOČEC — Le teden dni po premierni predstavitvi novega Renault-

ovega vozila R-21 na ženevskem avtomobilskem sejmu so predstavniki novomeške IMV in francoskega Renaulta v ponedeljek na Otočcu pripravili tiskovno konferenco, združeno z ogledom in testno vožnjo novih vozil, ki bodo že v nekaj tednih na voljo tudi jugoslovenskim kupcem.

Največ zanimanja je seveda veljalo enaindvajsetici, vozilu, ki naj bi zapolnilo vrzel med R-18 in R-25.

Prav to vozilo je bilo tudi v središču pozornosti na nedavnem ženevskem sejmu. Po zagotovilih IMV bo v Jugoslavijo letos prišlo 150 avtomobilov R-21, vplačila zanje pa bodo pričeli sprejemati že v aprilu. Žal v tem trenutku še ni moč postreči s končno ceno. Poleg tega avtomobila so v ponedeljek premierno predstavitev v Jugoslaviji doživela še vozila R-5 diesel, reault express in fuego.

Morda, za konec, še tale podatek: novomeška IMV bo letos dala na jugoslovenski trg 15.430 avtomobilov, od tega bo kar 10.000 katrec, 3.000 osemnajstic, 400 dostavnih vozil in 2.030 iz Francije uvoženih avtomobilov. Med njimi bo 540 vozil R-5 vključno z novim diesel modelom, 300 avtomobilov R-11, 500 vozil R-25, 380 kombijev traffic, 420 masterjev in kombibusov, 80 vozil fuego in, kot smo že zapisali, 150 enaindvajsetic. V IMV so nam obljubili, da bomo lahko nove modele vozil podrobneje testirali in takrat bomo o njih zapisali tudi kaj več.

B. B.

NOVOMEŠKA PREMIERA ENAINDVAJSETICE — Predstavniki novomeške IMV in francoskega Renaulta so v ponedeljek na Otočcu predstavili novo vozilo R-21 (na sliki v ospredju), ki bo jugoslovenskim kupcem na voljo čez nekaj tednov. Poleg enaindvajsetice, ki je vzbudila največ pozornosti, so zbranim novinarjem predstavili še R-5 diesel, novo izvedbo petice reault express in fuego. (Foto: J. Pavlin)

Za IMV lansko leto prelomno

Ob oprijemljivih uspehih in družbeni pomoči se IMV postavlja na noge

NOVO MESTO — Trimesečno poročilo začasnega vodstva IMV, predloženo novomeškemu izvršnemu svetu 12. marca, kaže pomembne premike na boljše. Kljub izgubi 2,70 milijarde dinarjev v prvem četrtletju lanskega leta je zaključna bilanca izkazala poslovanje brez izgub v obeh proizvodnih programih, poudarjajo pa, da gre velika zasluga bankam, ki so odpisale 2,92 milijarde dinarjev obresti.

Kljub velikim težavam z oskrbo materiala in z delavci, ki so vse leto zapuščali kolektiv, je bil v avtomobilski proizvodnji plan dosežen, razen pri gospodarskih vozilih, kjer je bil plan zaradi pomanjkanja uvoznih materialov dosežen le 20-odstotno. Za domači trg solani naredili in prodali 8.663 vozil R-4, 2.239 avtomobilov R-18 in 181 gospodarskih vozil, v izvoz pa je šlo 28.917 avtomobilov. Ker so vse to naredili s 120 delavci manj, se je produktivnost povečala za 9,2 odstotka.

V proizvodnji prikolic so v novomeški in brežiški tovarni naredili 12.297 prikolic, število delavcev je bilo za 17 manjše. Zmanjšali so materialne stroške, zaloge gotovih izdelkov, nedokončane proizvodnje in materiala ter močno izboljšali organizacijo dela v proizvodnji. Prikoličarski program je izvozom dal lani 24 milijonov dolarjev, na poslovanje tega programa pa so imeli vpliv grehi iz prejšnjih let, kot: neporavnan devizni dolg do tujih dobaviteljev, neporavnane devizne garancije in dobava 2300 prikolic in vozil po zamaknjenih cenah iz leta 1984.

Znotraj IMV so za sanacijo razmer precej naredili, izdatna pa je bila končno tudi pomoč družbe. Banke so odpisale 2,92 milijarde dinarjev obresti, nekateri kratkoročni sanacijski krediti pa so spremenjeni v dolgoročne z ugodno obrestno mero. Vse stare terjatve je IMV plačala, »še daleč pa smo od tega, da bi se obveznosti preteklih let povsem rešili.« In se je izvršnega sveta dejal Marjan Anžur, predsednik začasnega vodstva IMV.

Nerešeno ostaja vprašanje obratnih sredstev in starih deviznih obveznosti iz nakupa opreme in reprovomateriala iz leta 1982, dolg do železnice. Tega pa IMV sama ni sposobna rešiti.

Prve dni aprila pričakujejo v IMV okvirno ponudbo za dolgoročno sodelovanje z Renaultom kot tudi študijo o možnem sodelovanju z japonskimi partnerji. Skupno Smeltom pa je v zaključni fazi študija o alternativnih možnostih, ki predstavljajo zaposlitev prostih zmogljivosti, če glavni program tega ne bo zajel. V teh programih je zajeto možno sodelovanje s Crveno Zastavo. »Odločitev za dolgoročno avtomobilski program lahko pričakujemo okrog 1. maja,« pravi predsednik Anžur. V razpravi na izvršnem svetu so načeli tudi vprašanje programa IMV 2, ki za zdaj v celoti ostaja nerešen. Napredek je v tem, da so dobili pismeno stališče Renaulta, da je pripravljen nositi svoj del odgovornosti in materialnih obveznosti do tega programa.

Prav tako so se v razpravi dotaknili težav v proizvodnji na začetku leta 1986. Težave so v avtomobilski proizvodnji, zmanjšano proizvodnjo pa bodo morali nadomestiti do konca marca, zato bodo potrebni izredni

ukrepi. Sicer pa v letošnjem letu načrtujejo proizvodnjo 31.500 katre za izvoz in 9.500 teh vozil za prodajo na domačem trgu, proizvodnjo 3.000 vozil R-18 in 400 gospodarskih vozil ter uvoz 3.000 Renaultovih vozil.

Prikoličarski program naj bi dal 22 milijard dinarjev celotnega prihodka in 31,5 milijonov dolarjev izvoza. Hkrati s tem pripravljajo tudi pre-

KULTURNO-ZABAVNI VEČER PRED 11. KONGRESOM ZSS

SENOVO — V soboto, 22. marca, bo ob 19. uri v Domu 14. divizije na Senovem pester kulturno-zabavni večer v počastitev 11. kongresa slovenskih sindikatov. Pobuda za večer in večina akterjev prihaja iz živahnega kulturnega jedra senovske Metalne, v soboto pa bodo nastopili s svojo poveljo ali kako drugače Asta Malavašič, Ivo Umek, Metod Lakner, Bojan Jordan pa tudi Anica Brezniker in Nada Dobrovnik. Če pesmi, aforizmi in skeči ne bodo dovolj razgreli ozračja, bo za to poskrbel Škobernetov ansambel.

Manj obremenjeni tiri

ZTO Novo mesto prepeljala 811.000 ton tovora

NOVO MESTO — »Največji uporabniki naših storitev so gozdna gospodarstva in rudnik Kanižarica. Ker je bilo lani več lesa uporabljenega v domačih lesnopredelovalnih tovarnah, manj lesne mase pa je porabila tudi Celuloza iz Krškega, je za nas ostalo manj tovora. Kljub temu smo lani prepeljali 812 tisoč ton tovora, kar je 7 odst. za načrt sicer povečanega plana,« je dejal direktor ZTO Novo mesto Jože Simonič.

V ZTO Novo mesto, ki je po dolžini prog med največjimi v Sloveniji (212

delovnih reorganizacij, kjer pa prizadevanja v prvem hipu niso dala dobrih sadov. Pred dnevi izvedeni referendum za reorganizacijo na tako imenovani »mezzo« ravni v Tehnoservis ni uspel. Po zagotovitvi članov začasnega vodstva IMV pa jim to ne jemlje poguma in bodo akcijo nadaljevali, vendar brez vsake prisile.

RIA BAČER

PRIPRAVE NA MDA

BELA KRAJINA — Tukaj so že začeli s pripravami na republiško mladinsko delovno akcijo Bela krajina 86. Na nedavni 1. seji predsedstva skupščine MDA je beseda tekla o deloviščih — brigadirji bodo v obeh belokranjskih občinah rekonstruirali in gradili vodovod — za katera mora biti dokumentacija pravčasno urejena. Imenovali so delovno skupino, ki bo pripravila načrt ureditve brigadirskega naselja v Lokvah, glede na lanske slabe izkušnje z Integralom pa bodo iskali tudi nove možnosti za prehrano. Razen traserja je že znano tudi vodstvo akcije: komandant bo v l. in 2. izmeni Vera Marušič, v 3. pa Zvone Butala, namestnik komandanta za interesne dejavnosti bo Mojca Vrlinič, namestnik komandanta za naselje Nebojša Vasič, ekonom pa Dušan Jankovič.

kilometrov prog), večjega prometa skoraj ne bi mogli doseči. So namreč »slepi« krak slovenskega železniskega omrežja in zaradi tega tako rekoč nimajo tranzitnega prometa, ki najbolj vpliva na količino prepeljanega tovora. Med največjimi komitenti so GG Novo mesto, rudnik Kanižarica, IMV, GG Kočevje, GG Snežnik, Novoles, Kremen, Belt, Krka itd. Trudijo se, da bi blago čimprej dostavili, in so pri tem že dosegli uspehe, tako so med boljšimi ZTO v Sloveniji. Sicer pa prepeljejo okoli 42 tisoč tovora v Sloveniji, ki je namenjen železnici.

»V nasprotju s tovarnim prometom, kjer smo zabeležili zaostajanje za načrtom, pa smo lani spet povečali število prepeljanih potnikov. Lani smo jih z vlakom prepeljali okoli 3 milijone, kar je za poldrugi odstotek več kot leto poprej. To je rast, kakršno beležimo že ves čas po letu 1980, ko se je pri nas začela energetska kriza. Zanimivo je, da je poraslo zanimanje za zeleni vlak, ki je sedaj večkrat celo premajhen za vse potnike. Žal kljub navali potnikov na železnico s ceno vozovnic pokriva komaj tretjino stroškov. To pa pomeni, da je železniški prevoz še vedno najcenejši,« je dejal direktor Simonič.

V ZTO Novo mesto je zaposlenih 600 delavcev, od tega je 600 operativcev. Upravljajo z 10 lokomotivami, 30 potniškimi garniturami, katerih vsaka ima prostora za 145 potnikov, s klasičnim vlakom, ki vozi na delavski progi proti Ljubljani in z 10 dizel lokomotivami. Na leto prepeljejo okoli 42 tisoč vagonov.

J. S.

V obrti ni izgubarjev

O razvoju obrti je veliko stališč in analiz, kaj malo pa praktičnih sprememb — Bo šlo hitreje?

NOVO MESTO — Srednjeročni in dolgoročni razvojni načrti Slovenije obetajo obrtništvu nadaljnji razcvet in ga uvrščajo med prednostne dejavnosti. Kaj si obetajo dolejnjski obrtniki, je povedal Martin Bajuk, direktor Obrtne zadruga Hrast, ki je med 46 slovenskim tovrstnim zadrugami po obsegu proizvodnje na petem mestu. »Doživljamo vrsto kritik na račun obrtnih zadrug, češ da so leglo nezakonitosti, kar pa je večkrat neosnovano. Res pa je, da gre za pomanjkljivo zakonodajo. Za kmetijske zadruge je v zakonodaji vse natančno določeno in predpisano, obrtne zadruge pa so v Zakonu o knjigovodstvu in v Zakonu o družbenem delu le bežno omejene. Če družba želi, da se bo drobno gospodarstvo nadalje razvijalo in bo družbi dajalo, kar ji gre, potem je potrebno najprej dopolniti zakonodajo.«

● Kako bi bilo možno po vašem drobno gospodarstvu na Dolenjskem v prihodnjih letih še bolj razviti?

Martin Bajuk

MILAN PREDAN

Delali so račune brez krčmarja

Omajan predlog za lokacijo medregijske deponije za posebne odpadke

NOVO MESTO — Predstavniki sedmih občin Dolenjske in Posavja so se skupno s 16 zastopniki delovnih organizacij, največjih imetnikov posebnih odpadkov, 12. marca v Medobčinski gospodarski zbornici za Dolenjsko dogovarjali o skupni akciji za izgradnjo regijske deponije.

Glede na Smeltovo študijo, za katero so prizadete občine že združile čez 10 milijonov dinarjev (novomeška občina polovico te vsote), in izdelani predlog, da bi medregijsko deponijo za posebne odpadke gradili v Leskovcu nad Brusnicami, so udeleženci sestanka mislili, da bo tokrat govor le o potrebnih sredstvih za gradnjo. Vse pa kaže, da bo laže priti do denarja kot do lokacije.

Ob koncu sestanka so ugotovili, da so akcijo v posebnem odboru pri Gospodarski zbornici sicer lepo zastavili, da pa niso nič dlje, kot so bili pred meseci. Nedavni sestanek v Brusnicah, kjer so krajani odločno nasprotovali taki gradnji, in beseda, ki jo je dal ljudem Jože Suhadolnik, predsednik novomeškega izvršnega sveta, da novomeška občina na tej lokaciji podpira le občinsko, ne pa regijsko deponijo, je prvotno zamisel omajala.

Izkazalo se je tudi, da Krkina sežigalnica, namenjena uničevanju nevarnejših snovi, ki jo bodo gradili za tovarniško ograjo, ne bo opravljala storitev za regijo, temveč le za lastne potrebe. Kaj pa zdaj?

Tokrat so se dogovorili, da bodo skupno z Medobčinsko gospodarsko zbornico akcijo za izgradnjo deponije nadalje vodili predstavniki najbolj zainteresiranih delovnih organizacij v regiji, še prej pa so potrebna trdna politična stališča posameznih občin in medobčinskih organov vse od skupnosti dolejnjskih občin dale. Načrtovalci prostora (Zavod za družbeno planiranje) pa naj bi ponovno preverili, če je medregijska lokacija za deponijo posebnih odpadkov res najprimernejša v Leskovcu.

R. BAČER

POTRDILI PROGRAM

NOVOMESTO — Založniška dejavnost, ki oživlja in se programsko širi pri Dolenjskem muzeju, ima od 11. marca dalje tudi svoj založniški svet. Na prvi seji so člani (precej jih je manjkalo) izvolili ravnateljja Dolenjskega muzeja Franca Šalijsa za glavnega urednika, Janka Sajeta pa za odgovornega urednika. Pregledali so in potrdili program založniške dejavnosti, ki je pester in dokaj obširen, nato pa so govorili tudi o financiranju, kar pa slej ko prej ostaja še odprto vprašanje, na katero bodo morali odgovoriti tisti, ki bi jih založniška dejavnost pri Dolenjskem muzeju morala zanimati in bi jo bili dolžni denarno podpreti.

POPRAVEK

V prejšnji številki smo pod fotografijo na prvi strani pomotoma zapisali, da so oskrbovanke v Domu starejših občanov obiskale mladenke Centra srednjih šol. Bile so iz Družboslovnice in ekonomske srednje šole. Za napako se opravičujemo.

NAŠA ANKETA

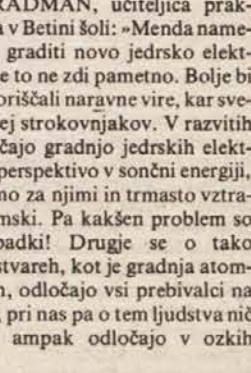
»Ne« za jedrsko energijo

Po programih naj bi v Jugoslaviji do konca stoletja zgradili še nič manj kot 4 nove jedrske elektrarne, ker nam brez jedrske energije, ki se je razviti svet vse bolj otepa, po trditvah nekaterih strokovnjakov menda ni energetskega preživetja. Ali je res tako ali ne, je laiku, povprečnemu državljanu, težko dokazovati. A večina teh povprečnih državljanov je že kaj slisala o velikanskih rezervah domačih, manj nevarnih in cenejših virov, vode, premoga, čeprav tudi to pridobivanje energije ni povsem brez nevarnosti in škode za okolje in zdravje ljudi. Večina kaj ve o nezasišeno neracionalni porabi energije pri nas. Z malo varčnosti bi menda lahko privarčevali vsaj eno JE. In večina se jedrskih elektrarn preprosto boji. Poročil o nesrečah je vse več. Tudi s shranjevanjem odpadkov so problemi. In kar je po svoje še najbolj žalostno: o »jadrskem programu«, ki naj bi nas zadolžil za dodatnih 16 milijard dolarjev, zaenkrat slabo kaže, da bi imelo povprečno državljanstvo kakšno odločilnejšo besedo.

JURE ŠLOGAR, cementinar iz Boštanj: »Ne in zopet ne, če govorite o atomski energiji! Naša delavnica in še kaj je menda ogroženo zaradi bodočih elektrarn na Savji. Poudarjam, da se stokrat raje bojim vode kot jedrske centrale, kljub vsem zagotovilom, kako je to varno in čisto. Nesreče, ki se pri tem dogajajo celo v razvitejšem svetu od našega, potrjujejo, da niso zaman tolikšna ekološka in podobna gibanja. Skratka: atomski energiji odločni NE!«

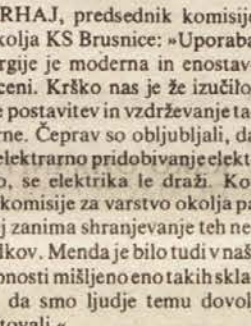
BREDA RADMAN, učiteljica praktičnega pouka v Betini šoli: »Menda nameravajo začeti graditi novo jedrsko elektrarno. Meni se to ne zdi pametno. Bolje bi bilo, če bi izkoriščali naravne vire, kar svetu tudi precej strokovnjakov. V razviteh deželah opuščajajo gradnjo jedrskih elektrarn in vidijo perspektivo v sončni energiji, mi pa capljamo za njimi in trmasto vztrajamo pri atomski. Pa kakšen problem so atomski odpadki! Drugje se o tako pomembnih stvareh, kot je gradnja atomskih elektrarn, odločajo vsi prebivalci na referendumu, pri nas pa o tem ljudstva nič ne vprašajo, ampak odločajo v ozkih krogih.«

ANA NOVAK, brigadirka v Labodovem tozdu Temenica v Trebnjem: »Pravega učinka od jedrske energije v Jugoslaviji ne bomo imeli. Gradnja takih elektrarn je zelo draga, še hušji problem so jedrski odpadki, ki jih nimamo kam odlagati. Zato sem proti gradnji novih jedrskih elektrarn. Bolje bi bilo, če bi se naslonili na naravne vire, vodo, veter ipd. Sploh v Jugoslaviji še vedno nismo navajeni varčevati z energijo. Na enoto proizvoda je še vedno porabimo preveč.«

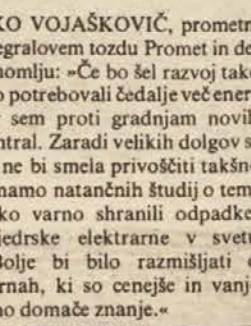
IGOR PERHAJ, predsednik komisije za varstvo okolja KS Brusnice: »Uporaba atomske energije je moderna in enostavna, ni pa poceni. Krško nas je že izučilo, kako draga je postavitve in vzdrževanje takšne elektrarne. Čeprav so obljubljeni, da se bo z novo elektrarno pridobivanje elektrike pocenilo, se elektrika le draži. Kot predsednik komisije za varstvo okolja pa me še posebej zanima shranjevanje teh nevarnih odpadkov. Menda je bilo tudi v naši krajevni skupnosti mišljeno eno takih skladišč. Upam, da smo ljudje temu dovolj jasno nasprotovali.«

VERA MOČIVNIK, konditorka v Žitotozdu Imperial Krško: »Nisem za gradnjo novih atomskih elektrarn v Jugoslaviji, ker mislim, da so nevarne, škodljive okolju in zdravju ljudi. Hidroelektrarne se mi zdijo bolj sprejemljive, toda tudi pri predvidenih savskih elektrarn bi morali ohraniti okolje, zaščititi podtalnice in s tem zdravi pitni vodi posvetiti največjo pozornost. Menim, da razni strokovnjaki ne bi smeli pri načrtovanju novih elektrarn videti le objekta, ampak predvsem, ljudi, tudi prihodnje rodo.«

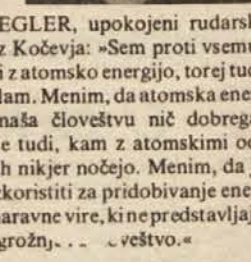
MILJENKO VOJAŠKOVIČ, prometni inženir v Integralovem tozdu Promet in delavnice v Črnomlju: »Če bo šel razvoj tako naprej, bomo potrebovali čedalje več energije. Vendar sem proti gradnjam novih atomskih central. Zaradi velikih dolgov si naša država ne bi smela privoščiti takšne naložbe. Nimamo natančnih študij o tem, kam bi lahko varno shranili odpadke. Sploh pa jedrske elektrarne v svetu opuščajajo. Bolje bi bilo razmišljati o hidroelektrarnah, ki so cenejše in vanje lahko vložimo domače znanje.«

IVAN PINTAR, traktorist in sekač pri tozdu GG Jelenov žleb, Ribnica: »Menim, da atomske elektrarne pri nas niso potrebne, ker imamo še dovolj drugih neizkoriščenih virov. Poleg tega so nevarne. Posledice so lahko velike, pa nelež za nas, ampak tudi za zanamce. Nisem proti napredku, a se bojim posledic. Sicer pa se atomskih central otepa že po vsej Evropi.«

MARJAN SELIŠKAR iz Velikih Malenc, 10 km od JE Krško: »Kar zadeva gradnjo jedrskih elektrarn, menim, da nam je vse razjasnila že prva, ki smo jo delali brez ekonomskih in ekoloških utemeljitev. Električna je prav zaradi nje veliko dražja. Morali bomo bolj prisluniti ljudem ter bolj pretehtati ekološko plat. Ta mora dobiti prednost pred vsemi, saj se kaže, da vloga poskusnih zajcev zelo drago plačujemo.«

IVAN HEGLER, upokojeni rudarski nadzornik iz Kočevja: »Sem proti vsemu, kar je v zvezi z atomsko energijo, torej tudi proti centralam. Menim, da atomska energija ne prinaša človeštvu nič dobrega. Vprašljivo je tudi, kam z atomskimi odpadki, saj jih nikjer nočejo. Menim, da je treba prej izkoristiti za pridobivanje energije druge, naravne vire, ki ne predstavljajo tako velike grožnje...«

Mariborsko pismo

»Elegantna« likvidacija opekarne

Kako so v Mariboru razprodali tovarno

MARIBOR — V gospodarstvu, ki se obnaša v skladu s tržno in poslovno logiko, nedavna licitacija »osnovnih sredstev« mariborske opekarne Radvanje zagotovno ne bi bil dogodek, vreden posebne oembe. Likvidacija tovarne, ki ni več sposobna živeti, je namreč neizogiben del te logike, prav ta-kšna neizogibna usoda pa je doletela 80-članski kolektiv še ne tako daleč nazaj sila uspešne opekarne, ki je v svojih lepih časih tudi po osebnih dohodkih sodila v sam mariborski vrh. Toda gradbeniška konjunktura jih je zazibala v samozadovoljni spanec, in ko je prodaja začela usihati, je voz hitro krenil navzdol (kar — resnici na ljubo — ne velja samo za radvanjsko opekarne). Nekaj mesečna agonija tovarne se je končala z odločitvijo, da jo je treba dokončno zapreti.

In kaj je v primeru opekarne Radvanje tako nenavadno? Zagotovo že samo dejstvo, da je do likvidacije sploh prišlo, podobnih bol-

nikov, kot je bila opekarne, je pri nas veliko, tako odločni koraki pa so redki — čeprav je seveda veliko lažje zapreti in razprodati obrat z osemdesetimi zaposlenimi, kot pa podobno odločnost pokazati pri velikih gospodarskih kilavcih. Predvsem pa je neobičajno, kako je opekarne postopoma ostajala brez delavcev in strojev, dokler ni na že uvodoma omenjeni javni licitaciji njenih zadnjih ostankov — 45 metrov visokega dimnika, peči, sušilne lope, zemljišča in pokvarjenega viličarja — za 15 milijonov dinarjev kupil neki mariborski obrtnik.

V razpisu za javno licitacijo, ki sta se je udeležila le dva zasebna ponudnika, vendar je eden od njiju še pred začetkom licitacije odstopil, je med drugim pisalo, »da bodo prednost imeli tisti interesi, ki bodo prevzeli določeno število delavcev opekarne«. Ta stavek je spodbudil nekega bralca, da je ogoren poklical Večerovo uredništvo, češ zdaj pa bomo prvi nas začeli že kar ljudi prodajati. Njegovi ideološki pomisleki so v tem primeru bili odveč, kajti novi lastnik opekarne niškega dimnika in drugih ostankov obrata (v njem bo razširili svojo predelavo sekundarnega aluminija) je še zadnjih sedem delavcev opekarne, ki dotlej niso našli zaposlitve drugje, sprejel v službo — zastoj. Malce je sicer potarnal, da sedemica prvih šest mesecev ne bo ustvarjala dovolj dohodka niti za svoje plače.

Precej odmevov je bila v Mariboru deležna tudi izjava direktorja bivše opekarne po »uspešni« licitaciji, da jim je namreč »samo v dveh mesecih uspelo tovarno elegantno likvidirati«. Človek se morebiti res malce nerodno izražal, a načeloma bi se lahko z njim kar strinjali. Mimogrede: tudi on, eden od nedvomnih krivcev za propad opekarne, si je že našel novo delovno mesto.

MILAN PREDAN

kmetijstvo

Prenizke cene odvrtačajo kmete

V črnomaljski kmetijski zadrugi upajo, da bodo z višjimi cenami pritegnili več pridelovalcev vrtnin — Semena je še dovolj

ČRNOMELJ — V črnomaljski kmetijski zadrugi opozarjajo morebitne pridelovalce vrtnin in tobaka, da jim je ostalo le še malo časa za sklepanje pogodb, zato naj svoje želje čimprej sporočijo vodjem zadržnih enot ali pospeševalni službi v zadrugi. Doslej se je namreč zlasti za vrtnine prijavilo zelo malo interesentov, veliko manj, kot so pričakovali, in to predvsem zaradi odkupnih cen, ki so vse prej kot spodbudne.

V poslovni skupnosti za sadje, vrtnine in krompir so bile sicer predlagane višje cene, tako da bi pridelovalci za prvovrstne kumare prejeli 150 din za kilogram, za drugorzredne 100 in za tretjerazredne 40 din. Od kilograma rdeče pese naj bi pridelovalec iztržil 35 din, od zelja pa 30 din. Seveda na odobritev teh višjih cen sedaj še čakajo, če pa bodo

sprejete, v zadrugi upajo, da bo tudi število sklenjenih pogodb večje. Prijave bi sicer že morale biti zbrane, vendar pa jih bodo sprejemali tudi še aprila, saj bi radi površine, namenjene vrtninam, vsaj približali narčrtovanim. Računali so namreč, naj bi letos v občini pridelovali kumare na 2 hektarih, rdečo peso na 4 do 5 ha in zelje na 2 do 3 ha, sedaj pa so sklenjene pogodbe le za pol hektara kumar, prav toliko zelja in 2 hektara rdeče pese.

Medtem ko so bila pretekla leta že nekaj mesecev pred sklepanjem pogodb s pridelovalci tobaka znane odkupne cene za to kulturo, jih letos še vedno ni. Zato ker mnogi še oklevajo, so doslej sklenili le za 5 hektarov površin pogodb, vendar so v

zadrugi prepričani, da bodo, ko bodo znane cene, dosegli vsaj lanských 6 hektarjev. Letos bo prvič poskusno vzgajala na 10 gredicah sadike tudi kmetijska zadruga, ki jih bo ponudila tistim, ki se bodo za vzgajanje tobaka odločili kasneje, vendar najpozneje do sredine maja, ko morajo tobak presaditi.

B. M.

»Vigred« in razstava v Metliki

Razstava belokranjskih vin v Metliki bo 16., 17. in 18. maja

METLIKA — Ne nedavni letni skupščini Društva belokranjskih vinogradnikov v Semicu so se dogovorili tudi, da bo letošnja razstava in pokušnja belokranjskih vin v Metliki združena s turistično prireditvijo Vinska vigred 86. Posle se bodo za razstavo vin dogovarjali vsako leto sproti, pripravili pa jo bodo bodisi v Metliki, Semicu ali Črnomlju, medtem ko bo, tako kot doslej, Vinska vigred samo v Metliki. Strinjajo pa se, da bi tudi Semic dobil kakšno stalno turistično-vinogradniško prireditev, bodisi da bo to vinska trgatev, martinovanje ali kaj podobnega.

Priloge na letošnjo Vinsko vigred, ki bo 16., 17. in 18. maja v Metliki, že tečejo. Pripravljeni odbori si bo na vso moč prizadevali, da bi bila prireditev, zlasti njen kulturni program, še pestrejša kot doslej. Stalni pokrovitelji te metliške prireditve, ki vsako leto privabi več ljudi iz cele Slovenije in sosednjih hrvaških krajev, je odslej občinska skupščina, predsednik pa župan.

OČENJEVANJE BELOKRANJSKIH VIN

METLIKA — Vzorce za letošnjo razstavo belokranjskih vin, ki bo v okviru Vinske vigrede v Metliki, bodo v organizaciji Društva belokranjskih vinogradnikov pobirali v nedeljo, 23. marca. Natančnejša navodila lahko vinogradniki iz metliške občine dobijo na stari bencinski črpalci, iz črnomaljske pa pri Nacetu Vidmarju v Semicu. Pričakujejo 60 do 70 vzorcev vin. Ocenjevanje bo v tork, 25. marca, v metliški Vinski kleti. Ocenjevalno komisijo bodo sestavljali 3 strokovnjaki iz republiške komisije za ocenjevanje vin, 2 vinogradnika in 2 ocenjevalca iz Vinske kleti.

Društvo še naprej enotno

Člani društva vinogradnikov Bele krajine o svojem delu — 10 let obstoja — Razstava letos v Metliki

SEMIČ — Društvo vinogradnikov Bele krajine, ki praznuje letos 10-letnico obstoja, si je ves čas prizadevalo za napredek vinogradništva in vinarstva v deželi ob Kolpi. Vinogradniki so se izobraževali na številnih predavanjih priznanih strokovnjakov, vsako leto so ocenjevali vzorce vin, pri vsem tem pa jim je bila v veliko pomoč metliška Vinska klet.

Kljub vsem uspehom v preteklem desetletju paso belokranjski vinogradniki, kot je bilo čutili tudi na nedavni redni letni skupščini društva, zaskrbljeni. Lani je namreč v vinogradih naredila veliko škodo pozeba, obema belokranjskima občinama pa so iz republiških solidarnostnih sredstev za pokrivanje elementarnih nesreč namenili 10 odst. vrednosti ocenjene škode. To so zelo pičila sredstva, ki pa se poleg vsega dodeljujejo zelo počasi in jih je že dokaj razvrednotila inflacija. Zaskrbljujejo je tudi, da se je zaradi nizkih cen vina v zadnjih nekaj letih in drage obnove obnove vinogradov ustavila. Vedno več vinogradniških površin ostaja opuščeni.

Najbolj glasni pa so bili vinogradniki, ko je tekla beseda o društvenih raz-

REDNI OBČNI ZBOR PODRUŽNICE CERKLJE OB KRKI

Društvo vinogradnikov Dolenjske — podružnica Cerklje ob Krki, se je odločilo, da kljub slabi vinski letini v letu 1985 izvede ocenjevanje vin tega letnika. Degustacijska komisija se bo sestala danes, 20. marca, in ocenila vzorce, ki jih bodo prinesli vinogradniki. Pokušnja vin bo v soboto, 22. marca, v šoli Buševca vas. Ta dan bo tudi letni občni zbor podružnice, na katerem bo imel strokovno predavanje vinogradniški strokovnjak Tit Doberšek. Pričetek ob 14. uri. Vabljeni!

A. R.

Učinkovito pripravili »ventile«

Uspešna bilanca suhokranjske kmetijske zadruge in njeni nadaljnji načrti

ŽUŽEMBERK — »Uspeli smo brez posebne filozofije. Priprli smo le ventile, ki so bili prej preširoko odprti, skozi pa je odtekal družbeni denar v privatne žepce,« je dejal dipl. agronom Slobodan Drakulič, vodja sanacije v izgubarski suhokranjski zadrugi ob ukinitvi družbenega varstva.

Izguba v predlanskem zaključnem računu in neurejeni odnosi so bili vzrok začasnemu družbenemu varstvu v KZ Suha krajina Žužemberk, ukrepi pa so bili predčasno ukiniti, ker se je stanje popravilo. Ob koncu leta 1985 je imela zadruga v bilanci izkazan pozitiven rezultat, ki je omogočal čez 9 milijonov dinarjev vložiti v sklade. »V šestih mesecih sanacije je bil dosežen pozitiven rezultat, letos pa ima kolektiv vse pogoje za dobre uspehe in me-

tavah in prireditvah. V zadnjih dveh letih so namreč tako v društvu kot izven njega nastale razprtije o tem, kje in kako naj bodo organizirane predvsem razstava vin in vinska vigred. To je začelo krhati tudi enotnost v društvu, vendar so bili prisotni mnenja, da morajo upoštevati predvsem določila pravilnika, ki pravi, da so vinske razstave izmenoma v metliški in črnomaljski občini, letos pa je na vrsti Metlika. Prav tako so bili delegati — žal so bili iz metliške podružnice le trije — odločno proti cepitvi društva vinogradnikov na dve društvi, saj je Bela krajina relativno majhna še za eno društvo. Da so vinogradniki zainteresirani za tovrstno društveno povezavo dokazuje tudi to, da število članov iz leta v leto narašča, letos jih je že 784.

B. M.

ZA VEČJO PRIDELAVO HRANE IN VARNOST KMETOV — Posavje je bilo doslej po deležu zavarovane kmetijske pridelave med zadnjimi v republiki. Prejšnji teden pa so na območju zavarovalni skupnosti Triglav v Krškem predstavnik skladov za pospeševanje kmetijstva, Posavskega veterinarskega zavoda, kmetijskih organizacij in Medobčinske gospodarske zbornice (na sliki) podpisali dogovor, ki predvideva, naj bi bilo v skupinskem zavarovanju več kot 60 odstotkov živali, skladi pa bodo poravnali najmanj tri četrt premije za zavarovanje žit in krmilnih rastlin. Dogovor, ki ga bodo podpisali tudi občinski izvršni sveti Brežic, Krškega in Sevnice, je velik korak naprej tudi za večjo socialno varnost kmetov, so menili kmetijci. (Foto: P. Perc)

nim, da bo novoizvoljeni direktor nalogam kos,« pravi inž. Drakulič. Dolžnost je prejel, v zaključnem poročilu pa navedel tudi vzroke za ugotovljeno slabo poslovanje v prejšnjih letih.

Šlo je za preveliko število zaposlenih, za velike zaloge nekurantnega blaga po zadružnih trgovinah, za izredno slabo obračanje kapitala po trgovinah in za dajanje trgovskega blaga na up za več mesecev. Zmanjšali so število zaposlenih na 48.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Skupinska in neskupinska obnova vinogradov

Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v usmeritvah za uporabo republiških sredstev solidarnosti med drugimi pogoji določil, da investitorji (tozdi in organizacije združenih kmetov) usmerjajo solidarnostna sredstva pod pogojem, če so ustanovljene vinogradniške ali sadjarske proizvodne skupnosti. Obenem mora udeleženec te skupnosti podpisati posebno pogodbo o oddaji 70% pridelka za dobo najmanj 10 let (točka 6 in 7 navodil omejenega republiškega upravnega organa z dne 23. 12. 1985 predsednikom IS občin, ki so sredstva prejela). Zato investitorji skladno s temi navodili poleg pogodb organizirajo

skupinske obnove vinogradov

Ta zahteva je vsekakor napredna povsod tam, kjer je skupinsko obnovo možno izpeljati, saj ima pred obnovo manjših parcel naslednje prednosti:

- skupna pota omogočajo tudi manjšim vinogradnikom strojno obdelavo in lahek dostop do parcele ter tudi kompleksno zaščito;
- investicijski stroški so manjši, ker skupno delo poceni načrtovanje, terasiranje, rigolanje, dovoz in nabavo potrebnega materiala;
- z organizirano obnovo pridemo do potrebnih kreditov za obnovo;
- preko organizatorjev skupinske obnove (zadrug in kombinatov) je vinogradnikom zagotovljena strokovna pomoč pri sami obnovi in pri nadaljnji oskrbi vinogradov.

Po opravljeni skupinski obnovi dobi vsak lastnik ustrezen in obnoven del vinograda skladno s površino, ki jo je imel pred obnovo. Morda iz tehničnih razlogov ne bo mogel dobiti nazaj

TRNJE

- Laž ima kratke noge, zato se utajevalci davka vozijo z avtomobili.
- Nikoli ne igra — le kadar prijavlja davek.

ravno svoje parcele, toda površinsko ne bo prikrajšan. Doseganje izkušnje s skupinskimi obnovami, ki jih je izvedla Kmetijska zadruga v Metliki, so vinogradnike v glavnem zadovoljile.

Kaj pa neskupinska obnova?

Kljub koristnosti skupinske obnove vinogradov je to obnova na Dolenjskem možno izvesti le na zelo omejenih vinorodnih predelih. Parcelna in posvetna struktura je na Dolenjskem zelo neugodna. Velik del vinogradov v Beli krajini, na Dolenjskem in Posavju je v kraškem svetu, kjer posamezne parcele ločijo skalovje, stare škarpe in podobno. Tu se kljub dobri volji ne da nič storiti! Vendar so tudi lastniki teh parcel potrebni pri obnovi družbene pomoči. Kljub neugodni parcelni strukturi tudi lastniki prodajo svoje odvečne pridele in ne ustvarjajo izgub. Prezreti te lastnike, ki so prav tako kot združeni kmetje potrebni družbene pomoči, pomeni siromajšanje kmetijstva v celoti. Zato bi pri kreditiranju obnove vinogradov lastnikom teh parcel morali imeti bolj skromne pogoje, ki naj bi bili naslednji:

- obnova naj zajame parcele, ki obsegajo najmanj 0,10 ha ali več;
- obnovljena parcela naj se nahaja v predelu, kjer so vinogradi, to pomeni, da mora ležati v vinorodnem predelu;
- parcela mora biti zasajena z žlahtno trto trsnega izvora tega ali sosednjega vinorodnega okoliša;
- razdalje sajenja, smer vrst ali terase morajo ustrezati sodobnim načelom vinogradništva, pri čemer daje smernice pospeševalec, strokovnjak, ki ga določi investitor.

Tako bi bil deležen solidarnostne pomoči (za kar se zavzemajo društva vinogradnikov) tudi organiziran zasebni vinogradnik, ki je davkoplačevalec (enako kot organizirani) in plačnik prispevka v solidarnostni sklad.

T. DOBERŠEK

Ni razlogov, da bi bil kmet dobre volje

PODLIPA — Kmetija Novakovi iz Podlipse, strnjene vasice južno od Dolge Rake, spada po naših merilih med srednje velike. Od 12 hektarov zemlje je polovica obdelovalna, Novakovi pa so ji razmeroma zlahka kos, saj premorejo precej mehanizacije, nekaj strojev pa imajo še v strojni skupnosti. A vendar gospodar 54-letni Vili z dosežki kmetovanja ne more biti zadovoljen. Lani je ob sedmih kravah oddal le 6.000 litrov mleka.

Vili Novak

»Sama košnja ni zadosti, za silos pa nimamo prostora. Da bi ga delali daleč od hleva, pa ne bi imelo nobenega smisla, saj bi se morali preveč pehati. Mleko je cenejšje kot kislav voda, če pa je že boljše odkupna cena, zbijemo tolačo. Oddajamo tudi teleta, a kaj, ko so pri nas odkupne cene tudi za stotaka pri kilogramu žive teže nižje kot onkraj Sotle, denimo v Samoboru,« si lajša srce z več ali manj podobnimi ugotovitvami, kakršne povedo kmetje tudi drugod. Novakove in druge vaščane jezi tudi dolgotrajna melioracija ob potoku Račna. »Letos še nič ne kaže, da bi se dela končala. Lani smo upali, da bomo vendarle lahko zasejali koruzo, a ni bilo nič. Lani je bila čudovita, suha jesen, pa delavci vodnogospodarskega podjetja niso nič naredili,« se toži Vilju Novaku po neobdelanem hektaru zemlje v dolini. Hudo malo je stvari, ki bi ga v takšnih razmerah za kmetovanje spravile v dobro voljo.

P. PERC

Premalo vrličkov

Zelenjava že draga kot meso — Noben pristojen

KOČEVJE — Pred kakimi štirimi leti je bilo na zboru krajanov v Kočevju sklenjeno, da je potrebno takoj ustanoviti vrličkarsko zadrugo, kot je imajo druga mesta. Ustanovitev naj bi pripravili SZDL in krajevna skupnost. Do danes pa te zadruge v Kočevju še ni.

To je nekaj kritičnih pripomb Jožeta Ožbolta, člana KK SZDL Kočevje III, ki ne more razumeti, da »odgovorniki činiteљи« tega sklepa niso uresničili, saj je v Kočevju in najbližnji okolici dovolj neobdelane zemlje, krajanom pa bi te draginji vrlički prišli prav. Pozimi te draginje vrlički priloži, da se namreč solata v Kočevju že dosega ceno mesa. Mnogi bi si z obdelovanjem vrličkov želeli izboljšati standard, ki v zadnjih letih nazaduje, posebno tistim z nizkimi dohodki.

Na zboru krajanov pred leti je bilo tudi predlagano, naj bi večjo parcelo sicer opuščene zemlje najprej skupno preorali, nato pa razdelili na parcele in jo oddali občanom v najem ali pa v trajno uporabo.

TESTIRANJE

TREBNJE — Minuli teden so v trebanjski občini opravljali testiranje traktorjskih kabin. Za vsak pregled so strokovnjaki ljubljanskega Zavoda za varstvo pri delu vzeli po 2.000 din. Kmetje so testiranje vzeli zelo resno, saj traktorjev ni mogoče registrirati brez atesta. Pri vsem tem pa se zastavlja še vprašanje, kakšne so te kabine, ki nimajo atestov, pa tudi izdelovalci, ki te kabine proizvajajo.

KAKO OHRANITI DOMAČO OBRT?

DOBRNIČ — V okviru projekta FAO je bil tu pretekli teden tečaj o ohranjanju domače obrti. Domačini Anton Smolič in Alojz Špec ter strokovnjaki ljubljanskega Doma so prikazali, kako se pletejo košare, jerbasi, delajo zobotrebci in drugi izdelki domače obrti. Za tečaj je bilo veliko zanimanja, saj se ga je oba dneva udeležilo po 32 Dobrničanov. Podoben tečaj bodo priredili jeseni.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotni sejum so kmetje pripeljali 400 pujskov, starih do 3 mesece, in 20 pujskov, starih nad 3 mesece. Prodali so 285 prvih in 10 drugih živali. Kilogram žive teže mlajših je veljal do 800 din, starejših pa 500 din.

Kmetijski nasveti

Kmečka reja ne bo zamrla

Farmska reja je res vnesla pravo majhno revolucijo v perutnarstvo in odpravila nekdanji sezonski značaj pridobivanja jajc, domače reje pa vendarle ni povsem izrinila. Še več: domača jajca so na bodo ostala bolj cenjena, prav tako kot piščanci in kokoši, zrejeni na kmečkem dvorišču. Odločilna je boljša kakovost, in ne le konkurenčna cena, ki jo zmora intenzivna, farmska reja.

Ceprav v kmečki reji nima zadnje besede gospodarski izračun, je vendarle tudi pri njej potrebno težiti k večjemu dohodku. Pomeni, da je treba slediti splošnim rejskim dosežkom in upoštevati napredek selekcijskega dela, ki je prav v perutnarstvu zelo velik.

Začne se že z izbiro najboljših pasme. Tržišče bolj povprašuje po jajcih z rjavo jajčno lupino, pa četudi notranja kakovost sploh ni prav nič odvisna od nje. Je pač tako in taki modni muhi se je treba ukloniti. Ob nakupovanju enodnevnih piščancev se ne sme pozabiti na pasmo. Nesnice, ki nesejo jajca z rjavo lupino (križanci njihempšir, rodajlend, saseks idr.), so tudi malo težje in zato tudi po tej plati bolj priporočane.

● Nadaljnja stvar je dolžina reje. Na farmah nesnice izločijo že po enem letu, saj po njihovih računih nesnost po tem času tako pade, da se jim reja več ne izplača. V kmečki reji tako naglo izločanje ni pomembno in je reja vsaj dve leti dovolj donosna. Po tem času pa nesnost naglo pade in je treba jato kokoši obnoviti. Najbolj enakomerno bo kmetija oskrbljena z jajci, če bo imela dve različni stari jati in če bo nesnice izločala po dveletni reji, izločene živali pa nadomestila s podmladkom.

Prosta reja perutnine v večjih, strnjjenih naseljih seveda ni dovoljena in pride v poštev samo za vas. Izjemoma je možna polintenzivna reja, pri kateri so živali ograjene in vsaj delno deležne vsega tistega, kar je značilno za kmečko rejo in kar pripomore do boljše kvalitete.

Inž. M. L.

Prostor je še sporna točka

Srednjeročni in dolgoročni družbeni plan novomeške občine sprejeta

NOVO MESTO — Vsi trije zbori novomeške občinske skupščine so 11. marca na ločenih sejah sprejeli oba planska dokumenta, h katerima so dali pripombe še v zadnjem hipu. Končno je bilo izglasovano tudi družbeno varstvo v Zavodu za požarno varnost.

Novomeška občina je med prvimi v Sloveniji začela že leta 1984 s pripravami planskih dokumentov, v javni razpravi pa sta tako dolgoročni družbeni plan do leta 2000 kot srednjeročni plan za naslednjih pet let doživela vrsto pripomb in sprememb. Medtem ko dolgoročni družbeni plan določa le strateško razvoja, ne pa materialnih obveznosti za nosilce planiranja, sta v njem predvideni dve, po gospodarski rasti različni obdobji. Do leta 1990 nekoliko počasnejšo gospodarsko rast kot v Sloveniji, potem pa ob predvideni dokončni ustalosti razmer v IMV načrtujejo spet hitrejši gospodarski napredek, kot je v poprečju začetan v republikli.

Družbeni plan občine za obdobje 1986 do 1990 konkretno določa razvoj vseh panog, v glavnem pa ima naslednje značilnosti: pri gospodarstvu manj vlaganj v zidove, pač pa v iz-

boljšanje izobrazbene ravni in tehnologije. Predviden je še nadaljnji skok v

● V obdobju do leta 1990 je načrtana 3,3-odstotna rast družbenega proizvoda, 3-odstotna letna rast dohodka, za reprodukcije v gospodarstvu pa bo na voljo 42 milijard dinarjev. Del tega denarja bodo morali nameniti za obratna sredstva, nekaj pa bo vendarle ostalo za nove naložbene programe. V obdobju do leta 1990 naj bi pozidali 322 hektarov površin, od tega 62,9 hektarov kmetijskih zemljišč prvega območja. Izgubljena kmetijska zemljišča bodo nadomeščali z agromelioracijami in hidromelioracijami.

izvozu, tako da bi leta 1990 novomeška občina (po sedanjih cenah) izvozi-

la za 250 milijonov dolarjev izdelkov. Pokritost uvoza z izvozom pa naj bi leta 1990 znašala kar 149 odst.

V družbenih dejavnostih bodo imeli v novem srednjeročnem obdobju prednost raziskovalno delo, izobraževanje in zdravstvo. V času javne razprave in usklajevanja je bilo več različnih mnenj, vendar je bilo doseženo soglasje za vse, razen za nekatere zadeve, ki zahtevajo nadaljnje študije in na osnovi teh odločitev za najboljšo možnost. Gre predvsem za posege v prostor, na kmetijska zemljišča. Odprta ostajajo vprašanja industrijske in skladiščne cone v Češči vasi, lokacije romskih naselij, zlasti v Žužemberku; lokacija za osrednji občinski kamnolom, razširitev deponije za komunalne odpadke v Leskovcu za shranjevanje posebnih odpadkov in razvoj krajev, ki jih obkroža kvalitetna kmetijska zemlja. Ni še dorečeno vprašanje pokopališča v Novem mestu in ni odločitve glede nameravane gradnje zimske rekreativnega centra na Gorjancih.

Zbor združenega dela je sprejel še pomemben odlok o zaglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini, medtem ko so v zboru krajevnih skupnosti dokončno izglasovali ukrep družbenega varstva nad Zavodom za požarno varnost, ki sta ga ostala dva zbora brez pripomb sprejela že na februarskih zasedanjih.

R. BAČER

TUDI TAKSE NAVZGOR

NOVO MESTO — Nedavno sprejete spremembe občinskega odloka o komunalnih takсах prinašajo domačim in tujim gostom višje turistične takse. V Novem mestu, Dolenjskih Toplicah, Šmarjeških Toplicah in na Otočcu znaša po novem turistična taksa za nočitev domačih gostov 70 din, za tujce 150 din, k tej vsoti pa zaračunavajo še 20 din pribitka, namensko za žičnice. V vseh ostalih krajih je turistična taksa znatno manjša in znaša za domačine 50 din, za tujce pa 100 dinarjev. Podražene so tudi parkirnine, tarife za uporabo javnih površin, takse na avtomate in igralna sredstva v javnih lokalih ter tarife za reklamne in svetlobne napise.

OB SEDEMDESET TISOČAKOV

RAČJE SELO — 24-letni Drago Kastelic iz Vrhpolja je 13. marca opravil obrtniška dela v Novolesovem tozdu v Račjem selu. Po končanem delu je v prostoru pustil 70 kilogramov težko aluminijasto pločevino, ki je izginila. Kastelic je tako oškodovan za okoli 70.000 din. Stori-ka še iščejo.

DOPOLNJENI POSOJILNI POGOJI

NOVO MESTO — Zbor uporabnikov novomeške stanovanjske skupnosti je 12. marca sprejel nov pravilnik o pogojih in merilih za pridobitev posojila iz sklada vzajemnosti, ki prinaša nekaj pomembnih novosti. Ena takih je na primer 50-odstotno posojilo delovnim organizacijam za nakup stanovanja za mlado družino, pa prav toliko posojila za prenove. Poslej lahko delavci dobijo za gradnjo hiše največ 35 in najmanj 20 odstotkov posojila glede na vrednost standardnega stanovanja, kar je za 5 odstotkov več kot doslej. Spremenjene, prilagojene bančnim, so tudi obrestne mere, letos bodo 9-odstotne. Najnižji odplačilni obrok je po novem za delavce 1.500, za delovne organizacije pa 50.000 din. Zbor je potrdil tudi predlog pravilnika o delni nadomestitvi stanarine.

Iz prestolnice niti dinarja

Pogojno uporabno dovoljenje za novo metliško telovadnico, ki so jo zgradili izključno s svojim denarjem — Iz Ljubljane samo negotove obljube

METLIKA — Po prvem tehničnem pregledu nove metliške telovadnice decembra lani so ugotovili vrsto drobnih pomanjkljivosti, ki pa bi jih izvajalec del novomeški Pionir lahko odpravil v tednu dni. Vendar se je vsa zadeva močno zavlekla, tako da je bil ponovni tehnični pregled komaj 11. marca. Komisija je ugotovila, da je večina pomanjkljivosti sicer odpravljena in da bo telovadnica lahko dobila uporabno dovoljenje, kljub temu pa je še nekaj malenkosti, ki jih je treba odpraviti.

Takoj po pregledu je šola začela uporabljati novo telovadnico in se tako rešila mučne in neustrezne telovadbe na šolskem hodniku. A že ta teden bo treba telovadnico za nekaj dni izprazniti, ker bo Elan montiral koše in dvojni pregradni steni, s katerima bo moč telovadnico hitro pregraditi v tri samostojne prostore. Kot rečeno, bodo uporabno dovoljenje dobili pogojno, v določenem času pa bodo morali urediti zunanje hidrantno omrežje, okoli in še nekaj zadev. Drugo leto nameravajo zgraditi še stopnišče in urediti dostop za gledalce s Trdinove ceste.

Doslej je gradnja stala okoli 120 milijonov dinarjev, 10 milijonov so dali za opremo, ki pa je še precej manjka. Vse doslej potrebni denar so zbrali v Metliki, zato so še toliko bolj prizadeti, ker jim doslej ni uspelo dobiti niti dinarja, ne kot nepovratna sredstva ne kot posojilo, niti od republiške izobraževalne niti od telesnokulturne skupnosti. Očitno je Metlika predaleč od

Po zaslugi pridnih delavk

Mirnopoška »Beti« ne plačuje več dragih licenc

MIRNA PEČ — V mirnopoški tovarni Beti je 120-članski kolektiv kar zadovoljen z lanskim poslovanjem, saj je trg lepo sprejel nov proizvodni program, dobro pa gre tudi kooperacija za izvoz.

Lani so v mirnopoški Beti dokončno opustili licenčni program, ker je bil predrag, na trg pa so uspešno prodali z nič manj kvalitetnim lastnim proizvodnim programom »Adamov«. Medtem ko so prej delali predvsem moško spodnjo perilo, v lastnem programu izdelujejo tudi žensko perilo iz bombaža. Na mesec naredijo v enoizmenskem delu 20.000 kosov ženskega in 50.000 kosov moškega perila, ki gre sproti v prodajo. Zalog nimajo. Drugi del proizvodnje pa je namenjen kooperaciji z inozemsko tovarno Triumph, za katero so lani naredili 900.000 kosov perila.

Dokaj ugodni finančni rezultati so po oceni direktorja Toneta Bevca rezultat dobre storilnosti in tega, da nimajo nikakršnih finančnih bremen. Več let niso nič vlagali v zidove, ne bremenijo jih anuitete. Osebnih dohodki zaposlenih so lani znašali poprečno 4.200 din, letos pa so že v prvih dveh mesecih zaslužili krepko presegle petdeset tisočakov. Lani so razdelili 2,4 milijona dinarjev za stanovanjske kredite zaposlenim.

«Da smo lani v zelo slabih razmerah za tekstile dosegli kar lepe uspehe, je zasloga naših pridnih delavk. Zdjaj imam priložnost, da jih javno pohvalim,» pravi direktor Bevc.

R. BAČER

NA MESTNIH NJIVAH ZASEBNA TRGOVINA

NOVO MESTO — Ob gradnji zadnjega bloka na Mestnih njivah v Novem mestu je stanovanjska skupnost financirala tudi poslovni prostor za trgovino, lokala pa v dveh letih ni mogla prodati, saj nobena trgovska delovna organizacija zanj ni pokazala zanimanja. Kljub temu bo v njem verjetno (če bo šlo vse po sreči) še letos trgovina, in sicer zasebna, kar bo v Novem mestu prvi primer. Tri milijone, kolikor je stanovanjska skupnost najprej predvidela letos vložiti v dokončno ureditev lokala, da ne bi propadal, bo sedaj lahko porabljen v druge namene.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 6. do 11. marca so v novomeški porodnišnici rodile: Irena Vrbečič iz Grandič brega — Emino, Vanja Črnič iz Pribincev — Kristjana, Ana Matič iz Črnomlja — Martino, Viktorija Jerlah iz Martinje vasi — Marjano, Marjana Sekulič iz Ljubljane — Sebastijana, Antonija Hočvar z Griča — Jurija, Amalija Zajc iz Visejca — Sašo, Jožica Pavlakovič iz Vukove gorice — Ano, Branka Jančič iz Spodnjih Vodol — Mateja, Tatjana Mežič iz Drnovge — Sebastijana, Bojana Češnovar z Rake — Špelo, Karmen Šebjan s Senovega — Andreja, Slavka Jerman iz Gorenje Stare vasi — Simona, Anica Kokove iz Roko-višča — Stanko, Anica Kilar iz Venič — Matejo, Romana Turk iz Stopič — Petro, Ivanka Blatnik iz Hrastulj — dečka, Vera Kralj z Dolža — deklico in Duška Vidmar iz Sadinje vasi — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Borka Kecejevič z Ragovske 12 — dečka, Milka Venta iz Ulice Marjana Kozine 62 — dečka, Dušana Kršnik iz Segove 1 — dečka. Čestitamo!

PREHLAD — Eden naših najboljših obveščevalcev je sporočil, da je v Mercatorjevi trgovini na Zagrebški mogoče kupiti šunko, ki je zanesljivo najbolj sočna v Novem mestu. Prodajalka, ki vam jo bo narezala, namreč pred večjimi tovrstnimi posegi obilno kuhne v dlani.

DREVO — Z drevesom, ki raste ob starodavnem gradu Otočcu, se je pred dnevi z avtom na tesno srečal Novomešan, za katerega vsa Dolenjska z okolico vred ve, da je neznanški ljubitelj naravnih in kulturne dediščine. Tako rekoč osebno bdi nad vsakim vegetativnim kolozcem in redko rastlino. Potem ko si je možak ogledal škodo na pločevini, se je napotil v recepcijo gradu in vprašal dežurnega možaka, ali so nesreče s tistim drevesom pogoste. Ko je dobil pritrdilen odgovor, se je zaklel, da je lani zadnjič odrglo listje.

PREMIK — Minuli teden so lahko gostje restavracije Pri vodnjaku opazovali snažiko tega gostišča, kako je s curkom vode pomivala ulico. Redoljubno dejanje je hvalevredno, vendar z njim zgodbe še ni konec. Snažiki je z metlo v lastnih rokah pomagal sam vodja lokala. Isto osebo so dan kasneje videli, kako za avtomatom kuha kavo in nadomešča kar dva natakarkja. O nadaljnjih tovrstnih premikih (nazaj v bazo) s širšega novomeškega območja bomo poročali sproti.

Ena gospa je rekla, da so zadnje volitve prinesle na dan novo zakonitost. Manj se obeta pokrajini zastopnikov v republikli, več ljudi pride na volišče.

PARAZITARNE BOLEZNI PSOV

NOVO MESTO — Kinološko društvo priredi v ponedeljek, 24. marca, ob 18. uri v sejni sobi OK ZKS Novo mesto (Kettejev drevored 3) predavanje veterinarja Draga Hadla z naslovom »Parazitarne bolezni in poškodbe pri psih ter njihovo zdravljenje«.

RAZSTAVA DEL INVALIDOV

NOVO MESTO — Društvo invalidov Novo mesto vabi člane in ostale občane, da si ogledajo razstavo ročnih del naših članov, ki so razstavljena v domu JLA do 24. marca.

Društvo invalidov

Sprehod po Metliki

V SREDNJI ŠOLI tekstilne usmeritve je informativni dan zelo uspeh, če se lahko o tem sklepa po številu tistih, ki so se zanimali za vpis v šolskem letu 1986/87. Prišli so starši in otroci iz vse Dolenjske in Bele krajine, nemalo pa jih je bilo tudi iz bližnje Hrvaške. Kljub temu bodo učitelji te edine srednje šole v Metliki obiskali te dni osnovne šole v Ozlju, Ribniku in Žakanjskih selih, da bi predstavili zainteresiranim učencem programe in smeri, štipendijsko politiko, možnosti zaposlitve po končanem šolanju in tako naprej. Jeseni bo v šoli 90 novih učencev: 30 v skrajšanem programu, 60 v srednjem.

OTOPLITEV JE PRINESLA tudi težave, predvsem padajoči sneg s streh. Nekaj stalnih pivec v gostišču Na dragah je dobilo večje količine snega na avtomobilske strehe. Škoda je bila kar precejšnja. Streha avtomobila Braneta Matkovića, pravnika v delovni organizaciji Beti, je bila žrtve takšne nesreče pred samo občino. Brane je delal v volilni komisiji, sneg na strehi občinske stavbe pa tega ni nič upošteval.

KNJIŽNIČARKA METLIŠKE občinske knjižnice je zaprosila pisca teh vrstic, naj obvesti vse, ki hrepene po branju, da je knjižnica odprta ob ponedeljkih, torkih, sredo in četrkih od 11.30 do 15. ure, ob petkih pa od 16. do 19. ure.

UČENKE 3. RAZREDA SREDNJE šole tekstilne usmeritve so pripravile v stari kino dvorani prejšnji petek disko. Ljudi, željnih plesa, piija in zabave, ni manjkalo. Pripravilke večera z razrednikom Zvonetom Kambičem na čelu so zaslužile 70.000 dinarjev. Denar bodo porabile za ključni šolski izlet.

JUTRI, 21. MARCA, BO OB 20. URI veselo v hotelu »Bela krajina«, kjer bo predstavitev druge knjige humoresk Tonija Gašperiča Ljudje z zaščitnimi hrbti. Njegove humoreske bodo brali mladinci, v programu pa bodo sodelovali še: harmonikarja Edi Macele in Stanko Zeljko, zafrkantsko šankarski ansambel Popolnočne kočije, oktet Vitsa pa morda še kdo. Vsi, ki se radi zdravo in kulturno zabavajo, bodo prisotni. Zdogodasenim, jeznim in naveličanim je vstop prepovedan. Razigrani in nasmejani ne bodo plačali vstopnine.

Vsaj za korak pred drugimi

V pretekli petletki zgradili tretjino stanovanj nad planom — Letos 47 novih — V kratkem razpis

NOVO MESTO — Že s skupščine v decembru 1985 smo poročali, da je novomeška stanovanjska skupnost lani dobro poslovala in da je opravila vse zastavljene naloge. To so potrdili tudi dokončni obračuni za lani, ki so jih delegati potrdili na zadnji skupščini tega mandata 12. marca. Dodajmo še ugotovitve s te skupščine, da je novomeška stanovanjska skupnost gotovo vsaj korak pred podobnimi po organiziranosti in uspehih ter da so rezultati na celotnem stanovanjskem področju v občini v minulem srednjeročnem obdobju naravnost odlični (zgrajena je bila dobra tretjina družbenih stanovanj več od plana).

Samo lani je bilo v novomeški občini dograjenih 86 stanovanj v soseski Irča vas-Brod v Novem mestu. Kvadratni meter je stal 79.500 din (letos bo okrog 140 tisočakov), kar je ena nižjih cen v Sloveniji, stanovanja pa so kvalitetna. Za vse to gre zahvala predvsem dobro organiziranemu sistemu družbenega investiranja. Na ta račun lahko pričujemo tudi tistih 35 odstotkov več dograjenih stanovanj v petletki.

Iz sredstev solidarnosti, ki jih je bilo za nekaj nad 400 milijonov, so lani kupili 35 novih solidarnostnih stanovanj, uporabili pa so jih še za reševanje stanovanjskih vprašanj upokojencev, udeležencev NOV in delavcev, zaposlenih pri obrtnikih, pa za delno nadomestitev stanarine. V ta namen so lani porabili nekaj manj kot 4 milijone dinarjev, samo lani je prislo 277 novih prošenj. V sklad vzajemnosti so podpisniki sporazuma združili dobrih 200 milijonov. Za posojila za gradnjo hiš je bilo toliko prosilcev, da so morali v ta namen kljub dodatni vsoti znižati višino posojil. Prihodki stanarin in najemnin so bili precej večji kot leto poprej, vzdrževanje stanovanj pa bi bilo še vedno precej klavirno če ne bi za večja popravila oziroma vzdrževalna dela začeli namenjati dela sredstev amortizacije. Ob koncu leta je bilo tudi za nekaj pod 2 odstotka (1,86 milijona dinarjev) nepobranih stanarin, kar sicer ni veliko, a bo treba tu v bodoče doseči več reda. Že letos naj bi ukrepali po zakonu, ki omogoča izselitve v primeru nerednega plačevanja stanarine in ogrevanja.

Letos bo v novomeški občini predanih investitorjem 47 stanovanj, graditi pa bodo pričeli še 117 stanovanj, ki bodo vseljiva prihodnje leto. Nekaj

ZA DAN ŽENA

V Draščih so šolski otroci in mladinci pripravili lep program za dan žena. Vse žene se iskreno zahvalujemo organizatorjem in novemu vodstvu SZDL Drašči za lepo proslavo. Želimo jim še veliko uspehov v prihodnje.

UČENKE ZA SOCIALNO ŠIBKE

METLIKA — Učenke metliške srednje šole tekstilne usmeritve so se pred nedavnim znova izkazale. V otroški dom v Maribor, v katerem so predšolski otroci brez starešv, so poslale velik paket spodnjega perila, hlačk, pajkavok, kopic in drugih oblačil, ki so jih sešile v šoli pri praktičnem pouku. To pa ni bilo prvič, da so pomagale socialno ali kako drugače ogroženim otrokom, saj je šola z izdelki učenk večkrat preko krajevnih organizacij Rdečega križa pomagala socialno šibkim otrokom v metliški osnovni šoli pa invalidni mladinci in še vrsti tistih, za katerih socialne probleme so zvedeli preko časopisov.

A. B.

»Le umik pred odgovornostjo«

Občinski komite v Brežicah o razlogih za nemoč ZK v Zdravstvenem domu in o izstopu osmih članov iz ZK — Razbita organizacija ni mogla delati

BREŽICE — Občinski komite ZK se je 13. marca drugič sestel pod vodstvom novega predsednika mag. Vinka Zagmajstra. Tokrat je sprejel dopolnjene programske usmeritve za učinkovitejšo delo osnovnih organizacij ter z imeni in časovnimi roki določil načrt za delo organov in osnovnih organizacij ZK za naslednjih deset mesecev. Razpravljal je o kandidatih listi za člane organov ZKS in organov ZKJ iz Slovenije ter o možnih delegatih za 13. kongres ZKJ.

Na dnevnem redu je bila tudi ocena o izstopu osmih članov ZK v Zdravstvenem domu, ki jo v osnutku predložila delovna skupina komiteja. Ta jo je sprejel z majhnim dopolnilom in jo bo posredoval v obravnavo osnovni organizaciji tozda Zdravstveni dom. Predstavnik skupine je omenil, da so jo pripravljali na podlagi pismenega gradiva, zapi-

snikov in ne izjav, ki bi jih lahko zavedle v pristranskost. Pri tem so se naslanjali na poprejšnje ugotovitve delovne skupine CK ZKS. V njih je zapisano, da cilji združitev bolnišnice, zdravstvenega doma in lekarn v zdravstveni center (1977) niso bili uresničeni niti po obiskih skupin CK ZKS v letih 1973 in 1983 in da je vsak tozod živel in delal po svoje.

Tudi lani, ko je bil center pravno registriran, se razmere niso spremenile. V tozdu Zdravstveni dom so se medsebojni odnosi še naprej poslabševali, kar je omogočalo odločanje mimo dogovorjenih in predpisanih načinov. V predsedstvu in občinskem komiteju so menili, da je do tega pripeljal neuresničevanje nalog, ki jih je osnovna organizacija v tozdu sprejela 1983.

Pri presojanju odgovornosti komunistov, ki so lani izstopili iz članstva ZK, je delovna skupina komiteja med drugim ugotovila slabo organizacijo dela z veliko nerada in nedisciplin ter ocenila, da so k temu prispevale svoje tudi družbenopolitične organizacije in samoupravni organi z zaostrovanjem medsebojnih odnosov. Komunisti so se porazdelili v skupine, tako razpršeni pa niso mogli več enotno in učinkovito ukrepati. Nemoč osnovne organizacije po oceni delovne skupine izvira iz nedoslednosti pri izvajanju sprejetih sklepov in iz tega, ker odprtih vprašanj niso reševali z idejnopolitimični izhodišč. Narobe je bilo predvsem to, da niso nikoli ocenili odgovornosti za neuresničene sklepe. Izstopo članov je komitej označil kot umik pred odgovornostjo in načrtno nedejavnost, ta pa naj bi zaostri odgovornost pristojnih, ki so ostali v organizaciji. Dokončno oceno bo dala prizadeta osnovna organizacija sama, predsedstvo komiteja pa ji zagotavlja pomoč pri normalizaciji razmer.

J. TEPPEY

V Čateških Toplicah 124 hišic

V njih bodo dopustovali delavci iz vse Slovenije

ČATEŽ OB SAVI — Na povabilo Tozda Terme za postavitev počitniških hišic v sklopu Čateških Toplic se je odzvalo več delovnih kolektivov, kot so pričakovali. Prvotna zamisel je predvidevala 100 hišic, prijavi pa je prišlo 143. Za toliko nimajo prostora in jih za zdaj napovedujejo 124.

Investitorji so delovne organizacije iz Slovenije, proizvajalci hiš pa Integral Gornja Radgona, Smreka Gornji grad, Marles Maribor, Trimo Trebnje in Jelovica Škofja Loka. Vsak od njih ima svoj tip hiše in investitorji jih izbirajo po presoji.

V Termah napovedujejo, da bodo že v tem tednu podpisovali pogodbe z izvajalci za pripravo zemljišča. Komunalno ureditev je namreč prevzel njihov tozod. Morali se bodo zelo potruditi in pohiteti z delom, drugače hišice do 4. julija ne bodo postavljene. Napovedujejo, da bodo začeli takoj, ko se bo vreme izboljšalo, in da bodo delali od jutra do večera.

J. T.

PETROL PODARIL RAČUNALNIK — Petrol, ki praznuje letos 40-letnico, se je ob jubileju odločil za hvalevredno potezo: namesto gostije za nekaj tisoč delavcev so se petrolovci odločili za humanitarno pomoč iz svojega sklada skupne porabe, raznim organizacijam pa bodo podarili 8 mikroročunalnikov Commodore 64. Na pobudo MGZ Posavja, ki vodi akcijo računalniškega opismenjanja v Regiji, so prejšnji petek predstavniki Petrola-tozda Trgovina Brežice podarili Commodorejev komplet, vreden blizu milijon dinarjev mikroračunalniški sekciji krškega radiokluba Rotocel. (Foto: Perc)

Najprej — zase!

Vprašljiv predlog SZDL: najprej plače, nato dejavnost, če pa kaj ostane, dobi informiranje

SEVNICA — Predlog finančne načrta OK SZDL, danega na sejo frontnega predsedstva 12. marca, je vzbudil močan odmev.

Članica tega foruma, predsednica dosedanjega družbenopolitičnega zbora in kandidatka za predsednico občinske skupščine Breda Miovič iz Jutrjanke, ni mogla iz svoje kože gospodarstvenice. Ročno je namreč izračunala, da potavka 8,57 milijona dinarjev v letošnjem finančnem načrtu za dvoje voljenih funkcionarjev pomeni ob vsem žongliranju z neto in bruto zneski ter dodatnem pojasnjevanju 280.000 dinarjev osebnega dohodka za vsakogar na mesec. »Takšnega osebnega dohodka nima nihče od generalnih direktorjev v združenem delu v občini,« je zatrjala. Gozdarski inženir Vinko Šeško je vse še enkrat preračunal, a tudi on se je ustavil pri omenjenem znesku. Soglasna sta bila, da mora SZDL, če se hoče resno zavzemati za stabilizacijske cilje, dati drugačne zglede.

Na drugi strani sta pristala pri dnu taiste bilance dva reveža v službi javnega obveščanja: sevniki Radio in Dolenjski list. Za slednjega dvig sofinanciranja za (95,1 odst.) ni zamarnjav, vendar — roko na srce, po krivdi taistega sevniskega predsedstva SZDL, ki kot ustanovitelj časnika lani ni izpolnilo pogodbenih obveznosti! Odtod izvira sedaj ta odstotek povečanja. Novi sekretar je v isti sapi pribil (kaj bi s svetom za informiranje, ta se sestaja iz ob domnevni odklonih — časopisa, seve!), da se bo moralo najti predvsem za radio, za Dolenjca pa kakor že bo.

Ob omenjenih 8,57 milijona dinarjih za funkcionske plače (dvig za 227 odst.) naj bi ostalo za dejavnost le 5 milijonov. Še najmanj od tega pa za dejavnost krajevnih konferenc SZDL. Na zadnji seji vseh treh zborov občinske skupščine sprejeta resolucija govori seveda drugače... ALFRED ŽELEZNIK

Ob letu nova avtobusna postaja?

Izletnikova naložba v Krškem bo stala 150 milijonov — Ogroženi potniki

KRŠKO — Če bodo končno obveljali dogovori med celjskim Izletnikom in občinskimi »dejavniki« v Krškem, bo prihodnje leto pri železniški postaji v mestu le zrasla nova avtobusna postaja. Objekt, za katerega je izdelal načrte Projektivni biro IGMP Sava Krško, bo imel 12 peronov, čakalnico, restavracijo in druge prostore, naložba pa naj bi veljala okoli 150 milijonov dinarjev.

Pogovori o novi avtobusni postaji potekajo zadnjih nekaj let med Izletnikom in enoto za stavbna zemljišča pri občinski komunalni skupnosti, ki se je zdaj preimenovala v občinski sklad stavbnih zemljišč. Čeprav pravijo pri Izletniku, da se je usklajevanje zapletalo bolj okoli načelnih, kot vsebinskih vprašanj, se zdi, da je v ozadju vendarle denar. Izletnik kot investitor bi rad zgradil postajo čim ceneje, po načelnih, kot se je loteval naložb v drugih krajih, občina pa želi dobro prodati zemljišče. Okoli treh temeljnih

urejanjem zemljišč. Odlasati ne bo moč, kajti količkaj normalni promet terja naglo tudi pri izgradnji objekta v letu 1987. Prebiti bo potrebno dovozno cesto med Labodom in Elektrom; sedanjo cesto k postaji še dodatno obremenjujejo nova tržnica, carina, špedicija Intervoepe in Transjuga, zato je prometna varnost še bolj ogrožena,« pou-

darja vodja Izletnikove poslovne enote v Krškem Peter Zorko.

P. PERC

ŠPORTNI DAN V ZBURAH

V soboto, 22. februarja, smo mladi iz Zbur pripravili tekmovanje v smuku, slalomu in vesleslalomu. Udeležilo se ga je 30 tekmovalcev. Prvak Zbur '86 je med mlajšimi Primož Dulc, med starejšimi pa Franci Udovč. Kako so smučali včasih, pa nam je pokazal Vinko Gorenc. Mladinci se vsem udeležencem zahvaljujemo, da so prišli. BRANE ZORAN

Maratonska seja o načrtih

Komite za družbeni razvoj o dolgoročnem načrtu sevniske občine — Predlog za somestje Sevnica — Boštanj — Radna, h kateremu bi lahko pripojili še Log

SEVNICA — S ponedeljkovo sejo komiteja za družbeni razvoj se je začela razprava o nadvse pomembnem dokumentu — dolgoročnem načrtu razvoja občine do leta 2.000. To zajetno gradivo so prejeli minuli petek tudi delegati, in sicer za sejo občinske skupščine, ki bo konec marca.

Na komiteju so sejo pričeli ob 8. uri, ko je minila že 15. ura, so še vedno razgrinjali karte. Gradivo je pojasnjevala skupina strokovnjakov iz krškega Sava-projekta in brežiškega Regiona kot avtorjev.

Predlagatelji predlagajo marsikaj za nageljši razvoj, čeprav je vprašanje, ali zgolj ekonomsko gledanje lahko v pravi meri spodbudi vse pomembne vzvode, da bi tudi sevniska občina smele napredovala.

Dokument je v skopih obrih, ki ga dovoljuje časopisni prostor, kaj težko izrpnje predstaviti. Še delegati nimajo v rokah vseh kart. Sestavljalci prihajajo tudi v taka nasprotja, da

ZA OBLETNICO TRUBARJEVE SMRTI

Člani kulturnega društva na brežiški osnovni šoli smo se odločili, da s prostovoljnimi prispevki pomagamo pri obnovi Trubarjevega mlina na Rašici. Nekateri razredi so zbrali že precejšnje zneske.

TANJA LAZIČ, 8.a OŠ bratov Ribarjev Brežice

V Posavju teden računalništva

V Krškem od 31. marca do kongresa ZSMS

KRŠKO — Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije in organizacijsko-tehnični odbor 12. kongresa ZSMS v sodelovanju z Medobčinsko gospodarsko zbornico prirejata od 31. marca do 6. aprila v Krškem teden računalništva.

V osnovni šoli Jurija Dalmatina bo Mladinska knjiga razstavila in prodajala računalniško literaturo. Iskra-Delta bo prikazala delo s Partnerji, posebej še s »Triglavom«. Gorenc bo predstavilo procesno opremo z Dialogom in možnostmi teleteksta, seveda ne bo šlo brez znanih tujih tvrdk IBM, Commodore, Sharp idr.

Na razpolago bo igralnica za vse z računalniki Commodore in Spectrum, na teh mikroročunalnikih se bodo igrali tudi malčki iz vrtca, stari pet in šest let, po programu Cici-ban šteje, računa, na voljo pa bo tudi slikanica. Učilnica s 15 računalniki, povezanimi v mrežo, bo gotovo dovolj zanimiva tako za višje razrede osnovne šole kot za srednješolce. Verjetno bodo v dogovoru z Zavodom za šolstvo obisk učencev lahko prikazali kot naravoslovni dan. Učilnica bo delovala od torška do petka od 9. do 17. ure.

Naši najuglednejši računalniški strokovnjaki bodo predavali v ponedeljek, 31. marca, o uporabi računalnika v vzgoji in izobraževanju, v torek, 1. aprila, o računalniku kot orodju za procesno krmiljenje proizvodnje, v sredo, 2. aprila, o uporabnosti računalnika doma, četrtkov razgovor o tehnični kulturi bo zanimiv tudi za številne klube in društva, v petek, 4. aprila, pa bo beseda tekla o računalništvu v Sloveniji in primerjavis svetom. Predavanja, ali bolje — okrogle mize, se bodo pričela ob 17. uri. Pa še to: tudi novomeška Krka in sevniska Lisca bosta podobno kot ob lanskih prvih dnevih računalništva v Posavju sodelovali s terminaloma in predstavljivo informacijskega sistema oziroma materialnega poslovanja. P. PERC

Za razvoj obrti je najmanj omejitev

Veliko možnosti ima občina tudi v kmetijstvu

BREŽICE — Mag. Vinko Zagmajster je sprejel dolžnost predsednika občinskega komiteja ZK v času, ko je gospodarska moč občine zdrsnila še za nekaj stopnic navzdol in se

Mag. Vinko Zagmajster

ustavila tik pred dnom. Od komunistov zahteva to učinkovitejšo iskanje izhoda. Na vprašanje, kaj bi najlaže spremenili, je Zagmajster odgovoril, da bi morali v prvi vrsti uresničiti to, za kar se v občini dogovorijo. »Predvsem bi lahko več napravili na področjih, ki niso vezana na širši prostor in ekonomiko. Največje možnosti so v obrtništvu. Imamo zdomce s kapitalom, ki bi ga vložili v različne dejavnosti, toda občina jim mora pripraviti prostor in povedati za pogoje in davčne obveznosti. Veliko jim lahko pomaga pri navezovanju na delovne organizacije, za katere bi delali in tako zaposlili več ljudi. To je zagotovo bolj smotno, kot imeti obrtnike samo na papirju. Taki sicer polnijo občinsko blagajno, ker pa nedelajo v občini, se obrt ne razvija. Začetnikom moramo ponuditi tudi sprejemljive davčne olajšave, da si lahko opremijo delavnice.

Precej več kot do sedaj bi lahko naredili tudi v kmetijstvu, če bi v občini zares izkoristili vse možnosti. J. T.

NA VRHU ARTIČE IN DOBOVA

BREŽICE — Na nedeljskih volitvah (več o tem pišemo na 1. strani) so zabeležili najvišji odstotek udeležbe v krajevnih skupnostih Artiče (98,3) in Dobova (98,2), najnižjega pa v Brežicah (91,5 odst.). Bralce seznamajo tudi z odzivom volilcev v drugih krajevnih skupnostih: Brežice 91,5 odst., Šentlana 97 odst., Bukošek 97,8, Pečice 95,4, Sromlje 96,9, Globoko 97,1, Pišec 97,7, Kapelje 92,7, Bizeljsko 94,8, Cerklje 95,3, Čatež 97,5, Krška vas 96,1, Skopice 96,1, Velike Malence 94, Mrzlava vas 97, Velika Dolina 95,6, Jesenice 95,5 odstotka. Volilci iz Izvira so časovno prehiteli vse druge kraje. Volitve so končali 10 minut po 7. uri zjutraj in tako najbrž dosegli svetovni rekord. Ob 7.20 uri zjutraj so zaprli volišče tudi v vasi Brvi, kjer so se do takrat odzvali vsi volilni upravičenci.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 22. februarja do 8. marca v brežiški porodnišnici rodile: M. rjana Grozdanova iz Savrščaka Antio, Marija Hotko iz Globokega — Sandija, Nevenka Les iz Rigonc — Sandija, Vesna Bradič iz Kerestince — Tomico, Rozalija Kovačič iz Sevnice — Boštjana, Zdenka Kvartuh i Poštene vasi — Marka, Veronika Jan s Studenca — Darja, Darja Ilišević iz Brežic — Jelena, Šefica Bošnjak iz Samobora — Marijo, Stanka Bertol iz Pišec — Dejana, Vida Urek iz Vrhi — Branko, Anica Šimunc iz Samobora — dečka, Katarina Petan Senovega — Bojano, Olga Gorišek iz Samobora — Miro, Marica Horvat i. Otoka — Danijela, Marija Galič i. Brežja — Janjo, Darinka Novak iz Zaprčiča — Darja, Ana Kodrič iz Podbočja — Romana, Rozalija Petan iz Brezance — Slavka, Vera Piriz Sevnice — Betko, Metka Som iz Brežic — Matejo. Čestitamo!

Krške novice

RAČUNALNIKI — Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije bo pripeljala v Krško na teden računalništva pred slovenskim mladinskim kongresom za okoli 3 stare milijarde opreme, razne delovne organizacije tudi za nekaj milijard, na brežiški šoli pa so se ustrašili za 9 spectrumov in prav toliko monitorjev oziroma črno-belih televizorjev. Organizatorji so problem, »težak« le nekaj deset milijončkov, rešili tudi brez Brežičanov...

DOPISNIŠTVO — Člani Literarnega kluba Beno Zupančič se počutijo v prostorišni dopisništvu ljubljanske televizije prav domače, saj je novinar Goran Rovnan tudi član kluba. (Mimogrede: od tega ponedeljka je v delavskem domu na ogled zanimiva razstava »Dekleta, dekleta«, za katero je fotografije polega Gorana prispeval še Stojan Soba). No, že omenjena domačnost v dopisništvu TV je prejšnji teden v zadnjem hipu reševala srečanje s pesnikom Borisom A. Novakom. Napovedano je bilo v izposojevalnici Valvasorjeve knjižnice, a ker bi bilo tam pretresno, so brž izbrali novo prizorišče kulturnega dogodka v neposredni sosesčini — v TV dopisništvu. Pa naj še kdo reče, da naša televizija nima posluha za kulturo!

Sevniški paberki

SPET ROKOMETNI PLES — V soboto od 20. ure dalje bo živahno in vsakeok vesele v sevniskem Partizanu na tradicionalnem rokometnem plesu. Vabljeni! Zanesljivo ne bo tako mraz kot za naškarado, saj tokrat igra za ples ansambel »F-plus«.

MAZAC NI ŠKODIL — Dobršen del osrednje ulice v Dolenji Boštanj je bil na dan volitev in glasovanja za podaljšanje samoprispevka v Boštanju nastan z letaki »VSI PROTI!« prav amaterske izdelave. Storitcu so na sledi, ves napor pa je akciji aktivistov v tej krajevni skupnosti očitno bolj koristil kot škodil, saj je bil referendum klub vsemu nadvse uspešen.

KORISTNO VSAJ ZA NEKAJ — Predzadnji ponedeljek je verjetno huda meglja nad Boštanjem in Smarjem pripomogla, da je bil sneg v večji okolici Jugotanina precej posut z znanim rjavkastim prahom. Prav zategadelj je sonce imelo tudi lažje delo s tako potemnjem snegom, ki ga je prej pobralo.

VRTNARIJI IN VINOGRADNIKI! — V vrtnarji Silve Fric pod Ribniki bo v soboto ob 9. uri prikaz rezi vrtnic, tam bo mogoče ceneje kupiti razne rože za okna in balkone. Društvo vinogradnikov Sevnica — Boštanj pa v nedeljo vabi vinogradnike na prikaz rezi. Dopoldne bodo rezali v vinogradu Martina Dolinska na Vrhu, popoldne pa za Stajerce pri Mastnaku na Zajčji gori.

Arheologi začenjajo raziskave pri Mokronogu

Zbiranje podatkov za arheološko topografijo

Pogled skozi okno nam pove, da je zima še krepko v sedlu, čeprav nas le še dan loči od koledarske pomladi. To pa je najprimernejši čas za opravilo, ki mu pravimo arheologi topografija. Gre za podoben ogled terena, kjer večje arheologovo oko odkrije sledove človekove dejavnosti v preteklih tisočletjih. Predvsem na Dolenjskem zelo značilne velike gomile in gradišča. To pa je obenem tudi čas velikih poljedelskih del, ko plug marsikje odkrije različne arheološke ostanke: zidave, kamnite grobne skrinje ali celo kovinske in keramične predmete.

Pri pregledovanju terena pa so neprecenljive vrednosti podatki, ki nam jih v pogovorih posredujejo domačini. Zgodbe o »Zlatem telu«, starem mestu, ajdovskih grobovih, Atilovem grobu, stari cesti pogosto niso le bajke, ampak temeljijo na zanesljivem ljudskem izročilu. Minilo je 100 let od prvih pomembnih odkritij na območju Mokronoga in po nekajdesetletnem premoru se arheologi zopet vračamo na to območje.

Mokronog z okoliškimi vasi je zelo zgodaj zaslovel s svojimi arheološkimi najdbami tako v Sloveniji kot tudi v ostalem evropskem prostoru. Posamezne naključne najdbe so znane že iz sredine preteklega stoletja, s sistematičnimi arheološkimi izkopavanji pa je ta prostor začel leta 1884 raziskovati znani slovenski starinokop Jernej Pečnik.

Pestre in bogate arheološke najdbe, kot so bronast in železni nakitni predmeti ter orožje in lončene posode, so vzbudile nemalo zanimanja, tako da so se tu vsako leto vrstila arheološka izkopavanja, pri katerih je bilo izkopanih nekaj prazgodovinskih grobov.

Obsežna grobišča so ležala pretežno zahodno od Mokronoga, pri vseh Slepšek, Ostrožnik, Beli Grič in Ribjek ob vznožju Žalostne gore. Grobovi, ki sodijo v čas od začetka železne dobe do rimske zasedbe, so žgani ali skeletni grobovi, pokopani v velikih gomilah ali pa kar na travnatih pobočjih.

Najstarejši grobovi so povečini žgani, pokopani v velikih žarah, izdelanih iz grobe keramike, kot pridatki pa so bili v grob položeni še bronasti in železni okrasni

predmeti (sponke, ovrtnice, zapestnice, igle, obročki, noži, pasne sponke).

Mlajši grobovi vsebujejo tudi orožje, oblike nakitnih predmetov so sedaj pestrejšje, kot okras pa se pojavi tudi steklo in jantar. V mlajši železni dobi — latenu, ki je bila na Slovenskem najprej odkrita prav v Mokronogu.

V Mokronogu je bilo že 1885 odkrito grobišče iz mlajše železne dobe — prvo te vrste v Sloveniji, zato se je v arheološkem svetu uveljavilo ime »MOKONOŠKASKUPINA«, ki označuje časovni in kulturni horizont.

Prazgodovinska, sočasna naselja so obvladovala vzpetine in vrhove, kjer so bila že naravno zavarovana, dodatno pa so bila še utrjena z obzidji in napisi. Ob kmetijskem gospodarstvu takratnega življa velja omeniti še rudarstvo in fužinarstvo ter predelavo železa, kar je predstavljalo glavni vzrok za razcvet dolenjske halštatske kulture.

Utrjena gradišča poznamo na Žalostni gori, na Križnem vrhu in na hribu Priča južno od Mokronoga.

Da je bil kraj naseljen tudi v rimskem obdobju, dokazujejo številne naključne najdbe predvsem rimskih novcev, pa tudi rimski grobovi, najdeni pri Martini vasi pri p. c. sv. Florijani in pri Ostrožniku. Na hribu, kjer stoji danes mokronoški grad, pa so bili najdeni ostanke rimskega poslopja. Iz obdobja preseljevanja ljudstev in zgodnjega srednjega veka so najdbe skromne, vendar dokazujejo strnjeno poselitev skozi nemiri srednji vek vse do 1137, ko se Mokronog prvič omenja v pisanih virih.

Razlog za to, da začenjamo s topografijo ravno na območju Mokronoga, je novi »cestni vsek« pri Slepšku, kjer je bil uničen velik del planega žganega grobišča. S tem je bila storjena nepopravljiva škoda stroki in kraju samemu. Žal pa krajani doslej niso še pokazali pravega odnosa do bogatih in pomembnih arheoloških najdb, s katerimi bi se drugod po svetu še kako postavljali.

D. KRŽIČ IN D. BREŠČAK,
Zavod za varstvo naravne
in kulturne dediščine
Novo mesto

V Krki le kultura ustavlja stroje

Na nedavnem občnem zboru kulturno-umetniškega društva Krke poudarili, da se je kultura v novomeški tovarni zdravil lahko razcvetela zato, ker jo ima kolektiv za svojo dejavnost — 15-letnice društva ne bodo praznovali posebej

NOVO MESTO — Marija Žvegljič, ki že štiri leta vodi Krkino kulturno-umetniško društvo, je v nekem pogovoru odločno zanikala, da bi kot predsednica društva imela kakšne osebnostne zasluge za to, da se kultura v novomeški tovarni zdravil godi neprimerno bolj kot v drugih, čeprav številnejših delovnih kolektivih. Ko se je vpregla v predsednikovanje, je bilo že vse vpeljano, oblike dela utečene in s tradicijo, poleg tega pa dovolj ljudi od delavcev do strokovnjakov, ki so kulturo pojmovali kot prepotrebno duhovno dopolnilo delovnega vsakdanjika.

Ob zagretosti tolkerih v Krki ni bilo nikoli težko kulturno dejavnost vnesti v planske dokumente tovarne in dobiti denar. Tako po razvejenosti te dejavnosti kot po odnosu kolektiva, vodstva in drugih dejavnikov v tovarni se Krka nenehno in že leta dolgo omenja kot slovenski zgled. Ne nazadnje je le res, da delavci povsod ne ustavljajo strojev samo zato, da bi lahko prisostvovali kulturnemu dogodku, kot to vsaj dvakrat na leto naredijo v Krki.

Samo po sebi se ne razume, da je srce kulturnega življenja in organiziranega kulturnega delovanja samo kulturno-umetniško društvo, in to že celih petnajst let. Čeprav bo o jubileju prav gotovo še slišati, naj zaenkrat omenimo le, da je v znamenju 15-letnice potekel tudi nedavni občni zbor tega društva. Predsednica Žvegljičeva je že na začetku navedla vrsto razveseljivih podatkov in ugotovitev o razraščanju in razvejanju kulturne dejavnosti skozi poldrugo desetletje. Pri tem je na prvem mestu omenila mešani pevski zbor, ki je že trinajstkrat pel na Taboru v Šentvidu pri Stični, nastopal na občinskih revijah, pripravil vsakoletni celovečerni koncert ter nastopal na drugih prireditvah v domovini in tujini. O drugih oblikah kulturnega dela je povedala:

O drugih oblikah kulturnega dela je povedala:

Marija Žvegljič

»V tem času je bilo v avli upravne stavbe v Ločni postavljenih blizu 80 likovnih razstav, priredili smo 8 slikarskih kolonij, na katerih je ustvarjalo 93 slikarjev. V naših prostorih se je izvrstilo 8 Dolenjskih knjižniških sejmov, povezanih s srečanji in nastopi najvidnejših pesnikov in pisateljev. Rezultat dopolnjuje nešteto na sejm kupljenih in tudi prebranih knjig. Samo lani je knjigarna Mladinske knjige iz Novega mesta prodala v naši delovni organizaciji za 4 milijone dinarjev knjig. Obiskovala nas je potujoča knjižnica in na dveh postajališčih si je 134 naših delavcev izposodilo nad 1.400 knjig. Ob 40-letnici Mladinske knjige je naše društvo prejelo posebno priznanje te založbe. Dodati moram še to, da vsako leto organiziramo dva do tri kulturne izlete v Ljubljano ali Zagreb, kjer si ogledamo katero od novejših likovnih razstav in obiščemo gledališko ali koncertno predstav. Blizu 130 Krkinih delavcev pa ima abonma za obisk gledaliških predstav in koncertov v Novem mestu.«

MALI SEJEM UČIL

LJUBLJANA — V demonstracijskem centru Državne založbe Slovenije v Trubarjevi 27 v Ljubljani bo do 28. marca odprt mali sejem učil, ki so ga pripravili štirje jugoslovanski založniki: Državna založba Slovenije iz Ljubljane, Svetlost iz Sarajeva, Školska knjiga iz Zagreba in Zavod za udžbenike in nastavna sredstva iz Beograda. Sejem so odprli ta torko, na njem pa je na ogled vrsta sodobnih učil in učnih pripomočkov za vse stopnje izobraževanja.

JUTRI V TREBNJEM PEVSKA REVIIJA

TREBNJE — Okoli 450 mladih pevcev bo nastopilo na reviji otroških in mladinskih pevskih zborov občine Trebnje, ki bo jutri ob 18. uri v osnovni šoli »Jože Slak — Silvo« v Trebnjem. Nastopili bodo zbori iz Velikega Gabra, Trebnjega, Mirne, Mokronoga in trebnjske glasbene šole. Kot gost bo sodeloval tudi mladinski zbor iz pobratene občine Velika Gorica na Hrvaškem. Revijo pripravlja ZKO, pokroviteljstvo pa so prevzele VIO Trebnje.

JUTRI POSVET O SPECIALNIH KNJIŽNICAH

NOVO MESTO — Sekcija za specialne knjižnice pri Društvu knjižničarjev Dolenjske pripravlja posvet knjižničarjev specialnih knjižnic. Posvet bo jutri v učilnici tovarne zdravil Krka (poleg hotela Metropol), na njem pa bodo najprej analizirali vprašalnike specialnih knjižnic za leto 1984. Zatem bo beseda tekla o izdelavi centralnega kataloga Dolenjske za periodični tisk (časnik in časopis). Na sestanku se bodo pogovorili še o programu dela za leto 1986 in srednjeročnem planu dela sekcije za specialne knjižnice do leta 1990. Ob tem bo pogovor o problemih, na katere naletevajo specialne knjižnice.

I. Z.

kultura in izobraževanje

PLEČNIKOVA RAZSTAVA

PARIZ — V slovitem kulturnem centru G. Pompidou je od prejšnjega tedna na ogled razstava o življenju in delu velikana slovenske arhitekture Jožeta Plečnika. Na ogled so makete znamenitih Plečnikovih arhitektonskih stvaritev (Križanke, ljubljanske Žale, ljubljansko tromostovje in vrsta drugih) ter najrazličnejša dokumentacija o našem utemeljitelju sodobne arhitekture. Makete za objekte, zgrajene po Plečnikovih načrtih, so izdelali v več slovenskih delovnih organizacijah, med drugim tudi v sevniskem Stilleus. Razstava pomeni, kot poročajo iz Pariza, veliko presenečenje za francosko javnost. Vesti govore tudi o tem, da tolikšnega zanimanja že dolgo ni vzbudila kaka tuja razstava v francoski prestolnici.

RAZSTAVLJA KIPAR IZ SODRAŽICE

DOLENJSKE TOPLICE — V malem salonu tukajšnjega zdraviliškega doma so od ponedeljka, 17. marca, na ogled dela kiparja samouka Draga Koširja iz Sodražice. Razstava bo odprta do četrta, 27. marca.

FOTOGRAF IN GLASBENIK

NOVO MESTO — V novomeški Fotogaleriji bodo jutri ob 18. uri odprli novo fotografsko razstavo. S kolekcijo 24 fotografij se bo občinstvu predstavil Lado Jakša iz Ljubljane, znan tudi kot glasbenik. Na otvoritvi bo Jakša izvajal glasbena dela, s katerimi je na Dolenjskem že nastopil.

KUD PREČNA USPEŠNO GOSTUJE — Martin Novak (levo) in Franc Plut, že prekaljena igralca gledališke skupine kulturnega društva v Prečni, sta v ameriški komediji Cvetje hvaležno odklanjamo navdušila tudi v četrtkovi ponovitvi v novomeškem Domu JNA. Ostale vloge so predstavili: Marjana Vidic, Roman Kapš, Jože Pureber, Miro Hočevar, Jože Sule, Marjana Glavan in Anita Vidmar. Delo je režisiral pripravil učiteljica Ana Kozlevčar, ki že trinajsto leto vodi gledališko skupino v tem kraju. Letos so že igrali na odrih v Gabrju, Muljavi, Straži, Stranski vasi, Metliki in domači Prečni, pripravljajo pa še nekaj gostovanj. Pri predstavah jim je veliko pomagal tudi delovni kolektiv Iskre. (Foto: Janez Pavlin)

Šentjernejski godbeniki proslavili visok jubilej

ŠENTJERNEJ — Letos mineva 75 let, kar so ustanovili prvo pihalno godbo v tem kraju. Njenih nastopov ni moglo biti veliko, saj je že čez tri leta izbruhnila prva svetovna vojna. Kaj je bilo z godbo potem, zlasti še takoj po vojni, o tem kronika bolj skromno poroča. Natanko pa ve, kako se je začela prebujati, iz katere je izšel današnji več kot 40-članski pihalni orkester, ki ga šteje KUD bratov Pirkovič za eno svojih sekcij.

Predsednik društva in dolgoletni organizator šentjernejskega kulturnega življenja Marjan Močivnik pravi, da se je prvi čas za godbenike začel po letu 1970, ko so se za orkester zavele krajevne delovne organizacije, še posebej Iskra, in ga gmotno podprle. Veliko je pripomogla tudi Glasbena šola Marjana Kozine, ki je v svojem šentjernejskem oddelku vzgajala tudi podmladek za orkester. Marsikje bi

tako visok jubilej proslavili, da bi se slišalo do Ljubljane, v Šentjernej pa so se odločili praznovati skromno, bolj mimogrede. Da je to res, med drugim potrjuje dejstvo, da je glas o praznovanju prišel v Dolenjski list skoraj teden potem, ko je bilo vse mimo. Tako tudi podatkov za te vrstice nismo mogli dobiti »v živo«, ampak naknadno, iz pripovedovanja.

Jubilejni koncert je bil na dan žena, ko je orkester kakor do zdaj vsako leto ob ženskem prazniku pripravil v kulturni dvorani osnovne šole Martina Kotarja nastop s celovečernim programom. Prireditelj je bila izredno dobro obiskana, saj so v dvorani našli nad 200 poslušalcev.

Med programom je 18 najzretnejših godbenikov prejelo priznanja društva. Svoja priznanja pa je orkester podelil krajevnima skupnostima Šentjerneji in Orehovicu, novomeški ZKO in seveda Glasbeni šoli Marjana Kozine. Dirigentu Bratislavu Roguljicu so se za dosedanji trud zahvalili s sliko, ki je delo novomeškega slikarja Jožeta Kotarja.

USPEŠEN KONCERT

KRŠKO — Prejšnji petek zvečer se je številnemu občinstvu v krškem Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja s samostojnim koncertom predstavil pihalni orkester »Djuro Salaj« pod taktirko prof. Draga Gradiška. Okoli 400 poslušalcev je toplo pozdravilo že uvodno skladbo Ksenija (Viktoria Parme), sledil je Paso flamenc (Keesa Vlaka), Danila Bučarja Ob Kolpi (po narodnih motivih), Mancinjev The pink panther pa jeklenil serioznejši del koncerta v počastitev 12. kongresa ZSMS v Krškem. Zabavni orkester krških papirničarjev je poskrbel za predah, v drugem delu koncerta pa je zvesto občinstvo najbolj prevzela skladba Teda Hugensa Fascinating drums.

I. Z.

Kljub težavam delajo z veseljem

STRAŽA — To sezono daje Straži kulturni utrip gledališka skupina, ki deluje v okviru kulturnega društva Svoboda. V zimskih mesecih je pod vodstvom Danijele Kržan naštudiral komedijo Odkritosrčna lažnivka in do zdaj vknjižila že sedem predstav. Po premieri na domačem odru je gostovala v šestih krajih: v Prečni, Dolenjskih Toplicah, Škocjanu, Semiču, na Malem Slatniku in v Šmarjeških Toplicah. Vabila so prišla tudi iz drugih krajev, a se jim skupina najbrž ne bo odzvala. Vsekakor pa se bo s tem razvedrilnim delom še enkrat predstavila domačemu občinstvu. Ponovitev bo predvidoma aprila.

»Za to igro se je morala skupina tako rekoč nanovo osnovati, saj je od zadnje premiere preteklo kar precej časa. K vsakemu je bilo treba stopiti

»Mene ni treba siliti na oder, sama rada pridem zraven, kadar se kaj pripravljva. Seveda zdaj laže, kot sem mogla včasih, ko so bili pri hiši še majhni otroci.« je pristavila Jožica Lukan in s tem tudi pojasnila, da je ženski del skupine prav zato nekoliko starejši. Igranje ji veliko pomeni. Začela je v Prečni in tudi v Straži kmalu našla pot do gledališke skupine.

Straške igralce najbolj moti neustrezen oder, čeprav tudi dvorane ne morejo hvaliti, zlasti še, ker ni ogrevana. V takih razmerah niti bralne vaje ne morejo imeti, kaj šele, da bi izvedli gledališko zahtevno delo. Lastnica kulturnega doma je še

Danijela Kržan

in ga pregovoriti, naj sodeluje. Moram pa reči, da prepričevanja skoroda ni bilo treba, saj so nekateri komaj čakali, da bi spet prišli na oder,« je dan po zadnjem gostovanju pripovedovala Kržanova. Dodala je, da je režijo z veseljem sprejela, ker pa je ostala nezasedena ena ženska vloga, je sklenila tudi igrati. V vlogi se je hitro znašla, saj je nekoč že igrala, in sicer v skupini, ki jo je v Novem mestu vodila Alenka Bolé — Vrabc.

Predstava Odkritosrčna lažnivka se ni rojevala samo s težavami zavoljo pomanjkanja igralcev. Igro so snovali tako rekoč iz nič, to pa pomeni, da so morali biti igralci tudi izdelovalci scene, lasuljarji, kostumografi, opremljevalci odra in še kaj. Pri tem so jim pomagali člani njihovih družin, s potrebnim materialom pa seveda delovne organizacije. Slednjim se morajo zahvaliti tudi za brezplačne prevoze na gostovanja, saj brez pomoči novoflesca, Gorjančev in, denimo, straške izpostavice Gozdnega gospodarstva ne bi mogli nikamor.

Jožica Lukan

vedno kmetijska zadruga, ki pa ji je za usodo tega objekta — tako pravijo tudi Stražani — bolj malo mar. Zato ni nikakršno naključje, da je prav iz gledališke skupine prišla pobuda, da bi oder, dvorano in celoten dom spodbudno uredili. V akcijo bi pritegnili vse od krajevne skupnosti do delovnih organizacij v domačem kraju in drugod v novomeški občini.

»Zadnji čas je, da sene kaj uredi, in najbrž res ne bo šlo drugače kakor

Nesklepčnost tudi ob slovesu

Delovni program in denarni načrt novomeške kulturne skupnosti za leto 1986 sprejeta na ločenih zasedanjih zborov skupščine, čeprav ni bilo tako mišljeno — Soglašali tudi s tem, da v blagajni ne bo denarja za vse programe

NOVO MESTO — Zadnja, poslovilna seja skupščine tukajšnje kulturne skupnosti se ni posrečila. Ob sklicu 6. marca jo je spet zagodel zbor uporabnikov, ker ni bil sklepčen. To je pomenilo, da bosta morala oba zbori zasedati ločeno. Zbor izvajalcev je lahko nadaljeval sejo že omenjenega dne, medtem ko je moral zbor uporabnikov ponovno sestati. To je bilo 12. marca, a je treba takoj dodati, da se je komaj zbralo dovolj delegatov za sklepčnost zbora. Razumljivo je, da tistih, ki še nikoli niso prišli na sejo, tudi tokrat ni bilo.

Zbora sta sprejela poročilo o lanskem poslovanju kulturne skupnosti, ter program dela in finančni načrt te skupnosti za leto 1986. Strinjala sta se tudi z vsem, kar je moral izpasti iz denarnega načrta zaradi pomanjkanja sredstev. Izpadle pa so, denimo, nove zaposlitve v kulturi, večji del založniškega programa Dolenjskega muzeja in še ne-

kateri reči. Delegati so soglašali tudi s tem, da kulturna skupnost rezervira 5 milijonov dinarjev za izravnano osebnih dohodkov zaposlenih v kulturnih ustanovah. Sicer pa kake posebne razprave ni bilo na nobenem zboru. Molk je bil značilen predvsem za zbor uporabnikov, ki je sicer za obravnavo zahtevanih gradiv z vsemi pojasnili vred

potreboval vsega 45 minut.

Novomeška kulturna skupnost bo letos zbirala denar po prispevni stopnji 0,63 odstotka iz bruto osebnih dohodkov zaposlenih. V blagajni se bo nabralo nekaj nad 205 milijonov dinarjev ali približno za 42 odst. več kot lani. To je navidezno izjemno veliko denarja, dejansko pa ga bo premalo za pokritje vseh prijavljenih programov. Če bi hoteli zadovoljiti vse izvajalce, bi morali imeti v blagajni okoli 70 milijonov dinarjev več, kot ga bo. Zato je prišlo do izpadov, ki smo jih omenili.

I. Z.

Odrezani od sveta Na pragu Sevnice

PODGORICA — Čudno se sliši, da je v današnjih časih sredi Slovenije vas po dva meseca in več odrezana od sveta zaradi snega. Takšna vas je Podgorica pod Lisco v veliki krajevni skupnosti Sevnica.

V tej zimi se nam je primerilo to prvič novembra, trajalo pa je še ves december lanskega leta. Do nas ni mogel niti poštar, vse dokler narava ni vzela snega, kot ga je tudi dala. V januarju je zapadlo spet obilo snega in spet smo bili odrezani od sveta. To traja še vedno, ne vemo, kdaj bomo rešeni te neprilike. Še dobro, da ves ta čas ni bilo v teh krajih nobene nezzoge. Po ponesrečenca ali bolnika bi lahko prišli s težko mujo edino z nosilci ali pa helikopterjem.

30 let sem oral vse te bližnje in bolj oddaljene poti najprej s konji, zatem pa s traktorjem, vsa ta leta brez plačila. Priznam, nekateri so se mi posmihali iz zahtopnih oken. Sedaj pa je Andrejč postaral in traktor z njim, zato ne orjeva več. To sem pristojnim v vašem odboru Podgorica povedal že minulo pomlad. Podobno je s telefonom. Denar leži nekje že leto dni in več, telefon je gluha. In še bi se našle podobne težave kmeta — koope-ranta tako reč na pragu Sevnice. Do mene najdejo samo, ko zahtevajo, da ne smem gnojiti zaradi vodovodnega zajetja, do mene pridejo le davčne položnice ob tričetrtletnj. Da zaradi zaspanega vaškega odbora ostajamo celo brez prevoza, pa je danes že od sile, mar ne?

IVAN ANDREJČIČ
Podgorica

Mlini na Kolpi propadajo

Na podeželju pogrešajo predvsem kamne za koruzo — Kolpa tudi sicer premalo izkoriščena

Stojim na gričku nad Kolpo pod vasico Zilje in si ogledujem bistro žuborečo vodo. Spominjam se, kako je bila reka nekaj živa, polna mlinov. Na okrog 9 kilometrov toka od Vinice proti Preloki jih je bilo 7 še po vojni. Dva sta bila na hrvaški strani, ostali na slovenski. Vsi so imeli dosti dela. Danes delata še dva, od nas v Ziljah oddaljena okrog 8 kilometrov. Ostale uničuje zob časa. Na podeželju mlince zelo pogrešamo, posebno tam, kjer so tudi po 20 kilometrov oddaljeni od valjnih mlinov. Posebno pogrešamo mlinjski kamen za koruzo.

Če hočemo zmlati na primer 20 kilogramov koruze, moramo na avtobus (če nas vzame) in v Črnomelj, da samo zavoziš 400 din, pa še ob pol dneva si. Poleg tega ostane tretjina mlina-ru. To vse pove, koliko nas stane kilogram koruzne moke, ki jo rabimo zase in za živino. Dokler so bili mlinci na Kolpi, smo vrgli vrečo čez ramo in bili za 5, 10 minut v mlinu. Kaj bi bilo, če bi ostali brez elektrike? Naši gospodarstveniki bi morali poskrbeti, da naša že 400 let stara dediščina na Kolpi ne bi do kraja propadla. Tudi jezovi so razdrti, tako da mora biti čolnar nad jezom zelo previden, da ne pristane v vodi. Mislim, da bi bilo pametno obdržati kakšen mlin in če se bodo podri vsi jezovi do

Ocenjevanju vodilnih na rob

»Želim opozoriti na površno ocenjevanje vodilnih vodstvenih delavcev v črno-majljski občini, ki še bo na delu verjetno odrazilo le negativno«

V 10. št. Dolenjskega lista (6. marca 1986) je na 5. str. izšla uokvirjena nota, ki govori o uspelem ocenjevanju vodstvenih delavcev. Koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja pri OK SZDL Črnomelj, je ocenjeval vključevanje vodstvenih delavcev v občini Črnomelj v širšo družbeno skupnost. Sem eden izmed tistih »nekaterih ujaljenih«, ki se z načinom ocenjevanja in dobljeno oceno ne strinjam in trdim, da je bilo ocenjevanje opravljeno zelo neodgovorno in krivično (vsaj zame). Ker smatram, da je marsikateri vodstvenega delavca dobljena ocena prizadela podobno kot mene, bom na svojem primeru razložil način ocenjevanja.

Koordinacijski odbor mi očita, da se premalo angažiram v občinskih in krajevnih organih, čeprav verjetno ni vedel, da sem v ocenjevalnem obdobju opravljal v KS Semič 13 funkcij in nalog in 7 v občinskem merilu. Z nobene ustreznega mesta nisem prejel kritike, da sem prevzete funkcije in naloge opravljal slabo. Očitano mi je bilo, da se ne zavzemam dovolj za širši družbeni interes. Verjetno je imel odbor v mislih zadnji samoprispevek za družbene dejavnosti. Tedaj sem se v resnici z vsem srcem zavzemal za mnogokrat dane (in tudi prelomljene) obljube in dejanske potrebe osnovne šole Belokranjskega odreda Semič. Zavzemal sem se za tisto, za čimer so stali vsi delavci šole in vsi krajanji Semiča. Ko sem spoznal, da je vztrajanje pri naših zahtevah nemogoče, sem dal prvi pobudo v delovnem kolektivu in v organih KS, da se podredimo širšim interesom (zaradi tega sem obveljal v KS v tej akciji za kapitulanta). Neskomromno menim, da sem v akciji za

vedbo novega samoprispevka veliko pripomogel, da smo jo uspešno zaključili.

Tudi očitke, da se ne udeležujem javnih manifestacij v občini, je neutemeljen. Če sem le mogel, sem se udeležil vseh manifestacij, na katere sem bil povabljen. Res je, da nikdar nisem rnil v prvo vrsto ali na tribuno in sem bil verjetno zaradi tega manj opazen (morda pa tudi ocenjevalci niso bili vedno prisotni). Tudi nekaterih zaključkov manifestacij se nisem udeleževal, ker smatram, da ne sodijo v današnji stabilizacijski čas.

Kaj je s pevcem? Ob pisanju v Delu o Tonetu Kozlevčarju

RIBNICA — V Delu 12. marca je bil v rubriki Pisma bralcev objavljen sestavek z naslovom »Vre, vre, vre... je res pozabljen?«. V njem je bilo med drugim zapisano, da nekdanji pevec Slovenskega okteta Tone Kozlevčar, ki ga tudi kot pevca Ribničana Urbana pozna tako rekoč ves svet, zdaj sameva pozabljen in ujaljen v domu za ostarele, menda kar v Ribnici. »Vsaj tako šinfajo v Metliki.«

Pri predsedniku občinske skupščine Ribnica Stanku Rusu smo se pozanimali, če je kaj resnice v tem pismu, čeprav je bilo že takoj jasno, da marsikaj ne drži. V Ribnici namreč sploh nimajo doma za ostarele občane. Dom starejših občanzov bo v nekaj mesecih odprt v Kočevju in v njem bo tudi za Ribničane nekaj postelj.

Predsedniku Stanko Rus nam je povedal, da živi Tone Kozlevčar v Ljubljani, Pohorskega bataljona 197. Na ta naslov mu pošiljajo pošto in ga vsako leto ob občinskem prazniku povabijo na sprejem častnih občanzov pri predsedniku občinske skupščine Ribnica. Prav zato, ker je s pesmijo o Ribničanu Urbanu ponesel slavo Ribnice po vsem svetu, ga je občinska skupščina Ribnica proglasila za častnega občana.

Znano je tudi, da Tone Kozlevčar kljub upokojitvi le ni popolnoma opustil petja. Nastopa v ljubljanski pevski skupini »Ribniški okteta«, ki občasno gostuje tudi na prireditvah v Ribnici.

J. P.

Opozoriti bi želel, da nisem imel nikoli ambicij do vodstvenega mesta v naši DO. Ob kadrovskih problemih v vodstvu OŠ Semič sem bil tako rekoč prisiljen prevzeti mesto ravnatelja v prvem in drugem mandatu. Za to odgovorno mesto se nisem čutil dovolj usposobljenega, saj se v tej funkciji združuje delo pedagoškega vodje, organizatorja dela, kadrovnika, obrambnega strokovnjaka, vodje investicije, poslovnega človeka in fizičnega delavca. Ob prevzemu dolžnosti nisem dobil od nikogar najmanjše pomoči in sem moral in še danes moram vse svoje pomanjkljivosti nadomestiti s trdim delom tudi v popoldanskem, večernem času in ob sobotah in nedeljah. Za primer naj navedem, da sem v preteklem letu 1985 izkoristil 12 dni dopusta (od pripadajočih 30) in da sem poleg tega opravil okrog 100 ur dela izven delovnega časa. V vseh letih ravnateljstva (letos teče šesto leto) nisem prejel dinarja za nadurno delo niti kakršnekoli druge materialne nagrade.

Velika psihična in fizična obremenitev v DO in v družbenopolitičnem delom je negativno odrazila na mojem zdravju in družinskem življenju.

Kdor me pozna, ve, da svojega dela in prizadevanj nisem nikdar obešal na veliki zvon, ker smatram, da sem kot pošten član naše socialistične skupnosti, posebno pa kot komunist dolžan po svojih sposobnih delati za dobro in napredek te skupnosti. Ne pričakujem priznanj in medalj, nisem pa pričakoval, da bom dobil grajo za delo na družbenopolitičnem področju, na katerem z veliko vnemo delam že več kot 20 let.

Na koncu želim opozoriti še na to, da pavšalna, neutemeljena ocena, ki je plod nepoznavanja dela posameznika, le-tega lahko hudo zaboli, čeprav je bila posredovana dobronamerno, vendar premalo premišljeno.

Sem za pošteno in argumentirano kritiko, vendar menim, da bi morali včasih tudi vodstvenim delavcem priznati, da so naredili kaj dobrega. Če jih bomo imeli neprestano za čunjo, v katero si bo lahko vsak brisal svoje noge, se bojim, da se slabo biše našemu gospodarstvu in družbenim dejavnostim.

BLAŽ KOČEVAR

RAZSTAVA

Prejšnji teden je bila na naši šoli razstava ročnih del, ki vsako leto vzbudi veliko zanimanja. Razstavljale so učence in tovaršice. Izdelki so bili zelo kakovostni in tudi izredno lepi. Razstava je bila zelo lepo pripravljena in smo jo nekaj dni kar oblegali.

ANDREJA RAĐOVAN
OŠ Šentjernej

Andrej Smuk

V hladnem popoldnevu so se 4. marca na viškem pokopališču v Ljubljani številni prijatelji in znanci združili poslovlili od Andreja Smuka. Med njimi so bili tudi mnogi Metličani, saj je pokojni Smuk v tem kraju kot direktor 24 uspešno vodil predilnico Novoteksa.

Življenjska pot Ljubljanačana Smuka ni bila prav nič rožnata. Kot 18-leten železniški delavec in aktivist OF je 1943 odšel v partizane, bil kasneje ujet in zaprt, nato pa so ga poslali v dachausko taborišče. V svobodi je dovršil srednjo tekstilno šolo v Kranju, se zaposlil v Paračino, nato pa se strokovno izpopolnjeval še v tekstilnih tovarnah v Ljubljani, Kočevju in Črnomlju, dokler ni leta 1958 prevzel vodstva novo osnovane Novoteksove predilnice v Metliki. Tu se je 1982 upokojil, potem ko je bil že dalj časa zdravstveno slab in izčrpan.

Težka so bila v tovarni zlasti prva leta, vendar je Smuku uspelo zbrati okoli sebe čvrst, delaven kolektiv, s katerim je družno premoagal začetne težave in vse bolj utrjeval delavsko samoupravljanje. Zato lepi uspehi niso izostali.

Pokojni Smuk je bil delaven tudi drugod. Vrsto let je bil odbornik metliške občinske skupščine, predsednik občinskega sindikalnega sveta, uveljavil pa se je tudi v družbenopolitičnih organizacijah in krajevni skupnosti. Njegova preudarna beseda je povsod imela svojo težo in veljavo.

Andrej Smuk si je za svoje delo prejel več javnih priznanj, med drugimi red dela z zlatim vencem. Trajni spomenik in priznanje svojemu delu, ki je vgrajeno v metliško predilnico Novoteksa, pa si je postavil sam. Prav zato ga bodo Metličani še dolgo hvaležno spominjali.

-ar

Še enkrat: To je ena sama žalost

Zaradi nekaterih dodatnih pism in dejstev izjemoma objavljamo ponoven ugovor prizadetih

ČASTITLJIV JUBILEJ

RIBNICA — Pred 105 leti je na Jakobi v Ribnici zgradil mojster Jakob Oražem majhne delavnice kovinske in ključavnice obrti. To so bile predhodnice današnjega RIKO, ki je danes ena najuspešnejših delovnih organizacij.

Oražmova delavnica so postale kmalu po ustanovitvi znane daleč naokoli, sposobni lastnik pa je razmišljal, česa bi se še polotil. Leta 1907 je začel graditi elektrarno, ki je začela leta 1909 dajati tok ribniškim hišam in javni razsvetljavi. Prevzel je tudi gradnjo zbiralnika za pitno vodo pri Sv. Frančišku nad Sajevecem in cevovoda do Ribnice. Končno si je uredil še delavnice za izdelavo telovadnega in šortnega orodja, ki so bile znane pod imenom JOR (Jakob Oražem).

Delo Jakoba Oražma so nadaljevali njegovi sinovi. Izdelke firme JOR lahko vidimo še danes poskraj vseh večjih telovadnicah. Poleg telovadnega in športnega orodja so začeli izdelovati tudi smučiče. Ta zapis naj bo le kratek spomin na starega Jakoba Oražma, ki je veliko naredil za Ribnico in njen napredek.

ANDREJ ARKO

ŠPORTNI DAN

Tudi drugi športni dan je bil za boljše smučarje organiziran v Pečicah. Bilo je izredno zanimivo. Še posebno nas je navdušil paralelni slalom. Petošolci in šestošolci so tekmovali skupaj, sedmošolci in osmošolci pa skupaj. V prvi skupini je zmagal Stefan Božičnik, drugi je bil Bojan Zupan, tretji pa Jani Pregrad. V drugi skupini je bil zmagovalac Janez Omerzel, drugi je bil Aleš Kukovica, tretji pa Bojan Rupar. Športni dan je zelo uspel.

ALEŠ KUKOVICA, 7.a
OŠ Artiče

IZKAZANA POZORNOST

Ob 8. marcu, dnevu žena, so izkazali svojo pozornost do žena in deklet tudi bivši in sedanjí igralci NK Bela krajina. V prostorih kluba v Črnomlju so veterani kluba organizirali družabni večerski plesom. Za dobro razpoloženje je poskrbel ansambel Aroma. Tovrstne organizacije so se lotili prvič in jim je uspela, saj so vsi zadovoljni odhajali domov.

J. Ž.

Pozabljena stoletnica

Pred 100 leti Ciril-Methodovo društvo v Ribnici — Najprej moška, nato pa še ženska podružnica CMD

RIBNICA — Dunajsko notranje ministrstvo je 5. februarja 1886, torej natančno pred 100 leti, potrdilo moško podružnico Ciril-Methodovega društva (CMD) v Ribnici. Njen prvi predsednik je bil dekan Martin Skubič, njen najodličnejši in najdelavnejši član pa tajnik posejilnice in posestnik Ivan Arko, ki je tajnikoval od leta 1913 do 1938. Med člani odbora zasledimo še ribniškega zdravnika in župana Antona Schifferja.

To je zapisano v reviji Kronika, časopisu za slovensko krajevno zgodovino, št. 2 iz leta 1982. Vidi se, da so takrat delali v odboru CMD složno s kirikalni in napredni politiki. Vsem je to »predsvetilo«

to. Namen CMD je namreč bil, da je že takrat, v Avstriji, podpiralo slovensko šolstvo pa tudi slovenske otroške vrtee ter izdajanje knjig.

Leta 1898 je bila ustanovljena tudi ženska podružnica CMD. Po svoji delavnosti je celo prekosila svojo moško vrstnico.

Kasneje so iz v CMD izstopili pripadniki kirikalne stranke, v njem so ostali le naprednjaki.

Te vrstice so zapisane v spomin na nekdanje čase. Skrajaj bi se upal trditi, da je med sedanjim prebivalstvom Ribnice in Ribniške doline malo takih, ki bi vedeli, da je nekaj dni društvo delovalo tudi v Ribnici.

ANDREJ ARKO-JOHANOV

Najin ugovor, objavljen v Dol. listu 19. 12. 1985, na članek novinarka A. Bartlja »To je ena sama žalost« je bil vsebinsko nedopustno skrajšan, saj nama ni dal možnosti obrazložiti žalitve Franca Kraševca in tudi samega novinarka. Posledica tega je nova žalitev brajke E. V. v DL 16. januarja letos. Zaradi pomanjkanja prostora, ki nama ga daje na razpolago list, v tem članku zavračava le najhujše trditve (laži) F. Kraševca, in sicer:

— Novinar navaja enkrat, da so Antonija Kraševc potem, ko je prišla iz bolnišnice, odpeljali v Dom starejših občanzov, drugič pa, da je bila dva, tri tedne doma. V resnici je prišla iz bolnišnice 12. 1. 1984, v Dom pa je odšla 23. 3. 1984. V tem času se nama je vsak večer zahvaljevala, ker sva zanjjo lepo skrbeli.

Dokler sva midva z ženo pomagala njima, njuno življenje ni bilo tako težko. V tem času nista bila noben socialni problem. Ko so naju kljub večkratnemu opozorilu še naprej on in tudi sosedji žalili na najbolj nizkoten način, sva s pomočjo prenehala.

Ni se mu treba pritoževati zaradi pomanjkanja (leži na desetih milijonov), saj brez moje pomoči nikoli ne bi imel pokojnine (do tedaj ni imel priznanih niti hlapčevskih let; pri 69. letih in njegovi invalidnosti mi je uspelo najti delovno organizacijo in delo, ki ga je glede na invalidnost lahko opravljal — ob pomoči Franca Kirna in Jožeta Bega). Da sem mu pomagal pridobiti pokojnino, ki jo dobiva tudi sedaj, zanj ni več pomembno. Vseposvoda je samo tarna in se delal reveža, samo da bi dobil zastoj jesti in piti. Za kozarec pijače je prodal tudi mene. Franca Kraševc ima poleg več kur tudi zajce in ovce v hlevu.

Omenjeni novinar me je dvakrat neutemeljeno grdo žalil: »da sem Kraševcu splel še tisto nobeno imetje, ki ga je imel«, oziroma: »Tako sta bila Kraševčeva 10. februarja lani ob vse svoje revno imetje, ki sta ga, ne da bi vedela, podarila sosedovemu neodobnemu sinu.« V resnici sva dobila samo parcelo št. 16 v velikosti 443 m², ki sva jo po njegovih izjavah na raznih uradnih mestih že do podpisane pogodbe zasluzila. Še vedno imata Kraševčeva pravico živeti v njej in nobeden ju ne

podl ven. Parcelo št. 139/1 v velikosti 1567 kvad. metrov sva kupila in jo v celoti plačala v roku, dogovorjenem s pogodbo. Davek zanjjo plačujem jaz, uporablja pa jo sedaj samo on. Naj novinar in ustrezna skupnost ugotovita, kdo uporablja njegov vinograd v izmeri 1197 kvad. metrov, kdo uporablja njegove 4 njive v izmeri 6.645 kvad. metrov in kaj mu nudijo uporabniki za to!

Res je, pogosto sva mu pomagala in ga tudi povabila na kavico in pivco, ker ju noben drug nikoli ni. Smilila sta se nama in to imava sedaj v zahvalo.

Da smo krompir jaz in moji hčerki v celoti sami izkopali, ga večji del tudi sami posadili, da sem ga škropil in osul na moji njivi, za katero plačujem jaz davek, ga k njemu spjel 12,5 gajb in k meni 7 gajb, ni nič povedal. Da smo mu ga tudi nekaj let prej pomagali saditi, izkopavati in zvožiti pred njegovo klet ter da sem ga razen zadnji dve leti poleg dela še plačal, tudi ni povedal. Da je na isti njivi (moji) imel tudi koruzo in seno za ovce, tudi ni omenil. Tudi tega ni omenil: »Komu naj pa sedaj proda tak krompir?«

Resnična izjava v članku je le v tem, da sva skrbeli za oba dva kot za lastne starše, vendar že od leta 1975 dalje. Omogočil sem mu pridobitev pokojnine, odstopil jablane starega sadovnjaka in ves odpadni gradbeni les za kurjavo, pomagal pri spravi drv za kurjavo, pomagal na njivah, pri spravi sena in sveže krme, v hlevu, pospravil v hiši in okoli nje, itd. Omenilva naj še kuhanje, pranje, šivanje, pomoč drugi osebi (obema), uporabo avtomobila, telefona in zamrzovalne skrinje, prinašanje hrane iz trgovine in vsa druga težja opravila, da o hrani, ki sva mu jo dala, ne govorim. To sedaj za Kraševca ni nikakršno minulo delo.

Ko sem prišel na Lešnico, nisem nikogar poznal. Lahko rečem, da sem naredil več uslug Lešničanom kot oni meni. Kar lahko mirne vesti rečem, je, da hinavec nisem bil nikoli, in tudi upam, da ne bom nikoli. Ker mu noben sosed in sorodnik ni pomagal, mi je Kraševc stalno slabo govoril prav o teh sosedih in kmeth, da so sami hinavci ter poimensko, kdo mu je kaj ukradel. Kraševc je govoril, da so vsi hinavci, ne jaz. Dolgo časa še vedel

nisem, da me vseposvoda hvali in objublja vse imetje.

Iz izročilne pogodbe in pismene izjave se vidi, da sva Kraševčeva name-ravala pomagati do smrti, vendar proti plačilu od dneva podpisa pogodbe dalje. Seveda pa ne ob njegovih žalitvah, na kar sva ga že v času, ko mu je bilo najtežje in se je obračal vedno samo na naju, opozorila.

Iz hranilne knjizice se vidi, da je bila na Kraševčeva ime, jaz pa sem bil pooblaščen od 6. 4. do 5. 10. 1984, da sem lahko urejal njegove finančne zadeve (plačilo njegovega nagrobnega spomenika, — imam potrdilo in drugo v primeru smrti). Za Dom starejših občanzov sem začel urejati šele na željo samega Kraševca, ker je težko zbolel in je moral iti v bolnišnico (razvidno iz njegove pismene izjave) istočasno kot žena v Dom. Iz njegove pismene izjave je razvidno, da sta zavestno podarila parcelo št. 16 mojemu sinu. Prav tako je bila Antonija Kraševc ob podpisu pogodbe v zavestnem stanju v prisotnosti tovaršice s sodišča (za katero pravi, da sva jo podmazal in da je moja sodelavka). Iz navedenega članka je razvidno tudi, da je njegova žena v dovolj razumnjem stanju, da se lahko pomeni z možem.

Kljub žaljivkam in grožnjam sva mu še 9 mesecev pomagala delati v vsem, čeprav se je dir nal menoj ter me grdo žalil po vasi in drugod. In sedaj sem jaz hinavec, ker sem mu v takih okoliščinah prenehal pomagati.

Naj navede, komu sem prepovedal hoditi v hišo! Še srečen bom, če mu bo še kdo drug kaj naredil in bo videl, kako prijetno je njemu pomagati. Rekel pa sem mu: »Na njivo, ki sem jo kupil, pa ne pustim stopiti tistim sosedom, ki so delovali proti meni. Pomaga naj vam koristnik vaših treh njiv, ker sta že tako zmanjena in vam je tudi dolžan.« Od sedaj dalje ne pustim stopiti na svojo njivo nobenemu drugemu razen Francu Kraševcu.

Vseskozi je bil na tekočem z vsebino pogodbe. Prav zaradi tega je omenjeno parcelo št. 16 takoj podaril, ko so preprečili izvedbo izročne pogodbe, in zanjjo tudi plačal davek. V prisotnosti tovaršice s sodišča je dobesedno rekel, da oba z ženo vesta, za kaj gre in komu drugemu naj jo data, kot nama, ki sva jo edina zasluzila. Kako more

praviti, da je ni videl, ko pa je bil ob sestavljanju in podpisu pogodbe poleg ter jo je skupaj s sklepom dobil od sodišča? Na koncu članka novinar celo izjavlja, da te solze padajo na kos papirja, ki je očitno po pravnih zahtevah veljavna pogodba.

V delovnem razmerju je bil nekaj več kot leto dni, ne pa več let, kot navaja. Podpis pogodbe je uradno izvedla tovaršica s sodišča, ki je pooblaščen za to, ne pa moja sodelavka.

Spražujem se, kako si omenjeni novinar jemlje pravico javno žaliti mene, ko verjetno v vsem svojem življenju ne bo naredil toliko dobrega, kot sem jaz Kraševcu. Kdo mu daje to pravico? Tudi sodišče ne izreče sodbe, dokler stvar ni dokazana. Če bi protičel dejansko stanje, bi lahko prišel do spoznanja, da je omenjena pogodba verjetno glede na najino pomoč Kraševčeva tudi po moralnih postavah najmanj tako veljavna kot po pravnih zakonih. V primerjavi z ostalimi »dobrimi sosedi« greva z ženo glede Kraševca lahko skozi vas mirne vesti in s ponosno dvignjeno glavo.

Glede na to, koliko dobrega sva z ženo storila Kraševcu, se lahko mirno podpisava s celim naslovom. S tem člankom sva dobila še en uradni dokaz več, da naju vseposvoda laži. Tega do sedaj ni nikoli priznal. Sedaj naju je toliko izzval, da končno morava obelodaniti pred resnično stanje na Lešnici, ki so ga povzročili od z nekaterimi sorodniki in bližnjimi sosedi.

Upam, da bodo tisti, ki so se ob članku A. Bartlja veselili nad mojimi težavami ali me žalili po časopisu in drugod, spoznali, da verjetno niso nič boljši od najinih bližnjih sosedov. Res je, da so starost, invalidnost in odsotnost življenjskega partnerja žalostna dejstva, ni pa razumljivo, da noče Kraševc poslušati noben-zadobrega nasveta Centra za socialno delo, ki mu skuša zagotoviti toplo in brezskrbno starost v bližini njegove žene. Iz tega se vidi, da ni ena sama žalost, temveč ena sama hudobija-nevoščljivost in laž.

Oba članka temeljita na uradnih in drugih dokumentih odgovornih oseb. Kolikor bi še kdo rad kaj pisal o tej zadevi, naj pride na dan z uradnimi ali drugače potrjenimi dejstvi ter s svojim podpisom.

JOŽE IN VERA VOLF

Narobe svet: večji uvoz, večje pravice

V lanskem letu je meliški Komet izvozil za Zahod svojih izdelkov in uslug v vrednosti 241 milijonov dinarjev, s tega tržišča pa uvozil za 81 milijonov dinarjev, kar pomeni, da je kritje uvoza z izvozom skoraj 300-odstotno. Kljub temu zaviljivemu pokritju pa bodo imeli v Kometu letos težave pri uvozu potrebnih surovin in materialov, kar bo gotovo povzročilo tudi težave v proizvodnji.

Kometove uvozne pravice so devizno-ozakonski uradniki izračunali na podlagi njihovega uvoza v letu 1984. Prav v tem letu pa so se skladno s pozivi z najvišjih vrhov v Kometu pri uvozu obnašali še posebej stabilizacijsko in so kar se je le dalo malo uvažali ob kar se da velikem izvozu. Vendar Kometovu takrat izvoz birokratov prav nič ne zanima, uvozne pravice so pač izračunali zgolj na osnovi uvoza, ne da bi upoštevali izvoz oziroma pokritje uvoza z izvozom.

«Če bi se v letu 1984 obnašali razpisniško, kot se marsikdo je, in na veliko uvažali, pa čeprav buče, bi imeli danes neprimerno večje uvozne pravice. Žal ima danes te pravice tisti, ki je ob pravem času veliko uvažal, ne pa izvažal.» se razburjajo v Kometu.

ti,« navajajo odgovorni in resni Brusničani. Po drugi strani pa uradne osebe novomeške Komunale trdijo drugače. »Redno kontroliramo potok iz Bičevca do izliva v Krko. Ni opaziti škodljivih vplivov. Zadnje analize vode ob nizkem vodostaju so 100 metrov pod vasjo zaznale le rahel vonj, drugih neprijetnih vplivov ni bilo.

● Napačni kriteriji — narobe svet. Lani je Komet izvozil za 2,7 milijona mark, njihove letošnje uvozne pravice pa znašajo okoli 440.000 tisoč mark, se pravi komaj petino njihovega lanskega izvoza. Za kolikor toliko normalno delo v letošnjem letu pa bi potrebovali najmanj še enkrat toliko deviz. Pa še te borme vsote ne morejo uporabiti takrat, ko bi devize potrebovali, ampak takrat, ko jim uradniki to milostno dovolijo, ko pač v Beogradu pridejo na vrsto.

Do kakšnih absurdov lahko pripelje takšna kolobocija, pove tudi ta anekdota: Za nujno poslovno pot v tujino je Komet prosil za 1.000 (tisoč) nemških mark. Po enotedenski mični negotovosti so jim jih odobrili. Odboril jim jih je seveda nekdo, ki jih ni zaslužil, in to njim, ki so lani izvozili za 2,7 milijona mark. Res narobe svet!

A. BARTEJL

Se Brusničani res upirajo samo iz nevednosti?

Posebni odpadki so ta čas najaktualnejša in najbolj vroča tema v novomeški občini. V IMV 4 tisoč sodov z odpadnimi laki in kiti čaka na dvorišču, da bi jih odpeljali in varno zakopali. Manjše količine podobnih posebnih odpadkov — nekaj sto kilogramov na leto — imajo tudi v Iskrinih tovarnah v Novem mestu. Žužemberku in Sentjernej, znatno več jih je v tovarni Krka in v Novolesu. Kam jih ti spravljajo, uradno ni znano, dejstvo pa je, da so se lani ostanki iz proizvodnje Krkine tovarne Izolacije pojavili v komunalni deponiji v Leskovcu.

Kakšne so posledice komunalne deponije, ki pa v sili razmer in ilegalno postaja deponija posebnih odpadkov, ljudje iz okoliških vasi dobro vedo.

»V potoku ni več rib, topoli so usahnilo sto metrov pod vasjo, karpnice so onesnažene, da o smradu ne govorimo. Lovci so lani vse upljenje lisice v tistem koncu spoznali za tako garjave, da so jih morali še v gozdu sežga-

Razhajajo se tudi mnenja o tem, kakšne odpadke proizvaja IMV. Odgovorni strokovni delavci iz IMV zatrjujejo, da gre samo za odpadke barv in lakov ter kitov, v Smeltovi študiji pa je navedeno, da ima IMV odpadne sestavine, v katerih so tudi cink, krom, cezij, nikelj, žveplo. Smeltova študija iz aprila 1985 je pravzaprav zalovila sicer mirno življenje v podgorjskih vaseh. Šele ko so papirji prišli v javnost in ko je akcija za izgradnjo skupne deponije za posebne odpadke v dolenski in posavski regiji prišla tako daleč, da bi zainteresirani za gradnjo že podpisovali izjave o sofinanciranju, so prizadeti ljudje izvedeli, kaj načrtujejo na njihovem terenu že več kot leto dni. Upri so se z vsemi štirimi, ker so se z ustreznimi organi pogovarjali le o soglasju za deponijo posebnih odpadkov IMV. Ta namreč mnogim podgorcem daje kruh. Naenkrat pa slišijo za deponijo, namenjeno kar sedmim občinam!

Upravičeno je završalo, saj so jih v igri hoteli imeti le za statiste. Vendar medregijska deponija v novomeški občini menda ni tako nezasiščena grozota. Prav Smeltova študija ugotavlja, da ima med 16 delovnimi organizacijami teh sedmih občin 75 odstotkov vseh posebnih odpadkov IMV, novomeška občina pa skupno 94 odstotkov vseh odpadkov.

● V regiji so se dogovorili za skupno reševanje te problematike, kar je gotovo pametno, kajti če bi vsaka občina zase gradila tako zahtevno deponijo za manjše količine posebnih odpadkov, bi bilo to dražje kot pa izdelki iz teh snovi. Novomeščani ob 94-odstotni količini vseh posebnih odpadkov tudi ne morejo pričakovati, da bi jim katera druga občina ponudila lokacijo. Upor Brusničanov pa temelji tudi na sumu, da bi morda kasneje hoteli iz te deponije narediti še kaj več. So govorice, da bi tudi radioaktivne snovi iz nuklearke lahko končale na njihovem koncu. Gre torej tudi za neosveščeno krajanov, ker nevarnih odpadkov ne ločijo od posebnih, po drugi strani pa te nevednosti niso sami krivi. Nihče jih ni poučil, nihče jim ni ničesar povedal.

Zadeva se pleče dalje, kajti deponija je potrebna. Brusničani so dobili zagotovilo

novomeškega občinskega vrha da medregijska deponija ne bo v Leskovcu. Ta se zavzema na tej lokaciji le za občinsko deponijo posebnih odpadkov. Znova pa bodo preverili, če je Leskovec res pravi kraj za tako deponijo, če je sestava tal povsem ustrežna in če posebna deponija sodi tako blizu naselij. Ljudje sumijo, da je bila lokacija izbrana bolj zaradi praktičnosti kot ustreznosti tal. Zgrajena je cesta, na voljo je vsa ostala infrastruktura, stroški bi bili manjši itd.

Ko pa so v Brusnicah izvedeli še za strogi režim in zahtevne ukrepe, ki jih terja sodobno gradnja posebna deponija (med drugim zakopavanje v ilovico, ki bi jo morali dovažati iz Zaloga), so podvomili o vsem. Zaradi slabih izkušenj!

»Tudi za delo na sedanji komunalni deponiji je bilo vse strokovno določeno, zapisano in podpisano, a se tega ne držijo,« navajajo v svoj bran krajanje, češ da »človeškemu faktoru« danes ni moč zaupati.

Ko bo na sedanji komunalni deponiji red, za kakršnega so se dogovorili ob izdaji soglasja, bodo Brusničani morda verjeli, da bi se ga odgovorni znali držati tudi ob bolj zahtevnem režimu. Zadržani red v deponiji kvarijo predvsem Romi. Navajeni brskanja po smeteh, so se ob ukinitvi smetišča v Žabjeku začeli v skupinah pojavljati v Leskovcu. Pregarjajo jih na vse mogoče načine, vendar imajo Romi svojo »obveščevalno« izginjejo takoj, ko se na cesti pojavi mileniški avtomobil. Romi prihajajo z avtomobili, so našilni, odvažajo pa ogromne kufe uporabljenih snovi, ki vse najdejo v smeteh. S tem se mnogi preživljajo. Če v komunalni deponiji uporabnih odpadkov ne bi bilo, ne bi imeli v Leskovcu kaj iskati. Tako se krog krivcev za tako stanje širi do vseh delovnih organizacij, ki bi morale (tudi po predpisih!) same poskrbeti, da na uradnem smetišču ne bi bilo uporabnih odpadkov.

RIA BAČER

Nesklepčni zaradi neučinkovitosti

Praktično vse zadnje seje skupščin novomeških občinskih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in še stanovanjske v okviru materialne proizvodnje v tem mandatu so bolj očitno kot kdaj prej pokazale pomanjkljivosti in težave delegatskega sistema na tem področju. Naj takoj povemo, da so bile na vseh težave s sklepčnostjo, celo na tistih, kjer celo mandatno obdobje sklepčnosti ni bila nikoli vprašljiva, in sicer ne 51-odstotna,

ampak bistveno boljše. Skoraj povsod so morali minimalno sklepčnost zagotavljati s klicanjem manjkajočih delegatov po telefonu, pa še to ni zadostovalo v vseh primerih. Skupščina skupnosti otroškega varstva na primer si je morala en glas »za«, ki je manjkal do veljavnega sklepanja, poiskati naknadno. To, da so vse te skupščine imele na dnevnem redu pomembne reči, sploh ni treba posebej omenjati. In povejmo še, da so bile praktično povsod težave s sklepčnostjo v zborih uporabnikov na račun delegatov iz krajevnih skupnosti, ki predstavljajo polovico zbora.

Ker so bile to, kot rečeno, zadnje skupščine v tem štiriletnem mandatnem obdobju, se morda lahko tolažimo, da smo na nedeljskih volitvah in na volitvah pretekli četrtek zares izvolili najboljše (kar smo sicer menda storili tudi že pred štirimi pa red osmimi leti), ki bodo za začetek vedno vestno hodili naseje in se potrudili vsaj igrati zanimanje za stvari, o katerih naj bi odločali v dobro ožjih in širših družbenih skupnosti; take, ki jih nobena reč, ne morebita slaba ali neuporabna gradiva, ne praktična vnaprejšnja določena stvar nekje, drugje itd. ne bo odvrnila od prevzete delegatske dolžnosti in aktivnosti. Upati, da smo dobili takšne zagrete delegate, velja toliko bolj, ker kaže, da marsikaj tistega, kar bi morali spreminiti, da bi bili izpolnjeni osnovni pogoji za normalno delo posameznih skupščin, v katerih naj bi seveda prišli do izraza interesi zainteresiranih, v predvolilnem pripravljalnem obdobju ni bilo storjeno.

Nekaj sprememb je sicer bilo. Tako so v skupščini raziskovalne skupnosti, kjer so bile tudi večne težave z delegati krajevnih skupnosti, zmanjšali število delegatskih mest, krajevne skupnosti pa navezali na združeno delo. Nekaj sprememb je tudi drugje. Tako so na primer konference delegacij skušali, kjer se je le dalo, organizirati bolj po krajevnem principu, da bi njihovo delo oz. že samo sestajanje lažje teklo. A marsikaj je ostalo kljub pripombam po starem, smo slišali ogorčene kritike na zadnji skupščini stanovanjske skupnosti.

● Tudi stanovanjska skupnost je ena tistih, ki v skupščini z delegati krajevnih skupnosti ni imela posebnih sreč, kar daje misliti, da ne gre le za slabe, neodgovorne delegate, ampak slab sistem. Bila je tudi ena redkih, da ne rečemo edina, kjer je bilo nekajkrat jasno in glasno rečeno, da je razumljivo, če delegat Hinj ali Gabrja praktično nima interesa za delo v tej skupščini, saj ne more uresničiti ali zadovoljiti njegovih in njegove krajevne skupnosti interesov, in je zato neumno, daje njemu. Po drugi strani nam tistih, ki imajo interes, stanovalcev v družbenih stanovanjih in vseh tistih, ki nimajo rešenega stanovanjskega vprašanja, ne uspe »zajeti« v skupščino.

Da bi bilo to drugače, so že lani aprila, vsekakor pravočasno, dali pripombe in pobude, kaj spremeniti, da bo bolje. Na zadnji skupščini, na kateri so morali sprejeti zadnji hip prejeti sklep o oblikovanju konferenc delegacij za stanovanjsko skupščino, so ugotovili, da so se pripombe nekje zgubile, da je praktično več ali manj vse po starem. Zaradi tega je padlo na račun predvolilnega političnega (ne)delo sindikata in SZDL precej ostrih besed. Dajali pobud so zaradi nekoliko drugačnega razmišljanja dobivali skoraj črne pike, smo slišali, ostalo pa je vse po starem. Tako, kot je organizacija skupščine predvidena sedaj, je sicer vse »v skladu«, še enkrat pa je bila izpuščena iz rok priložnost poenostavitve, racionalizacije, boljše organizacije sistema, da bi bil bolj učinkovit, boljši pri obračanju velikih denarjev in gradnji stanovanj, ki so vendar ena temeljnih človekovih potreb.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Zakon zamajal Študijsko knjižnico

Februarja je novomeška kulturna skupnost poslala občinski skupščini v Novem mestu in njenemu komiteju za družbeni razvoj daljši dopis, s katerim ju opozarja na problem, ki je v občini nastal v zvezi z izvajanjem novega zakona o knjižničarstvu.

Da ne gre za kako mimogrede rešljivo težavo, marveč za zelo resno in zapleteno zadevo, je razvidno iz dopisu priloženega pisanja, ki je prišlo iz Ljubljane. V njem je najpomembnejši del ugotovitev republiškega strokovnega sveta za knjižničarstvo, da Študijska knjižnica Mirana Jarca po novih kriterijih ne izpolnjuje več niti minimalnih prostorskih pogojev za opravljanje matične dejavnosti v novomeški občini.

Strokovni svet seveda ne vztraja, da je treba Študijski knjižnici takoj odvzeti matičnost in naloge, ki iz tega izhajajo, poveriti ustanovi, ki nima težav z izpolnjevanjem kriterijev. Kaj takega si tudi ni moč zamisljati, ker bi bila to največja klofuta za samo knjižnico in prav gotovo nezasužena »nagrada« ob 40-letnici, ki jo praznuje. Vseeno pa bo strokovni svet zahteval, da se njegove odločitve spoštujejo, to pa se vidi iz tega, da nadaljnjo matičnost Študijske knjižnice Mirana Jarca povezuje z določenimi pogoji.

● Stališče tega strokovnega organa, s katerim sta se lahko seznanila tudi občinska skupščina in komite za družbeni razvoj, je, da bo novomeška knjižnica lahko poslej matično dejavnost v novomeški občini opravljala vsaj pogojno in do leta 1990, če bo občinska skupščina sprejela konkretne načrte za zagotovitev prostorov zanjo. Strokovni svet za knjižničarstvo seveda želi videti načrt, iz katerega bo natanko razbrati, kako bo knjižnica dosegla pogoje do konca prihodnjega srednjeročnega obdobja, obenem pa si hoče pridobiti uradno izjavo, da bodo knjižnici do leta 1990 zagotovljeni vsaj minimalni pogoji za opravljanje matične dejavnosti.

Študijska knjižnica ima trenutno 904 kvadratne metre svojih prostorov in 144 kvadrat metrov prostorov v najemu. To je le dobra tretjina potrebnih površin, nujno pa jih potrebuje še okoli 1.800 kvadrat metrov, da bi izpolnjevala minimalne prostorske pogoje. Čež noč do tolikšnih površin gotovo ne more priti, še posebej ne v gospodarsko zaostrenih časih. Ne sama ne, pomočjo kulturne skupnosti. Stednja je resda ugotovila, da bi knjižnica do prostorov lahko prišla z adaptacijo stavb, ki jih zaseda, in s prizidkom, nima pa denarja za to naložbo. Zato je s problemom seznanila občinsko skupščino in njen komite za družbeni razvoj.

Glavni problem torej ni pripravljenost, ali knjižnici pomagati ali ne, marveč je to denar. Nekaj upanja je, da se bodo sredstva nabrala po posebnem samoupravnem sporazumu, ni pa zanesljivo, če jih bo dovolj. Ta čas samoupravni sporazum tudi še ni podpisan, zato je vse še bolj v zraku. Ker trenutno občinska skupščina ne pozna kakega drugega vira, se zdi zadeva s Študijsko knjižnico še bolj zagatana, rešitev še bolj odmaknjena, tisto, kar zahteva strokovni svet, pa še bolj zavezujoče, še težji Damoklov meč nad glavo.

Eno pa je in mora biti na dlani: da si Novo mesto, ki je vsaj po knjižničarski plati do zdaj slovelo kot svetel zgled, ne more privoščiti niti najmanjšega škandalčka, še zlasti ne na račun študijske knjižnice. Zato lahko upamo le v srečen razplet celotne zadeve.

I. ZORAN

Velikemu trudu in znanju grozi potop

Podoba Vrbine ob Savi med Brežicami in Krškimi se je v zadnjih dvajsetih letih močno spremenila. Brežiško Gozdno gospodarstvo je v tem času vzgojilo in posekalo že 37 tisoč kubičnih metrov topolovine. S topolo je najprej zasadilo 130 ha grmišč in slabih gozdov splošnega ljudskega premoženja in se s tem pridružil jugoslovanski akciji za dodatno proizvodnjo lesa na negozdnih zemljiščih iz 1958. leta. V Vrbinu so gozdarji nato odkupili še okoli 600 ha površin. Trenutno je tam 400 ha topolovih nasadov, največ jih je bilo okoli 600.

Letna sečnja se giblje med 6 in 7 tisoč kubičnimi metri. Prva generacija topole bo posekana do l. 1990. Največja porabnica lesa je Tovarna celuloze in papirja Djuro Šalaj v Krškem. Ta je že zgodaj sodelovala pri osnavljanju nasadov. Gozdno gospodarstvo Brežice je 1966 sklenilo z njo pogodbo za 85-odstotno udeležbo. Ta pogodba je osnova za vsakoletne dopolnitve, odvisne od obsega in cene naložbenih in vzdrževalnih del. Povezava še vedno traja in dokazuje, kot pravi dipl. inž. Marjan Hladnik, da se tam, kjer so interesi skupni, sodelovanje lahko doigo obdrži.

S topolovimi nasadi v Vrbinu gospodariti tozdi Hortikultura, plantaže in gradnje (HPG). Direktor Hladnik jim pravi tudi stoječe skladišče lesa. Količinsko za krško celulozno industrijo ne predstavlja veliko, saj

letna sečnja zadošča komaj za tridnevno obratovanje. Pomembna je predvsem bližina. S to rezervno so do zdaj dvakrat reševali tovarno pred zastojem. V letu 1978 so v treh tednih posekali v Vrbinu 7000 kubičnih metrov lesa, kar je Celulozi med prvomajskimi prazniki grozila ustavitve proizvodnje. En dan zastaja je tedaj veljal 358 milijonov dinarjev. Preračunano v današnje dinarje, je to 30 milijonov. Na podoben način so Celulozi pomagali prebroditi krizo v letih 1964—1965.

Vrbinu je pomembna tudi kot poligon, na katerem ugotavljajo primernost in tehnologijo hitro rastočih vrst lesa predvsem topole za sajenje na negozdnih in za kmetijstvo neprimernih zemljiščih v Sloveniji. Topola doseže debelino 40 cm v 20 letih, a hrast potrebuje za to 100 do 150 let.

Topoli na plantažah ne rastejo tako kot gozdno drevje. Potrebni so vsi agrotehnični ukrepi od oranja, gnojenja in brananja do zaščite pred boleznimi in škodljivci. Tozdi HPG dela to v sodelovanju z Inštitutom za topolo v Novem sadu. Inštitut skrbi za vso Jugoslavijo in je po besedah Marjana Hladnika ena redkih znanstvenih ustanov, ki se ne zapira v republiške meje. Topolovih nasadov brez njegove strokovne pomoči ne bi mogli osnavljati.

Inštitut opravlja selekcijo, pri tem pa daje prednost več lastnostim: hitrosti priraščanja, odpornosti proti boleznim in škodljivcem ter primernosti klimatskim in pedološkim razmeram. Strokovnjaki raziskujejo več tisoč klonov, letno pa registrirajo le po enega ali dva. Inštitut v Novem sadu je organizacijsko trdno zasidran v jugoslovanskih razmerah, je povedal Hladnik in dodal, da zato pri gojenju topole ne poznajo improvizacije. Navodila za ukrepanje proti boleznim in škodljivcem dobivajo na primer redno vsak mesec. Tozdi HPG tesno sodeluje še z jugoslovansko komisijo za topolo, katere član je tudi Hladnik.

V začetni proizvodnji je v Vrbinu prevladoval klon I-214 (italijanski). Po dvajsetih letih je postal neodporen proti boleznim in škodljivcem. Zaradi rje na listju so morali zadnja leta škropiti nasade z ditanom, in to iz zraka. V Pesjem so si gozdarji uredili letališče, škropljenje pa je zanje opravljalo zagrebško letalsko podjetje. Zdjaj to ni več potrebno. Preusmerili so se na druge klone, predvsem na deltoide. Z njim nimajo pretiranih skrbi in tudi prirastek lesa je pri tej selekciji večji.

Izkušnje, ki so si jih brežiški gozdarji pridobili s topolo v zadnjih dveh desetletjih, so jim omogočile uresničevanje projekta o namenski proizvodnji lesa za celulozno industrijo v Sloveniji. Ta se je znašla v slepi ulici, v položaju, ko zaradi pomanjkanja lesa ne more načrtovati nobenega razvoja. V njenih vrstah je dozorelo spoznanje, da je lastna surovinska baza edini izhod. Dobavo celuloznega lesa lahko najhitreje povečajo topolovi nasadi. V Sloveniji bi lahko proizvodnjo celuloznega lesa povečali za 300 tisoč do 400 tisoč kubičnih metrov letno, kar predstavlja 15 odst. celotne sečnje.

Leta 1982 je slovenska celulozna industrija porabila 900 tisoč kubičnih metrov lesa. Od tega ga je dobila doma 42 odst., v drugih republikah 12 odst., kar 46 odst. pa ga je morala uvoziti. Ob takšni odvisnosti od uvoza je povečevanje proizvodnje praktično onemogočeno, čeprav je poraba papirja pri nas na zadnjem mestu v Evropi. V Jugoslaviji porabimo papirja 55 kg na leto, v Sloveniji 95, v Zahodni Nemčiji 210 in v ZDA 250 kg.

Novi slovenski projekt predvideva povečanje vrstnih topolovih nasadov, osnovanje 1200 ha nasadov iglavcev na opustošenih kmetijskih zemljiščih in vlaganja v 1500 ha malo donosnih gozdov na leto. S tem bi povečali proizvodnjo lesa za potrebe celulozne industrije za 350 tisoč kubikov iglavcev in za 110 tisoč

kubikov listavcev. Na osnovi tega projekta je slovenska celulozna in papirna industrija lani podpisala samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za lasten surovinski fond. Po tem sporazumu bodo za desetletno obdobje združili 1,37 milijarde dinarjev po cenah iz 1983. To je za Slovenijo možnost, da velik del do zdaj nezkoriščenih površin spremeni v nadpovprečno donosna zemljišča. Zasadili naj bi vse bregove rek, meje večjih kmetijskih posestev, osnovali vredovredne nasade ob prometnicah in tako izkoristili zemljišča, ki danes ničemur ne služijo.

S podpisu samoupravnega sporazuma se inž. Hladnik še dobro spominja besed slavničnega govnika Andreja Marinca, ko je dejal, da je to edini sporazum, kateremu niso botrovale politične pogode, ampak izključno pobude delovnih organizacij.

V Brežicah se gozdarji bojijo, da so precejšnjemu delu topolovih nasadov šteti dnevi, saj graditelji elektrarn na Savi napovedujejo poplavitve najboljših predelov Vrbine. Gozdarji so proti zajezitvi in se zavzemajo za pretočno centralo. Pa ne samo zaradi topole, ampak predvsem zaradi tega, ker bodo Brežice dobile z akumulacijskim jezerom pred vrata veliko gnojišče. Sava je umazana, je topla in bo tam odlagala blato in strupene snovi.

● »Kvaliteta našega življenja je že zdaj dovolj prizadeta,« je dejal Marjan Hladnik, »zaradi letališča, tovarne celuloze, jedrske elektrarne, svinjske in goveje farne in zaradi devete potresne stopnje. Za naprejšnji razvoj turizma in kmetijstva, zemlje pa ne bomo mogli kar tako nadomestiti. Menim, da je predvidena zajezitev Save za nas prehuho breme, saj ni nikjer rečeno, da mora prav ta del Slovenije nositi posledice slabo načrtovanega razvoja. Morali bi se zamisliti nad tem, zakaj porabimo na enoto proizvoda trikrat več elektrike kot na Zahodu.«

JOŽICA TEPPEY

NAGLUŠNA

Fotoslišal:
Milan Markelj

KAMERA

PO SVETU KOLJI

STARO V NOVEM — Kako uporabno je računalništvo za domiselne ljudi, kaže primer tajskega budističnega meniha Abta Sriparajatkula. Stare astrološke karte in koledarje je dal prepisati v računalniški program in tako zdaj hitro in lično postreže vsem tistim, ki že od nekdaj hodijo v njegov samostan po nasvete in napovedi, kako naj se ravna v bodočnosti. Kot zatrjuje domiselni budist, se v samostanu ne oglašajo le preprosti ljudje, marveč tudi ministri, oficirji, poslovneži in trgovci. »Računalnik je uspešnejši, kot so stare astrološke metode, ker je hiter in ni pod vplivom čustev,« razlaga menih.

ITALJANOM SE SLABO piše — Za to ugotovitev ne potrebujemo nobenega računalnika, temveč je dovolj le nekoliko bolj pogledati v zadnje statistične številke, ki govorijo o pismenosti pri naših sosedih. Podatki namreč govore, da je nepismenih 1 milijon 608.312 odraslih ljudi. K temu je treba prišteti še šestino vseh ostalih, ki niso dokončali osnovne šole in nimajo nobene diplome ne končanega tečaja. Če je v znanju res bodočnost, potem... bo naval naših kupecev preko zahodne meje nekega dne uplahnil.

NA JAPONSKEM pa znanje visoko cenijo, zato ne ne bi smeli čuditi vestem, da se v deželi vzhajajočega sonca učijo tujega jezika že dojenčki. Poznajo posebne vrte, kjer imajo intenzivno učenje tujega jezika, japonsčine in glasbe. Tečajji za dojenčke so dokaj dragi, zato si jih ne morejo vsi

privoščiti. Kdor pa si jih lahko, temu menda ni težko priti v dobre šole in mu potem nadaljevati šolanje. Slednje je na Japonskem zares zahtevno in težko, ker se ne poznajo usmerjenega izobraževanja.

STEPHEN BACCUS sicer ni obiskoval tečajev za dojenčke, a je kljub temu daleč prilezel. S 16 leti je postal najmlajši diplomirani pravnik na svetu, letos januarja pa je še doktoriral. Poleg tega je odličan računalniški programer, igravec in tudi kačo velikanko je ukrotil. Talent je pač talent, zanj tečajev ni.

Aids trka tudi na naša vrata

Prevelik strah pred novo nalezljivo boleznijo ni upravičen — V Jugoslaviji le 2 primera aidsa, v Sloveniji nobenega — Pripravljeni — Ambulanta v Ljubljani

Človeški rod tepejo trije biči: vojne, lakote in bolezni. Še ni tako dolgo, ko so se tudi po naših krajih pojavljale epidemije hudih nalezljivih bolezni in jemale velik davek v človeških življenjih. Medtem ko v nerazvitem svetu še vedno morijo mnoge hude nalezljive bolezni, pa jih pri nas skoraj ne poznamo več. Znanost je razkrila naravo nalezljivih bolezni, medicina pa našla poti, kako jih preprečevati in zdraviti. Toda v ljudskem spominu je ostal skrit globok strah pred »kugo«, kot z imenom ene od njih poimenujemo vse nevarne nalezljive bolezni. In ta strah ima velike oči, kot jih pač ima vsak strah. Zato je razumljivo, da jih ima tudi ta čas, ko se v razvitem svetu, ki sicer ne pozna

higiena ter organizirano pravočasno odkrivanje bolezni ter preprečevanje širjenja. Tudi zoper »kugo sedanjega časa« imajo svojo moč, četudi zdravila res še ne poznamo.

Aids se je najprej pojavil v Združenih državah Amerike, in sicer šele pred dobrimi šestimi leti, nato pa se je kot blisk razširil po vsem razvitem svetu. Nekateri strokovnjaki se bojijo, da je okuženih ljudi že nekaj milijonov, vendar najnovejši podatki kažejo naslednje stanje. Daleč največ je bolnikov z aidsom v ZDA — 14.555. Precej manj jih je v Evropi, in sicer jih je največ v Franciji (512), Zahodni Nemčiji (295), Veliki Britaniji (241), v naši sosedni Italiji (169), Belgiji (118), na Nizozemskem

morebitne primere obolenj. Vsi zdravstveni delavci so že junija 1984 dobili navodila, kako ugotoviti bolezen in kako ukrepati. Lani je bilo tudi določeno, da bo Mikrobiološki inštitut Medicinske fakultete v Ljubljani kot referenčni laboratorij opravljal potrebne teste in analize, Klinika za infektivne bolezni in vročinska stanja v Ljubljani pa je bila določena za hospitalizacijo bolnikov z aidsom. Zdravniki so bili septembra lani ponovno in še natančneje seznanjeni z najnovejšimi dognanji o aidsu in z dodatnimi napotki, kako ravnati v sumljivih primerih. Tudi zobozdravniki, ki so vsaj teoretično ogroženi v stikih z bolnikom, imajo navodila in vedo, kako in kaj.

Ker se virus aidsa lahko prenaša tudi s transfuzijsko krvjo, znano pa je, da ima Slovenija zelo razvito krvodajalsko mrežo, od 8. januarja letos testirajo vso darovano kri, hkrati pa testirajo tudi vse krvne preparate, ki jih morajo za hemofilike uvažati iz tujine. V tem pogledu je varstvo pred okužbo zagotovljeno.

Letos so v Sloveniji testirali 14.369 oseb, med njimi največ krvodajalcev (blizu 13.000), okrog 1.000 zdravstvenih delavcev, 146 prejemnikov krvi, 112 oseb iz rizičnih skupin in druge. Pri nobenem niso ugotovili prisotnosti virusa. Le pri 14 hemofilikih je bil test seropozitiven, se pravi, da so v krvi odkrili antitelesa, kar pa še ni znamenje prisotnosti virusa in okužbe. Seveda bodo vseh teh 14 oseb še naprej redno testirali.

Delovati je začela tudi ambulanta za aids pri ljubljanski infektivni kliniki. Dela vsak ponedeljek od 12. do 13. ure. Doslej se je v nji oglasilo 92 ljudi, ki so ali sami posumili ali se čutili ogrožene z aidsom, vendar je bil strah in sum v vseh primerih odveč.

Odziv sicer ni slab, vendar pa je precej manjši, kot so strokovnjaki predvidevali. Predvsem se v ambulanti niso zglašili ljudje iz rizičnih skupin (homoseksualci, biseksualci, narkomani), čemur najverjetneje botruje dokaj tog gledanje okolja na takšne ljudi, kriva pa je najbrž tudi njihova zdravstvena neprosvetljenost. Vsekakor so vrata ambulante odprta za vsakogar, ki meni, da bi bilo iz takšnih ali drugačnih vzrokov dobro pogovoriti se s strokovnjakom. Za obisk ni potrebna napotnica in je brezplačen.

M. MARKELJ

(83) in še v drugih državah po nekaj deset in manj primerov.

Na tej listi je od lani tudi Jugoslavija. Potrjena in ustrezno dokumentirana sta samo dva primera obolenja za aidsom, a še tu gre v enem primeru za tujega državljanca, bivajočega pri nas, in samo v enem za našega človeka. V naši ožji domovini Sloveniji, ni nobenega bolnika z aidsom. Tako so odločno zatrдили na nedavni konferenci strokovnjaki iz naših medicinskih ustanov in republiške komisije za varstvo prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi.

Ko je aids potrkal na naše meje in se pojavil tudi znotraj meja Jugoslavije, se je o bolezni že dovolj vedelo in tudi postopki za testiranje, ali je bolnik okužen z virusom ali ne, so bili izdelani. Tako so se naše zdravstvene službe lahko ustrezno pripravile na

strahotnih epidemij kuge, kolere, davice, tifusa, malarije in podobnega, pojavlja povsem nova in doslej nepoznana nalezljiva bolezen — aids. Strah je toliko večji, ker leti na mogočnih krilih tiska in televizije.

Vsak strah ima nekaj dobrega v sebi, ker ljudi sili k opreznosti in varovanju. V primeru aidsa je delno tudi upravičen, saj za to bolezen zaenkrat medicina ne pozna učinkovitega in zanesljivega zdravila. Vendar pa strah ne sme biti prevelik. Končno je aids samo ena od nalezljivih bolezni, za katero pa veljajo vsa tista zlata pravila, ki so se že nešteto izkazala kot najboljša, to pa je zdravstvena prosvetljenost, osebna in splošna

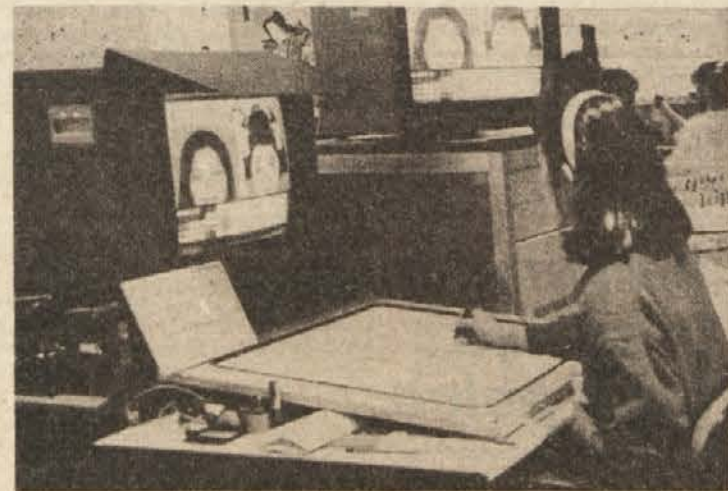
Zakaj debeli?

Je debelost prirojena ali je stvar navad?

Zakaj so nekateri otroci že v zgodnjem otroštvu debeluščki in se nezdrave tolsče celo življenje ne, ali pa le stežka, znebijo? Znanstvenikom in zdravnikom je sicer jasno, da so mali debeluščki običajno otroci debelih staršev, vendar pa natanko ne vedo, ali gre za dednost ali zgolj za jedilne navade, ki jih otroci prevzamejo od svojih roditeljev. Najnovejše raziskave, ki so jih opravili na Danskem, kažejo, da je razlog za prekomerno debelost najverjetneje v genih, ne pa v navadah ali duševnih nagnjenjih.

Raziskovalna skupina ameriških in danskih strokovnjakov je raziskala 540 posvojenih otrok, torej otrok, ki so in živijo zunaj vplivov svojih staršev. Toda odkrili so, da se je njihova debelost bolj zgledevala po naravnih kot krušnih starših, prav tako pa seveda tudi jedilne navade in poželjenje po hrani. Okolje torej po teh raziskavah nima bistvenega vpliva na to, ali bo otrok debel ali ne.

Ker prekomerna debelost zanesljivo ni dobra za zdravje, je jasno, da se morajo otroci tistih staršev, ki so nagnjeni k debelosti, že od malega bolj čuvati, bolj nadzorovati in bolj skrbeti za pravilno telesno težo. Pri teh stvareh narava pač ni pravičnica. Nekateri morajo grizljaje šteti, drugim pa jih ni treba, če hočejo ostati vitki in — po sedanjem prepričanju zdravnikov — bolj zdravi.

Kozmetičarka v sodobni trgovini stranki pokaže, kako bi ji posamezna ličila spremenila videz na televizorju, ob pomoči računalnika seveda.

Prodati je treba znati

Pri prodaji kozmetičnih pripravov Japonci uporabljajo videokamere in računalnike

Tudi kozmetika ni več tako preprosta, kot je bila že pred nekaj desetletji, ko so ženske poznale puder in rečilo za ustnice. Kozmetika se je ob pomoči sodobne kemične industrije razvila v zelo zapleteno, a tudi učinkovito dejavnost, ki ženskam lahko veliko ponudi ter zares olajša življenje. Dandanes je namreč zahteva po urejeni in prijetni zunanosti že kar vsiljivo močna, prenaša pa se z ženskih poljan tudi na moške livade.

Nič čudnega ni torej, če se kozmetičarji lotevajo pri prodaji svojih izdelkov najrazličnejših prijemov. Prodajalcev je namreč veliko in treba je znati ponuditi in prodati pravo. Še posebej iznajd-

ljive so se pokazali Japonci oziroma njihova tvrdka Shiseido. Njihov iztržek na zahtevnem ameriškem in zahodnem tržišču je vse večji, njihovi prodajni prijemci pa so postali že kar zvezda vodnica za druge kozmetičarje.

Vsako stranko vzamejo nadvse resno. Na osnovi preskušanih testov in analiz ji ponudijo najprimernejšo kolekcijo kozmetičnih pripravov, nato pa stranka ob strokovni pomoči na televizijem ekranu preskusi, kako bi ji posamezna ličila spremenila in olepšala videz. Prste imajo v ozadju te mašinerije seveda računalniki, ki vse skupaj vodijo. V zadovoljstvo stranke in prodajalcev.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Sklepi so meso in kri

S sklepi do samoupravljanja — Brez šolanj ljudi ne bo šlo — Hokej 86 je lepo uspel

ČE BODO SKLEPI 3. seje CK ZKJ postali kri in meso našega dela in aktivnosti in če jih bomo dosledno izvajali, bodo dosegli svoj smoter. Sklepi so veliko jamstvo našim ljudem, da bodo, ko bodo te sklepe izvajali, dokončno uresničili samoupravljanje tako, kakršnega smo si zamislili. Sklepi posebej poudarjajo pomen osebne odgovornosti. Čim odgovornejša je funkcija, tem večja je osebna odgovornost.

SE VEDNO marsikje mislijo, da bodo shajali tudi brez šolanj ljudi, da bodo uspevali, četudi ne bodo vsi zaposleni neprestano bogatili svojega strokovnega in splošnega znanja. Pa ne samo v proizvodnji, tudi samoupravljanje terja čedalje bolj razgledanega človeka.

KLJUB PROŠNJAM, opozorilom in občinskemu odloku si še vedno nekateri nesramni avtomobilisti privoščijo vožnjo po atletskih stezah športnega štadiona v Gaju v Kočevju. Kaj taka vožnja naredi na razmočeni stezi, si lahko predstavljamo.

ZUNANJOST VALVASORJEVE hiše v Krškem je še vedno skrajno zanemarjena, prav bi bilo, ko bi morda s prostovoljnimi prispevki prebivalcev opravili vsaj najnujnejša popravila. Ne pozabimo, da gre za kulturni spomenik!

OB SOBOTAH so mesnice v Novem mestu premalo založene. Po 12. uri, ko gre večina zaposlenih žena nakupovat, ni več nobene izbire. Samo govedina je navadno še v prodaji. Da bi bili vsaj piščanci, a tudi te že prek kupijo.

PRIPREDITEV HOKEJ 66 v Ljubljani je v organizacijskem pogledu nedvomno uspela. Vsi hvalijo organizacijo in trdijo, da tako skrbno organizirane športne prireditve še nismo imeli. Sicer so se vrnili vmes tudi manjši spodrsiljaji, ki pa celotnega vtisa ne morejo pokvariti. Edina resna pripomba gre na račun preobsežnega organizacijskega aparata, ki je res veliko stal.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 17. marca 1966)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Za napredek ni navdušenja

Ni časopisa, iz katerega bi se ljudje navduševali za napredek — Volilna reforma — Prešičja kuga na Dolenjskem se zelo razširja — Zgorela v peči

(Če pogledamo) v druge kraje, vidimo vse drugo življenje. Ljudje se medsebojno podpirajo, nastopajo skupno, se zanimajo za napredek in živahno delujejo. Pri nas pa tako mrtvilo! Člo eka srce boli, če premišlja našo malomarnost in našo zaostalost. Kaj pa je temu vzrok? Eden glavnih vzrokov je ta, ker premalo beremo in ker se veliko premalo zanimamo za razvoj današnjega kmetijstva v obče. Namesto da bi bil v vsaki kmetski hiši kak dober kmetijski list, iz katerega bi se zajemali potrebne vrednosti in iz katerega bi se navduševali za napredek, imamo cele vasi, kjer se nič ne bere, kjer se dela, kakor je delal oče. Brez berila ni napredka.

(V o l i l n a) reforma, to je sedaj bojni klic širom Avstrije. Zadovoljni niso z volilno reformo v nobeni stranki, eni si žele to, drugi kaj drugega, a vsak skuša oškodovati nasprotnika.

(K e r s e) prešičja kuga na Dolenjskem zelo razširja, dalje množi tihotapstvo s hrvaškimi prešiči

v okraje Rudolfovo, Krško in Černomelj in ker je opetovano se zanesla ta kuga in rudečica iz teh okrajev v druge kraje, je c. kr. deželna vlada ukazala upeljavo prešičjega katastra ali popisa prešičev v vseh na Hrvaško mejnih občinah. Uradni živin-ozdravnik in c. kr. orožništvo bodo nadzorovali in pregledavali prešičji kataster.

(V p e č i) je izgorela kmetica Golob iz Vjelišča pri Spielfeldu. Pekla je ravno kruh. Deklo je poslala na polje. Ko se je dekla vrnila, ni mogla odpreti vrat. S pomočjo hlapca jih je odprla ter našla v peči ležati gospodinjjo, že vso sezgano. Najbrže se ji je zmešalo.

(Z o z i r o m) na to, da je stan pomorskih vojščakov neugodno popolen, se bode v zanaprej do preklica sprejelo slehernega, kateri želi prostovoljno stopiti v krdelo c. in kr. matrozov, je dopolnil 17 leto in je za to sposoben.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. marca 1906)

Ob prazniku občine Ribnica

Spet nad republiškim povprečjem

Le uspešno gospodarstvo bo tudi v bodoče omogočalo skladen razvoj občine — Praznični razgovor s predsednikom OS Stankom Rusom in preds. IS F. Lapajnetom

RIBNICA — »V naših srcih bo večno zapisan dan zmagovitega boja v Jelenovem žlebu, 26. marec 1943, ko so partizanske brigade hudo porazile okupatorsko vojsko in s tem napovedale, da se bliža zlom fašizma,« je za uvod v praznični razgovor povedal predsednik občinske skupščine Ribnica Stanko Rus in nadaljeval:

»Naša občinska skupščina bo na svečani seji 26. marca izpolnila moralno obvezo do borcev 15. divizije in podelila skupnosti borcev te divizije do-

jeti srednjeročni program, ki je osnova za hiter razvoj občine ter družbenega in osebnega standarda. Če bo to uresničeno in cilji doseženi, bo odpravljeno tudi neskladje v družbenih dejavnostih, predvsem šolstvu, zdravstvu in otroškem varstvu.

Na nekaterih področjih infrastrukture se tudi kopičijo težave. Najnujeje bo potrebno zagotoviti denar za obnovo šolskih poslopij, izgradnjo novih in obnovo dotrajanih vodovodnih napeljav, za odkrivanje

nostih poskrbeti za obnovo cest.

»Za vse to je potreben denar. Zato ne smemo odstopiti od načrtovane rasti industrijske proizvodnje in družbenega proizvoda, sicer bo premalo denarja za uresničitev načrtov na področju negospodarstva,« je zaključil svoje razmišljanje ob prazniku predsednik Stanko Rus.

Predsednika občinskega izvršnega sveta Franca Lapajneto, ki je kandidat za novega predsednika občinske skupščine, pa smo pobarali o dosežkih ribniškega gospodarstva v zadnjem letu dni in načrtih za bodočnost. Odgovoril je:

»V minulem letu je ribniško gospodarstvo doseglo nekoliko ugodnejše rezultate, kot znaša republiško povprečje. Ustvarjenega je bilo 32 milijard dinarjev celotnega prihodka ali 97 odst. več kot leto prej. Poslovni stroški so naraščali sicer nekoliko hitreje, a je kljub temu primerljivi dohodek porastel za 92 odst., čisti dohodek pa za 93 odst.

Ribniško gospodarstvo je predvsem po zaslugi Rika v zadnjih nekaj letih dosegalo akumulativnost, ki je skoraj dvakrat večja, kot je republiško povprečje. Tudi lani je porastla

akumulacija spet za 72 odst. (znašala je preko 2 milijardi dinarjev), skupaj z akumulacijo pa so se sredstva za reprodukcijo povečala celo za 93 odst. in znašajo 3,2 milijarde.

Za minulo leto je značilno, da so bile zaključene nekatere pomembne gospodarske investicije, zlasti v Riku, Inlesu, Eurotransu in ITPP, pa tudi v tozdu Donita v Sodražici; v tozdu Sukna v Jurjevici so bile

vsem v posodobitev opreme in proizvodne prostore.

Ribniško gospodarstvo se je dokaj uspešno vključevalo tudi v izvoz, saj so ti dohodki nominalno porastli za 127 odst. (indeks 227), realno pa so bili prilivi s konvertibilnega območja povečani za 17 odst. Vse delovne organizacije in tozdi z izjemo Inlesa in Sukna so krepko presegle letne načrte izvoza.

In če ob zaključku omenim še družbene dejavnosti, lahko ugotovim, da je bila lani dokončana najpomembnejša investicija v Sodražici, in sicer

objekt za otroško varstvo in šolska kuhinja, kar je veljalo skoraj 70 milijonov dinarjev. Občuten napredek je bil dosežen tudi pri reševanju materialnih težav družbenih dejavnosti in pri odpravljanju zaostajanja osebnih dohodkov za rastjo dohodka in osebnih dohodkov v gospodarstvu. To dokazuje podatek, da so se lani povečala sredstva za skupno porabo v primerjavi s preteklim letom za preko 150 odst. (indeks 251) in so znašala samo za občinske samoupravne interesne skupnosti okoli 800 milijonov dinarjev.«

Stanko Rus, predsednik občinske skupščine Ribnica

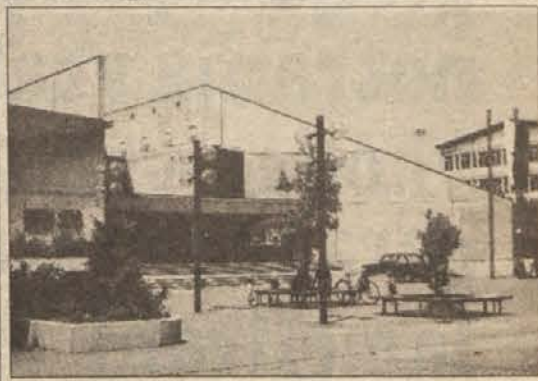
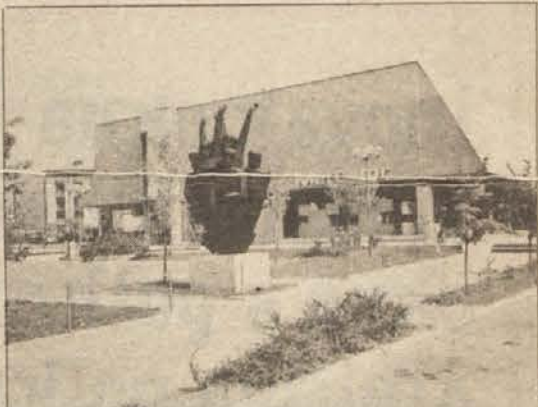

Franc Lapajne, predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Ribnica

micil. Tako se bomo nekdanjim borcem te divizije skromno oddolžili za njihove žrtve, junaštvo in zasluge.«

Ko je govoril o ribniški občini v sedanjem obdobju, je poudaril, da dosega občina na gospodarskem področju in pri ustalivni gospodarstva spodbudne rezultate. Občani so z udeležbo na volitvah pokazali, da bodo šli po začrtani poti naprej ter da se bodo izognili nekaterim težavam z novimi kvalitetai gospodarjenja in življenja, z več demokracije, kulture in samoupravljanja. Glavna naloga je uresničevati spre-

novih virov pitne vode, gradnjo čistilnih naprav in kanalizacije v Ribnici in drugih večjih naseljih. Povsem drži ugotovitev, da so doslej varstvu okolja posvečali premalo pozornosti. Na področju toplifikacije Ribnice je potrebno dokončati projekte in jih nato uresničiti; razen tega je potrebno nasploh varčevati z energijo, in to na vseh področjih, tako v gospodarstvu kot v gospodinjstvih. V Ribnici bo potrebno posodobiti Šeškovo ulico, Kolodvorsko ulico, Opekarsko ulico in urediti obvoznico, razen tega bo potrebno tudi po drugih krajevnih skup-

investicije začete, dokončane pa bodo v prvem polletju letos. Te investicije so omogočile, da se je na novo zaposlilo v gospodarstvu 170 delavcev, kar predstavlja porast za 5 odst.; zaradi njih pa je zagarantirana nadaljnja rast dohodka v prihodnjem obdobju. Ribniško gospodarstvo ima tudi za prihodnjih 5 let zelo ambiciozne načrte, saj namerava investirati preko 9 milijard dinarjev v nove proizvodne zmogljivosti, pred-

OB PRAZNIKU OBČINE RIBNICA ČESTITAJO OBČANOM:

- Občinska konferenca SZDL
- Občinska konferenca ZSMS
- Občinska konferenca ZK
- Občinski sindikalni svet
- Občinski odbor ZZB NOV
- Skupščina občine Ribnica

ribniška kovinska industrija

RIKO

TOZD RIKOSTROJ
TOZD RICOMAG
TOZD KOMUNALNA OPREMA
TOZD LOŠKI POTOK
TOZD ZPO
DSSS

vsem delovnim ljudem in občanom čestitamo ob prazniku občine Ribnica

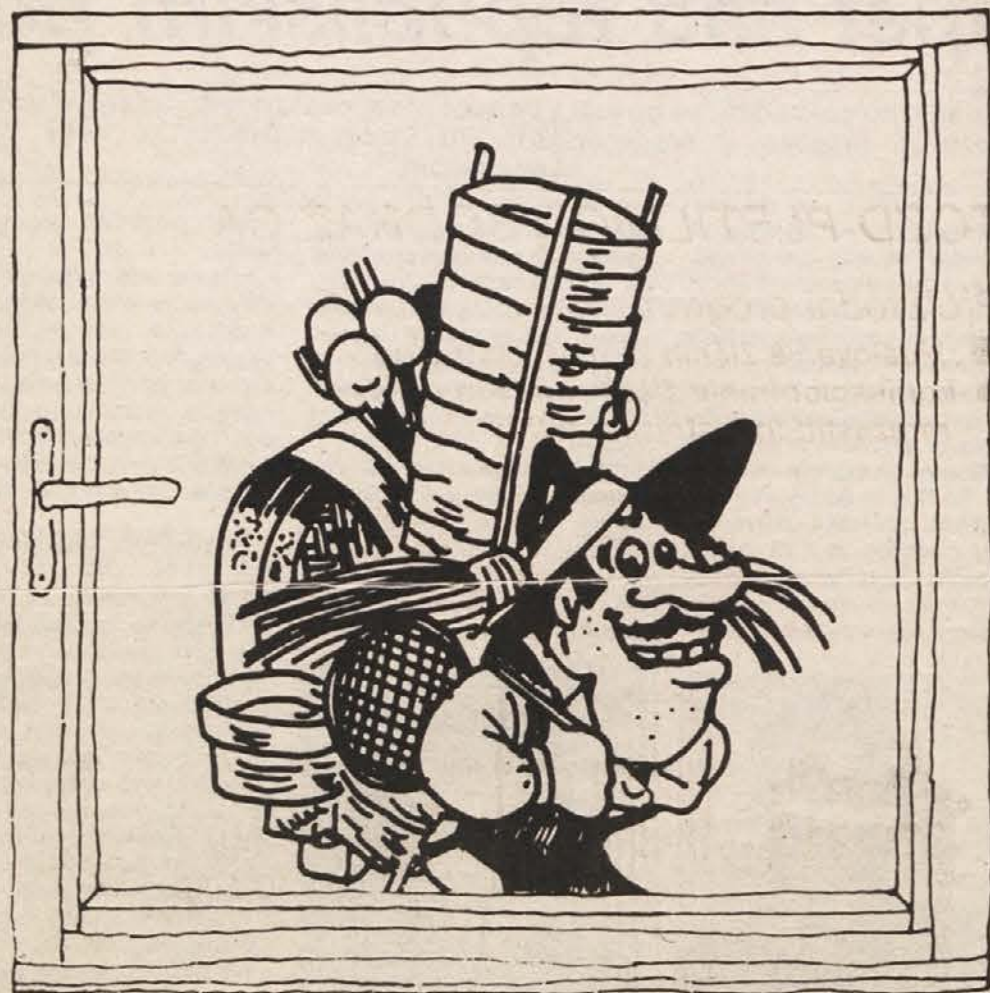

občina ribnica praznuje ☆ občina ribnica praznuje

**industrija
stavbnega
pohištva**
61310 ribnica
partizanska 3
jugoslavija
telefon: (061) 861-411

**inovak okna
kombivak okna
okna s polkni
gibljiva polkna
notranja vrata
vhodna vrata
garažna vrata
lamelirani profili
lamelirane plošče
pivske-vrtne garniture**

**ČESTITAMO ZA PRAZNIK
OBČINE VSEM
DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM TER
POSLOVNIM PARTNERJEM!**

DO EUROTRANS

61310 RIBNICA

Ob prazniku občine Ribnica čestitamo vsem občanom in poslovnim prijateljem ter jim želimo obilo delovnih uspehov

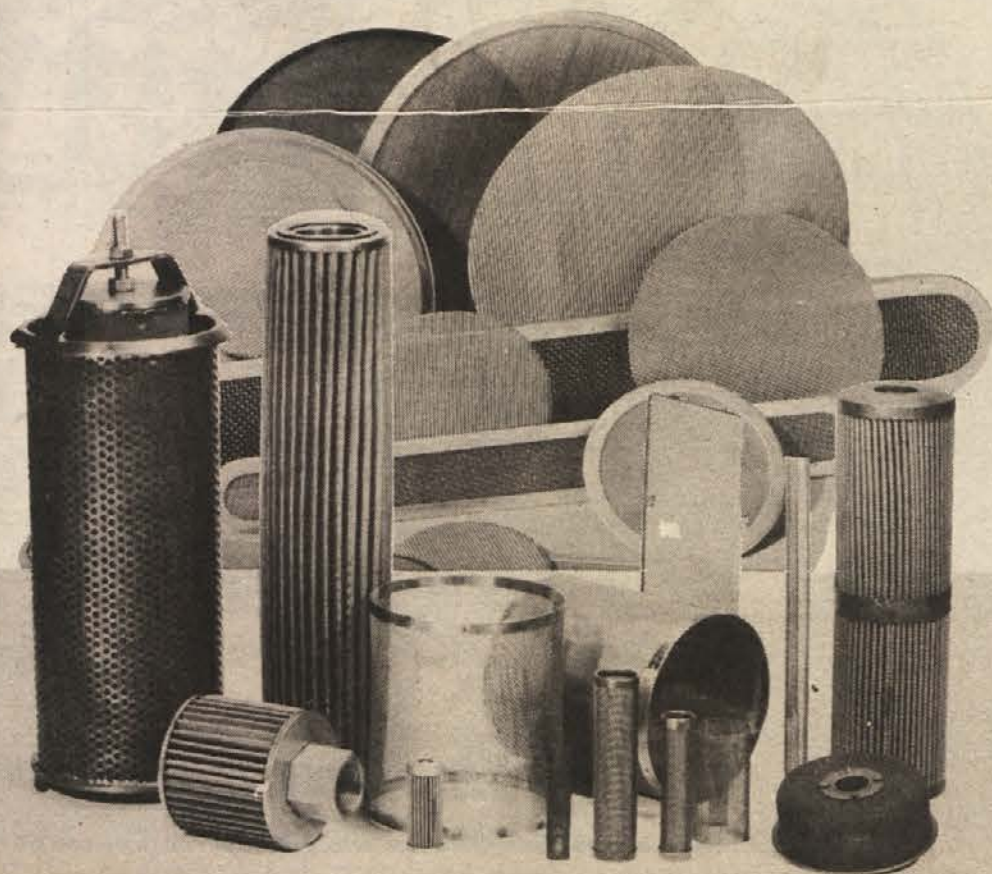

TOZD PLETILNICA SODRAŽICA

Proizvodni program:

- izdelovanje žičnih in plastičnih mrež
- konficioniranje žičnih mrež in izdelava mrežastih industrijskih filtrov

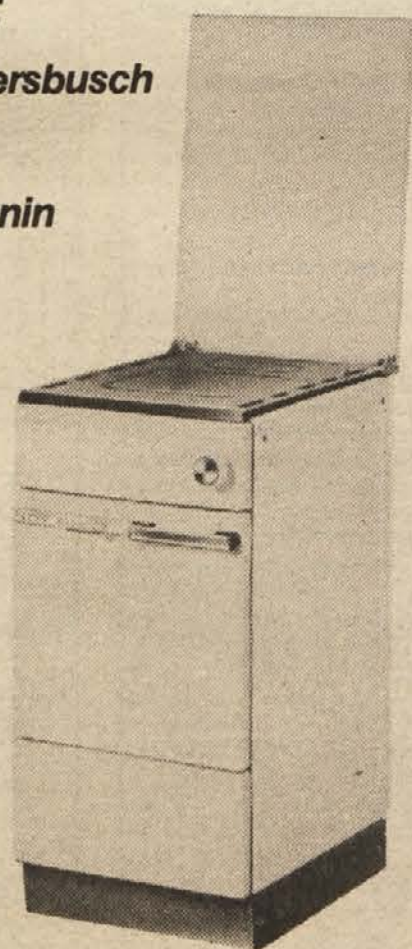
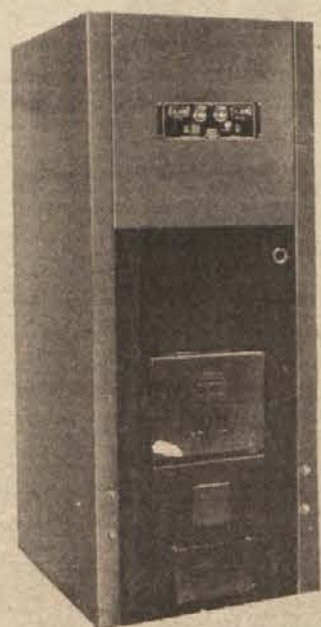
Čestitamo za praznik občine

Industrija termičnih aparatov, žičnih tkanin in plastike p. o., 61310 Ribnica, Šeškova 17

Proizvodni program:

- trajnožarni štedilniki Küppersbusch
- toplovodni kotli
- žične in plastične tkanine
- konficioniranje žičnih tkanin

ČESTITAMO OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Mercator—Rožnik Ljubljana TOZD Jelka Ribnica 61310 Ribnica

Občanom občine Ribnica čestitamo ob prazniku

SUKNO INDUSTRIJA VOLNENIH IZDELKOV ZAPUŽE TOZD TEKSTILNA TOVARNA SUKNO JURJEVICA ŽELEZNIŠKA POSTAJA RIBNICA — TEL. 861-621 RIBNICA TELEGRAM: SUKNO ZAPUŽE—JURJEVICA 61310 RIBNICA TEKOČI RAČUN PRI SDK RIBNICA: 51310-601-13154

OB PRAZNIKU ČESTITAMO VSEM PREBIVALCEM OBČINE

Mercator—Kmetijska zadruga Ribnica na Dolenjskem

Članom zadruge, kooperantom in drugim občanom čestitamo za praznik občine Ribnica

sozd Mercator - Kmetijstvo Industrija Trgovina n. sub. o. Ljubljana

KAR SE VAM DANES ZDI NEMOGOČE, LAHKO JUTRI URESNIČITE V poslovnih enotah MERCATOR ROŽNIK, TOZD GOLOVEC

Ste mladi, polni idej in ambiciozni? Ste starejši, izkušeni in še vedno niste dosegli cilja v poklicu? Imate končano šolo za prodajalce?

Naša temeljna organizacija vam v svojih 86 poslovnih enotah nudi vse možnosti za poklicni razvoj, saj se nam lahko pridružite kot prodajalec, izmenovodja, namestnik poslovodje ali poslovodja. Radi se bomo pogovorili z vami in poskusili vaše cilje uresničiti

Oglasite se pri nas na Leninovem trgu 4 v Ljubljani (Nove Fužine) ali po telefonu (061) 443-968, za vas imamo vedno čas.

MALTIT®

Maltit, pesek, voda — in malta za zidanje in ometavanje je pripravljena

enostavna in gospodarna priprava, povečana mehanska odpornost, odlična obdelovalnost in sprijemljivost ter odpornost na zmrzovanje

to so odlike maltitne malte v primerjavi s klasičnimi apnenimi in podaljšanimi maltami

 SALONIT ANHOVO

TOZD Blagovni promet, Kidričeva 20, 65000 Nova Gorica, tel: (065) 24-411

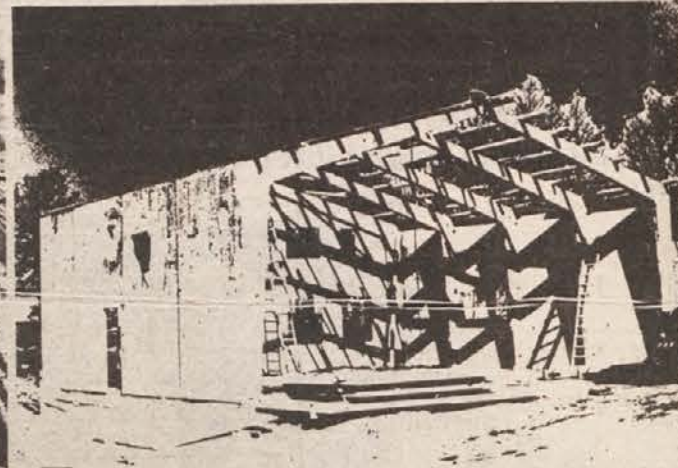
igmp

SAVA KRŠKO

n. sol. o.

Industrija gradbenega materiala n. sub. o.
68270 Krško, c. K. Ž. 59

**VAM PREDSTAVLJA
SVOJE IZDELKE**

— betonski bloki, robniki, travne in tlakovalne plošče, tlakovalne kocke, ozelenjeni in A. B. podporni zidovi, mejniki, opažno betonske plošče za stropove, A. B. rešetke za živino, montažne hale in silosi, vse vrste kanalov in manjši mostički so del naše serijske proizvodnje.

Poleg navedenega izdelujemo vse vrste izdelkov iz betona in armiranega betona po naročilu.

— vsi izdelki so visokokvalitetni, saj njihovo kvaliteto redno kontrolira Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij Ljubljana.

Proizvodnja in prodaja: IGMP »SAVA« KRŠKO — TOZD IGM

Podrobnejše informacije lahko dobite tudi po telefonu (068) 71-035 ali 71-733 ali po telexu številka YU-SAVA 35830

**Socialistična republika Slovenija
občina Brežice
sklad stavbnih zemljišč**

Sklad stavbnih zemljišč občine Brežice izdaja naslednji

SKLEP

o razpisu javnega natečaja za oddajo pravice uporabe na stavbnih zemljiščih za gradnjo enodružinskih stanovanjskih hiš, v stanovanjski soseski Trnje.

Na javnem natečaju, ki bo zaključen dne 16. 4. 1986 ob 8. uri na sedežu Sklada stavbnih zemljišč Občine Brežice, Cesta prvih borcev št. 18, se odda in izroči pravica uporabe na stavbnih zemljiščih:

1. Za gradnjo enodružinskih stanovanjskih hiš, na lokaciji številka 39, 41, 43 in 44 v zazidalni soseski Trnje. Cena zemljišča za m² je 460,00 din.

Velikost zemljišča za vse lokacije je približna, določena na osnovi zazidalnega načrta, točna velikost pa bo določena pred sklepanjem pogodbe na osnovi delitve po Geodetski upravi Brežice.

Velikost zemljišča za lokacije številka: 39 je 440 m², 41 je 540 m², 43 je 510 m², 44 je 690 m².

2. Stroški komunalne opreme v tej soseski znašajo 1.100,00 din za m² zemljišča.

3. Poleg zgornjih stroškov se bodoči investitorji zavzemajo plačati še:

- administrativno-tehnične stroške enote,
- prispevek za spremembo namembnosti zemljišča,
- soglasje za priključek na električno, vodovodno in kanalizacijsko omrežje,
- stroške parcelacije zemljišča,
- stroške objave javnega natečaja.

4. Na javni natečaj se pristopi s pisмено ponudbo na obrazcu, ki se dobi na sedežu enote.

5. Ponudbe morajo biti vložene do 8. ure na dan javnega natečaja s plačano varščino v znesku 15.000.- v zaprtih kuvertah z oznako »Za javni natečaj«.

6. Sklad si pridržuje pravico do brezplačne posesti dela zemljišč iz tega natečaja za gradnjo potrebnih komunalnih naprav. Ponudnik nima pravice zahtevati odškodnino za navedene posege.

7. Pogodba o oddaji pravice uporabe se sklene po pravnomočnosti postopka o ugotovitvi najugodnejšega ponudnika.

8. V pogodbo se vnese klavzula, da uporabnik trpi preostale stroške komunalne opreme, ki jih določi sklad stavbnih zemljišč, ter stroške zemljiškopravnih prenosov.

9. V stroških komunalne opreme je zaračunan prispevek za primarno kanalizacijsko in vodovodno omrežje ter možnost priključka na cestišče v makadamski izvedbi. Poleg odškodnine za zemljišče in komunalnega prispevka je investitor dolžan poravnati stroške, ki so navedeni v 3. točki tega sklepa, in se je dolžan podrežati pogojem iz 4., 5., 6., 7. in 8. točke tega sklepa.

204/12-86

**DO Gorenje Servis p. o.,
izpostava N. m., Jerebova 19**

Komisija za delovna razmerja

oglašuje
prosta dela in naloge:

serviser elektronike za SE Novo mesto

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- elektrotehnik-šibki tok ali RTV mehanik, V. oz. IV. stopnja
- dve leti delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije
- odslužen vojaški rok

Za navedena dela in naloge je določeno poskusno delo po pravilniku o delovnih razmerjih. Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov:

Gorenje SOZD, DO Gorenje Servis, Kadrovski oddelek, Partizanska 12, 63320 Titovo Velenje. Prijav brez dokazil o izpolnjevanju pogojev in tistih, ki ne bodo prispeli pravočasno, ne bomo upoštevali.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

**Nuklearna elektrarna Krško
p. o. Krško, Vrbina 12**

objavlja
dela in naloge

varnostnika — 3 vršilci

- Pogoji:
- KV delavec
  - 12 mesecev ustreznih delovnih izkušenj
  - izmensko delo
  - poskusno delo 2 meseca

Kandidati naj pošljejo svoje vloge v 10 dneh po dnevu objave. Odgovore bodo prejeli v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

208/12-86

**»SOP« Krško — TOZD »IKON«
Kostanjevica na Krki
Krška cesta 6
68311 Kostanjevica na Krki**

razpisuje
javno licitacijo
za prodajo:

— osebne avtomobila »Lada« 1200 C

letnik 1982, v voznem stanju, prevoženih 110000 km, začetna cena 300.000.- din

— osebne avtomobila »Lada« 1200 C

letnik 1982, delno karamboliran, prevoženih 97000 km, začetna cena 200.000.- din

Javna licitacija bo v torek, dne 25. 3. 1986, ob 14.30 v prostorih TOZD IKON, Kostanjevica na Krki. Ogljed je možen pol ure pred pričetkom licitacije — ob 14. uri.

Pri ogledu morajo zainteresirani plačati 10% varščine začetne cene.

Kupec plača na doseženo izključno ceno še prometni davek. Licitacija bo potekala po načelu »videno — kupljeno«

207/12-86

**Komisija za delovna razmerja
DO MERCATOR—PRESKRBA,
trg. podjetje na debelo in drobno,
p. o., Krško**

objavlja
prosta dela in naloge

**prodajalca — komisijarja
v Skladišču živil Krško za nedoločen čas**

Poleg z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
— kvalificiran prodajalec — moški
— 6 mesecev delovnih izkušenj na takih ali podobnih delih

Poskusno delo: 30 delovnih dni. Kandidati naj pošljejo pisne prijave s potrebnimi dokazili na gornji naslov v 8 dneh po objavi. O izbiri bomo kandidate pisno obvestili v 30 dneh po preteku prijavnega roka.

202/12-86

DL	1/2	ATISKI NERUJ (VSOKE SOLEI)	KOROŠKA	EDO MOHORKO	NAJNIZJI SLOJ V ST. ATENAH	DL	KLICA	OPHANO ZRNJE	HRV. MESTO
POSILJKA/RADIJ						KOMUNIST. PARTIJA SLOV./SLOV. M. MADAGASKARJA			
ST. RIM. VARUH ODNJISCA				GR. MODRIJAN/PREBIVALEC LAT. AMERIKE					
ZABICA/LOTERIJSKI LISTIC					MALAJSKA BLAZNOST/TUR. UTEZ NA MERA		NATRIJ/DEONO POSESTVO		
SEST. J. UDIR	DL	PRVA PEVKA/CUREK SVETLOBE						IT. TERME PRI PADOVI	DL
DL	SVEČENIK/ULITA TISKA CRKA			KRAJ V ST. BITINLIJ/FRANC. REKA					1
SLOV. PISATELJ				NAROBNEZ/KONJSKI DIR					
AZ. DRŽAVA			ORGAN VIDA/RUBIDJ		SOSEGA IRAKA/KRAJ PRI LJUB-LJANI				
PEKARIJA					SLIKARKA KOBILCA				
REŠEVALNI COLN			MOŠKI GLAS		JUDOVSKA MESTNA CETRT				DL

MILKA DRŽAJ iz Novega mesta je bila izžrebana izmed reševalcev naše 8. nagradne križanke in žreb ji je dodelil knjigo sodobnega kitajskega pisatelja Chun Chan Yeha Vas v hribih. To je prvi sodoben kitajski roman, preveden v slovenščino.

Rešite današjo križanko in pošljite rešitev najkasneje do 28. marca na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 10.

PRGJIŠČE MISLI

Vsako popolno dejanje spremlja naslada.

A. GIDE

Mnogo hudobnih živi v bogastvu, a dobri so revni.

TEOGNIS

Vse pade naposled v zrelo isti strašni Haribdi, veliki dosežki nič manj ko bogastvo.

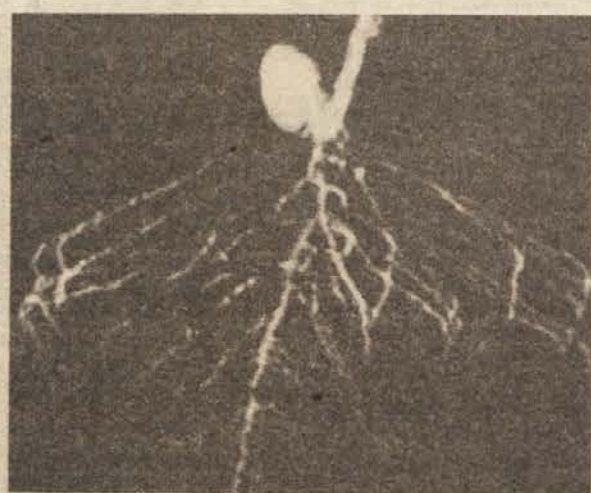
SIMONIDES

Ljudje smo škodoželjni, nevoščljivi.

D. KETTE

Lonček s poskusno rastlino v skanerju in video posnetek rasti korenin.

Gojišča školjk v ledenem morju

Že po treh letih 300 ton pridelka

Gojenje školjk na obalah toplih južnih morij že zdavnaj ni več nobena redkost. Sovjetski zoologi pa so postavili prvo poskusno plantažo školjk v Barentsovem morju na visokem severu. Rezultati tega eksperimentiranja so kar spodbudni. Vse kaže, da bo sovjetskim znanstvenikom uspelo dokazati, da se dajo tudi na obalah Severnega ledenega morja na industrijski način gojiti užitne školjke.

Znanstveniki priznavajo nekatere prednosti gojenja školjk v južnih morjih, vendar obenem opozarjajo na prednosti vodnih prostranstev na robu večnega ledu. V toplih južnih morjih potrebujejo mehkužci do »žetve« do dvakrat manj časa kot v severnih, vendar so plantaže v severnih vodah neprimerno varnejše. Plantaže v južnih morjih namreč neprestano ogrožajo viharji in uničevalni valovi, medtem ko tega v zavetju številnih fjordov severnih morij ni.

Raziskovalci Belega morja so prišli na dan s presenetljivimi številkami. Po njihovih napovedih bodo na podvodni farmi školjk na enem hektarju pridelali po enem letu 30 ton, po dveh letih 100 ton in po treh letih 300 ton školjk ob izredno nizkih proizvodnih stroških. Znanstveniki zatrjujejo tudi, da ima gojenje školjk v Belem morju zelo koristne stranske učinke in je pravo poživilo za ves vidni in nevidni podvodni živi svet okrog plantaž mehkužcev.

L. M.
(Vir: Urania)

Nismo sami?

Vse več znanstvenikov je prepričanih, da Zemlja z življenjem ni osamljen pojav v vesolju. Zelo verjetno je, da obstaja tudi kakih tisoč, če ne celo več visoko razvitih oblik življenja in civilizacij. Bernard Oliver, ki dela v Nasinemu programu iskanja zunajzemeljske inteligence, navaja tele dokaze za možnost obstoja civilizacij v vesolju: Znanstveniki so odkrili sončne sisteme okrog 40 zvezd, kar dopušča možnost obstoja planetov, podobnih Zemlji. Prav tako so zbrali že zelo veliko dokazov, da se temeljne snovi, na katerih sloni sestava življenja sposobne materije, nahajajo povsod po vesolju. Nedavni ogled Jupiterja in njegovih lun je pokazal, da je zelo verjetno, da se pod ledenimi plašči mrzlih planetov nahaja voda, v kateri bi se lahko razvili preprosti živi organizmi.

Vsa ta znanstveno sprejemljiva dejstva so dovolj trdno zagotovila, da se zares spleta sistematično iskati zvezo z inteligentnimi bitji v vesolju. Pri Nasi pripravljajo sistematično »otipavanje« več tisoč zvezd z novimi radijskimi frekvenčnimi monitoriji in teleskopi, ki jih bo vodil močan računalnik. Če je katero od inteligentnih zunajzemeljskih bitij oddalo kakšen signal za zvezo z njemu podobnimi, ga bodo najbrž odkrili. Možnost, da ujamejo tak signal, je z novimi napravami milijonkrat večja kot z dosedanjimi.

Mim

(Vir: Newsweek)

Pogledi v skrivnost rastlin

Novi znanstveni načini raziskovanja in opazovanja življenja rastlin — Računalnik in videokamere prodirajo v nepoznano — Medicinska naprava za rastline

Rastlinam ni lahko. Občutljive so, podvržene so ostrim spremembam okolja od suš do zmrzali, napadajo jih škodljivci, a ne morejo zamenjati svojega okolja, ne morejo mu ubežati, saj so trdno zavezane mestu svojega bivanja. Zato so se skozi milijone let razvoja posebej prilagodile za preživetje. V ta namen so razvile najrazličnejše načine prilaganja. Da bi znanost bolje spoznala skrivnosti rastlin v njihovem boju za preživetje in obstanek, so se botaniki lotili novih raziskav z novimi, doslej še neuporabljenimi napravami. Z njimi skušajo prodreti globoko v skrivnost življenja rastlin. Vednosti, ki jih raziskave prinašajo, pa bodo na koncu koristile ljudem, saj bodo znali koristne rastline varovati na njim najprimernejši način.

Rastline so se pojavile na svetu pred okrog 430 milijoni let, a takrat so bile hudo primitivne in nič podobne današnjim. Pomembnejši razvojni preobrat se je izvršil pred 280 milijoni let, ko so prarastline razvile zasnove stebela. Paleobiologi so zbrali že lepo število okamenelih rastlin, ki kažejo določene stopnje razvoja, vendar jim te okamenine niso odprle poti do razumevanja vzrokov za spremembo bistvenih struktur v organizmu rastlin. Nedvomno je najpomembnejšo vlogo odigrala izpostavljenost sončnim žarkom, tej osnovni energiji, ki jo rastline potrebujejo za pretvorbo snovi, potrebnih za njihovo »življenje«.

Rastline se razvijajo, lahko bi rekli, po inženirskih rešitvah fotosinteze. Gre skoraj za gradnjo strojev, pravi biolog Karl Niklas s Cornellске univerze. Da bi podkrepili svojo zamisel, se ukvarja z računalniškimi modeli, v katerih se strukture, podobne prarastlinam, podreajo najbolj učinkovitim novostim, da bi proces fotosinteze bil kar najboljši. Tako raziskovalec dobi računalniške modele učinkovitih struktur, te pa primerja s fosilnimi ostanki starih rastlinskih vrst. Na ta način bo,

kot je prepričan, odkril osnovne spremembe v razvoju rastlinskih vrst.

Način, kako rastlina išče svetlobo, je mogoče raziskati v vzorcih vejevja. Niklas tako pusti svoji zamišljeni računalniški rastlini, da na računalniškem zaslonu »raste« pod določenimi pogoji, nato pa v model vnese spremembe in ponovno pusti, da spremenjena računalniška rastlina raste. Vse se seveda dogaja v računalniškem procesorju in na zaslonu. Presenetljivo pa je, da se na ta, umeten način potrjujejo naravni zakoni. Precejšnja podobnost je namreč med zakoni, ki jih odkriva računalnik, in tistimi, ki jih strokovnjaki lahko odkrijejo v živem svetu. Pomembna razlika je v tem, da nekaterih sprememb v živi naravi ni več mogoče raziskovati, ker so se dogodile pred milijoni let, lahko pa jih, kot smo videli, kolikor toliko zanesljivo obnovijo v računalniških modelih. Dosedanja poskusi so pokazali, da je gon po svetlobi odigral pomembno vlogo pri nastanku določenih rastlinskih oblik.

Ko bo nova znanstvena metoda še bolj izpopolnjena, jo bodo prenesli v preučevanje sedanjih rastlin. Kaže se namreč koristnost uporabe takšne metode za zaščito sedanjih kulturnih rastlin in za pridobivanje novih, odpornejših in boljših vrst.

V ta namen strokovnjaki uporabljajo tudi druge načine opazovanja. Odkrivajo sestavo in spremembe v najmanjših delih rastline. Še posebno jih zanima način, kako rastlina razvija korenine in jih krepi. Tovrstne raziskave so bile doslej dokaj težavne, saj so rastlino morali izkavat in jo prisiliti, da je rastle v posodah s steklenimi stenami, kar nikakor ni isto kot rast v naravnih razmerah.

Na pol znanost je najstlahotnejši bič človeštva, hujši od kuge, lakote in vojske.

F. M. DOSTOJEVSKI

Korak naprej so naredili, ko so začeli uporabljati miniaturne video kamere, s katerimi so po majhni kanalih snemali rast korenin v čvrstih tleh. Zdjaj pa imajo strokovnjaki možnost opazovati in raziskovati koreninje rastlin v skoraj povsem naravnih pogojih. To jim omogoča naprava, ki deluje na osnovi magnetne resonan- ce.

Takšne naprave so dandanes že vsakdanost v zdravstvu, saj omogočajo pogled v sestavo človekovih organov od zunaj med njihovim običajnim delovanjem. Tudi pri raziskavah rastlin se je izkazalo, da je mogoče s tako imenovanimi skanerji opazovati delovanje skritih delov rastlin, predvsem korenin.

Na ta način so uspešno raziskali, kako nekatere rastline črpajo vlago, kako se začne kaljenje in kako sadike pod svetlobnimi učinki začno oživljati.

»Privikrat smo imeli znanstveniki možnost neprekinjeno opazovati, kako se tvori korenine,« je navdušeno povedal strokovnjak za rastlinsko fiziologijo Hudo Rogers. »Stari načini opazovanja so bili nenatančni in zelo težavni.«

Zanimive so tudi raziskave, pri katerih ugotavljajo, kako rastline absorbirajo svetlobo in jo spreminjajo v kemično energijo. Tako počno zdrave rastline, medtem ko obolele rastline, pa naj bodo poškodovane zaradi zmrzali, suše, herbicidov ali drugih onesnaževalcev, oddajo nekaj svetlobe. James Ellenson s pomočjo posebnih videokamer snema te svetlobne emisije in jih beleži. Z njihovo pomočjo ugotavlja, kako se rastlina odziva in uravnava svoje življenjske procese glede na stresse.

Tako postaja življenje rastlin strokovnjakom vse bolj odkrito. Koristi od njihovih ugotovitev pa bomo prej ali slej imeli vsi, saj so rastline temelj tudi našega bivanja.

Mim

(Vir: Newsweek)

V ARGENTINO

Lepega dne sta moja polbrata privrskala domov: »V Argentino pojdeva!«

Mati ju je prestrašeno pogledala. zaskrbelo jo je. Tako mlada sta še bila. Res, da se odpravljata k svojemu očetu, a vendar — svarila ju je: »Lepo vaju prosim, počakajta malo. V tujini bosta tujca. Nista še dovolj izkušena.«

A materina prošnja ni nič pomagala. V Argentino je takrat odhajalo veliko mladih fantov iz Bele krajine. Tudi naša dva je vleklo v beli svet. Mislila sta, da bosta tam zlahka obogatela. Zato sta materi z nasmehom govorila: »Tam bova zaslužila denar, doma pa delava zastoj. Jeva samo zelje in krompir!«

Pred odhodom je bilo v hiši slavlje. Bedeli smo pozno v noč. Veliko se je pelo, miza je bila polna dobrot.

Rajanje in veselje pa se je proti jutru sprevrglo v obupno tarnanje in jok. Vse, kar je prej pesalo in pelo, je zdaj jokalo. Vsi so objemali Toneta in Janeza in jima segali v roke.

Ležala sem v postelji ob krušni peči in radovedno opazovala dogajanje. Polbrata sta prišla tudi k meni. »Zbogom, sestra! Pošiljala ti bova pesce,« sta mi v slovo dejala. Tone se je težje kot Janez ločil od mene. V obeh so se mu svetile solze, ki jih prej nisem nikoli videla pri njem.

Zunaj hiše je čakala konjska vprega. Vaški župan, moj boter, ju je odpeljal na postajo.

Dolgo sem še bedela in razmišljala, zakaj je Tone jokal in kaj naj pomeni, tisto, da mi bosta pošiljala pesce. Mar so to kakšni psički ali kaj? Za te stvari pa res ni treba po svetu!

Preteklo je precej let. Polbrata se nista nič oglasila iz daljne Argentine. Sele kasneje sem zvedela, da sta preživljala težke čase. Zaman sta iskala delo, da bi zaslužila vsaj za hrano. Mnogi od drugih popotnikov so se čez leto ali dve vrnili domov in pripovedovali, kako težko je življenje v Argentini in da se mora vsakdo pač znajti, kakor ve in more.

Nekega lepega pomladnega dne — bilo je že po zadnji svetovni vojni — pa je prišlo k nam pismo iz Argentine. Mati se ga je vidno razveselila. Njen obraz je bil kot od sonca obsijan, ko je naglo odtrgala rob in pričela na glas brati: »Dragi moji in vsi ostali! Najprej vas vse prosim odpuščanja, ker se vam doslej nisem nikoli javil. Verjemite mi, bilo me je sram. Šel sem v tuje kraje iz gole lahkomišelnosti. Zelo dolgo nisem dobil dela. Zares, bil sem tujec, kot ste me svarili vi, mati. Poznaje sva se z bratom oba zaposlila pri bogatih farmarjih, a za slabo plačo. Hrepenela sva po domovini. Denarja za pot nazaj pa nisva imela. Kasneje sem se poročil z Argentinko. Z njo sem imel otroka. Čez nekaj let me je zapustila in tako sem se sam z malim otrokom prebijal skozi življenje. V takih težkih trenutkih sem se mnogokrat spomnil, kako ste nama, mati, branili iti v tujino. Nisva vas ubogala, zato pa se je nama hudo godilo. Brat Janez je umrl. Revez je bil povsem zgaran. Tudi moje zdravje je slabo, saj sem na pol slep. Trenutno me preživlja kar sin. Tujina me je izčrpala. Vse moje moči je pobrala, a zdaj ji zame ni mar. Lepo vas vse pozdravljam, ki živite v rodnem kraju, ki ni več moj rodni kraj! Vaš Tone.«

Materin obraz je zagrnila grenkoba. Obrisala si je solzne oči, pismo pa ji je obviselo med prsti.

MARIJA NEMA NIČ

UNIČENO ŽIVLJENJE

Naša starejša sestra je bila zelo dobrega srca. Ker smo bili velika družina, mama ni imela časa, da bi se ukvarjala z nami in tako je skrb prevzela nase ona. Vendar se ji je življenje slabo obrnilo. Spoznala je fanta, ki je veljal v očeh staršev za ničvredneža. Zanosila je z njim in od takrat je bil pri hiši pravi pekel. Oče je sestro obdeloval s pestmi. Mi otroci smo jo obkolili in prosili očeta, naj odneha. Tako so udarci, namenjeni nji, padali po nas. A ko je oče videl, kako radi imamo nesrečnico, je prenehel. V obeh se mu je zableščala solza. Otrli si je oči in šel stran.

Otroka je sestra rodila brez vsake pomoči. Skrbela je zanj, a dete je bilo čudno bolešno. Kar naprej je jokalo. Nosila ga je cele dneve in noči v naročju, mu ponujala hrano, a nič. Nekega jutra je bilo dete povsem tiho. Umrlo je.

Ko smo ga pokopali, je ob grobku jokala samo otrokova mati. Očeta ni bilo na spregled. Tako je naša starejša sestra ostala brez otroka in brez moža.

Kasneje nisimo nikoli smeli govoriti o umrlem otročičku. Sploh smo se pogovoru o tem izogibali. Sestra pa je nosila v sebi veliko razočaranje in bolečino. Zaradi hude izkušnje in uničene mladosti je postala nedostopna za moške. Ostala je samska.

Mnogo let kasneje, ko smo si ostali člani družine osnovali svoje domove in ustvarili lastne družine, je starejša sestra večkrat prihajala na obisk. Rada je imela naše otroke. Včasih je ob obiskih iz žalostjo zavzdihnila: »Tudi midva bi lahko imela otroke in družino, a časi so bili slabi, revščina je bila, pa se ni dalo.« Vendar smo vsi vedeli, da ni bilo tako, da je fant grdo ravnal in je ni maral vzeti, potem ko je zanosila. Ljubezen, ki je ni mogla dati svojemu otroku, je potem delila našim otrokom. Skrbela je zanje, kot je nekdy skrbela za nas, svoje sestre in brate. A zares srečna ni bila.

Za dan mrtvih je vedno sama odhajala na pokopališče k malemu grobku. Cele ure je ostala tam in jokala. Ni marala, da bi šel kdo z njo, kot da bi se bala, da ne bi kdo prislunhlil njeni misli: »Rada bi šla za teboj, sinko moj! Nočem živeti v tej samoti.«

KATARINA

Posojila delili na lepe oči

Ne le da v topliškem Boru nimajo zakonitega pravilnika, pač pa so tudi sicer stanovanjska posojila delili precej po domače — Odločba sodišča

NOVO MESTO, DOLENJSKE TOPLICE — Ne le da imajo v topliškem tozdu Tovarne obutve Novo mesto nezakonit pravilnik o urejanju stanovanjskih razmer delavcev, pač pa so si pri delitvi stanovanjskih sredstev za minulo leto privoščili še nekaj čudnih spodsodržajev.

V tozdu lahke obutve Bor v Dolenjskih Toplicah so lani pripravili pregled, kako razporediti stanovanjske kredite za leto 1985. Iz liste razvidno, da je za posojilo prosilo 17 delavcev, komisija za delovna razmerja pa je ugodila desetim. In med tistimi, ki jim kredit ni bil dodeljen, je bila tudi Marija Klobučar iz Dolenjskih Toplic. Resda je slednja doslej v Boru prejela že štiri

posojila, vendar znaša skupni znesek borih 160.000 din, valorizirana vrednost tega zneska pa je v Boru že 892.000 din. No, naj kakorkoli, predlagani sklep o dodelitvi stanovanjskih posojil za leto 1985 je delavski svet potrdil, pritožbo Klobučarjeve pa zavrnili.

Slednja se je zato obrnila na sodišče združenega dela v Novem mestu.

Sodišče je ugotovilo, da se v Boru sploh niso držali pravilnika o urejanju stanovanjskih razmer delavcev, saj navzlic jasnim določbam niso sestavili prednostne liste niti niso upoštevali meril za njeno določanje. Ob tem je še posebej zanimiva njihova reakcija na takšno ugotovitev sodišča, češ tako malo nas je v tozdu, da nima smisla opravljati ogledov in

sestavljati liste prosilcev. Senat je prav tako ugotovil, da tudi valoriziranje že sprejetih posojil ni bilo v skladu s pravilnikom, višek vsega pa je bilo spoznanje, da je tolikokrat omenjeni pravilnik sploh nezakonit, saj ga je sprejel nepristojni organ — delavski svet.

Senat je zaradi vsega tega Klobučarjevi ugodil in sklep o razdelitvi stanovanjskih posojil za leto 1985 razveljavil. Brez zakonitega akta za dodeljevanje stanovanjskih posojil slednjih sploh ne bi smeli deliti, če pa so jih že, bi morali pravilnik spoštovati tak, kakršen pač je. V Boru se niso držali ne enega ne drugega, primerov, podobnih temu, pa je v dolenskem združenem delu še oglejmo. Dovolj zgovorno o tem priča zajeten kup še nerešenih tovrstnih stanovanjskih sporov pred sodiščem združenega dela. Domačnost in nedoslednost postavljata v takih primerih zelo visoko ceno.

TO JE REPUBLIŠKA CESTA? — Glede ceste med Novim mestom in Dol. Toplicami se več let pritožuje na stotine ljudi, ki so vezani na vsakodnevni promet in pot v službo, a nič ne zaleže. Jame na cesti so ponekod ena tik druge, luže velike, ampak jezercer, nastalo ob mostičku pri vasi Potok, presega vse. Težki kamioni podjetja Gorjanci, reden vsakourni avtobusni promet in nič koliko osebnih vozil se nad 20 cm globoki in čez vso širino ceste segajoči luži nikakor ne morejo ogniti. Kajresni mogoče nič narediti? (Foto: Ria Bačar)

dežurni poročajo

V SLUŽBI JE RAZGRAJAL — Miličniki so 14. marca pridržali do izreznitve vinjenega 37-letnega Martina Nemanica iz Radovičev pri Metliki. Možakar je v službi razgrajal in se prepiral, tako da bo moral stopiti tudi pred sodnika za prekrške.

OB RADIOKASETOFON — Neznan storilec je v času od 12. do 15. marca vlomil v osebni avto Franca Bajca iz Dolenje Radulje. Lastniku je iz vozila izginil radiokasetofon, vreden skupaj z zvočnikom okoli 70.000 din. Bajce je pustil vozilo na novomeškem Novem trgu.

IZGINILO REZERVNO KOLO — 15. marca med 21. in 23. uro je neznanec vlomil v osebni avto Avgusta Štefaniča iz Gradca. Vozilo je bilo parkirano na avtobusni postaji blizu gostilne Barič v Črnomlju. Neznanec je iz avta ukradel rezervno kolo, vredno okoli 15.000 din.

RAZGRAJAL IN IZZVAL PRETEP — Novomeški miličniki so 10. marca okoli 21. ure pridržali do izreznitve 41-letnega Petra Predojeviča iz Novega mesta. Možakar se je primajal v gostišče Na trgu in se tam začel prepirati, kar se je končalo s pretepom. Svojo pogumnost bo lahko že v kratkem pokazal pred sodnikom za prekrške.

SPAL PRI MILIČNIKI — 11. marca so morali novomeški miličniki na dom 52-letnega Novomeščana Franca Zaletelja. Ta je namreč doma tako razgrajal, da so ga morali umiriti, možje postavili in odpeljali na postajo milice, kjer si je bistril glavno. Tudi Zaletelja čaka pot k sodniku za prekrške.

OB GLASBENE UŽITKE — V času med 11. in 13. marcem je neznanec vlomil v osebni avtomobil 30-letnega Janeza Gorence iz Novega mesta. Gorenc je imel vozilo parkirano pred stanovanjskim blokom na Česti Herojev v Novem mestu, storilec pa je iz avtomobila odnesel radiokasetofon, oba zvočnika in etui z orodjem. Gorenc je po grobih ocenah tisto noč izgubil preko 30 tisočakov. O storilcu še ni sledi.

LOKOMOTIVA SE JE IZTIRILA NA POSTAJI

NOVO MESTO — Na novomeški železniški postaji se je 15. marca ob 11.10 uri iztirila lokomotiva. Do nezgode je prišlo, ker je kretničar, 34-letni Karel Urbič iz Semiča, zaradi nepazljivosti premaknil napačno kretnico. Na srečo je strojevodja Pavel Progar vozil zelo počasi in pravočasno reagiral, tako da se lokomotiva ni prevrnila. Kljub temu je nastalo za okoli 200.000 din škode.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● Miličniki iz Slavovskega Broda so prejšnji teden poklicali svoje novomeške kolege in jih obvestili, da so na parkirišču v kraju Zelengaj ob magistralski cesti Zagreb—Beograd našli tovornjak. Vozilo je nosilo zaščitni znak Gorjancev in kmalu se je pokazalo, da gre za tovornjak, ki je iz Dolenjske izginil že 7. marca. Škoda, da storilec ni izpolnil še potnega naloga, saj bi bilo delo miličnikov tako precej lažje.

● Med pričetkom februarja in sredino marca je nekdo nepovabljen obiskal stanovanjsko hišo 78-letne Frančiške Strmec iz Veliga Gabra. Obiskovalec je iz hiše odšel obložen z bakrenim kotlom za kuhanje žganja, dvema bakrenima ročnicama škropilnicama, desetimi kilogrami masti in periloma. Da je vse to ročno pretvoril v svoj brolg, je moral pretočiti kar precej znojia, če se mu je izplačalo, pa bo pokazala akcija miličnikov, ki je že stekla.

● Že dolgo ni bilo govor o dogajanjih v dolenskih kokošnjakih. Zadevo popravljamo danes z vestjo, da je imel o svoj dom na posestvu Franca Gorence iz Sentolovca v noči na 13. marec zapustiti kar 11 kokoši, podobne nesreče pa je bil pred dnevi deležen tudi lastnik manjše kokošje farme v Škrjančah pri Novem mestu.

»Tehta« lahko le sodišče

Odločitev častnega razsodišča ne more »tehtati« upravni odbor društva ali pa občni zbor

LJUBLJANA — Pred ustavnim sodiščem Slovenije se je v začetku marca znašla pobuda Ljubljancina Matevža Krivica, ki je trdil, da vsebujega statut slovenskega novinarskega društva in pravilnik o delu novinarskega častnega razsodišča nezakonite določbe. Ustavno sodišče je mnenju pritegnilo.

Kot primer neustavnosti in nezakonitosti je Krivic navedel določbo statuta, ki pravi, da o pritožbah zoper sklep častnega razsodišča o izključitvi ali drugi kazni dokončno odloča upravni odbor društva, sporen člen pravilnika pa pravi, da je zoper ukrep izključitve iz društva nato dopustna še pritožba na občni zbor društva. Krivic je navedel, da sta obe omenjeni določbi v nasprotju z našo ustavo, ki določa, da sme o pritožbi ali drugem pravnem sredstvu zoper sodno odločbo odločati samo pristojno sodišče. Takšnega mnenja je bilo tudi ustavno sodišče.

Kajti z določilom, da o pritožbi ali kakem drugem pravnem sredstvu zoper sodno odločbo lahko odloča le pristojno sodišče, ustava izključuje možnost,

da bi o takšnih stvarih odločal organ, ki neopravlja sodne funkcije. V konkretnem primeru imamo v mislih upravni odbor in občni zbor novinarskega društva. Dejstvo je namreč, da med samoupravna sodišča, ki brez dvoma opravljajo sodno funkcijo, spadajo tudi razsodišča, častna sodišča, poravnalni sveti in še kdo, vsakomur pa je z jamčena pravica do pritožb zoper odločitve sodišč, kadar ta razpravljajo bodisi o njegovi pravi ali odločajo v interesu zakona. Otakšni pritožbi zoper sodno odločbo pa lahko odloča le pristojno sodišče, nikakor pa ne upravni odbor ali občni zbor društva.

Sporni določili statuta in pravilnika je zato ustavno sodišče razveljavilo.

Zavrnilo pritožbo Jutranjke

SEVNICA, LJUBLJANA — O nešteth zapletih in razpletih med sevniki Jutranjko in njihovim (sedaj že bivšim) uslužbenecem Rudijem Stoparjem smo v našem listu že do zdaj obširno poročali zato je nemara prav, da tudi mi potegnemo črto pod primer. Razlog za to je v tem: o pritožbi Jutranjke na sodbo novomeškega temeljnega sodišča, ki je Stoparja opustilo sleherne kazenske odgovornosti za očitana mu dejanja, je svoje reklo tudi Višje sodišče v Ljubljani. Slednje je prav v vsem pritegnilo ugotovitvam prvostopenjskega sodišča in pritožbo Jutranjke zavrnilo kot docela neutemeljeno.

Da bi bila zadeva bolj jasna, povejmo, da sta se na sodbo novomeškega sodišča pritožila tako Jutranjkin tozđ Motiv zaradi boja bistvenih kršitev določb kazenskega postopka (zahtevali so, da se sodba razveljavi in vrne sodišču v novo presojo pred popolnoma spremenjenim senatom!), kakor tudi delovna organizacija Jutranjka, prav tako zaradi baje bistvenih kršitev določb kazenskega postopka in celo kršitev kazenskega zakona. Višje sodišče takšnih očitkov na delo prvostopenjskega sodišča ni moglo sprejeti, in sicer zato ne, ker je novomeško sodišče delalo vestno in pravilno, zaslišalo je vse potrebne priče in pregledalo vse razpoložljive dokaze. Stopar naj bi bil po očitkih Jutranjke storil kaznivo dejanje nevestnega gospodarjenja, vzrok naj bi bile domnevne mahinacije pri izbiri ponudnika za izdelavo vrečk »baby«, vendar so bili v Ljubljani mnenja, »da ni prav nikakršne podlage za obstoj kaznivega dejanja, tako v objektivnem kot subjektivnem pogledu, in je oprostilna sodba povsem na mestu«.

Brez pravega razloga ob službo

Sodišče združenega dela razveljavilo suspenz in disciplinski ukrep zoper Damirja Cara — Električar delal za mizarskimi stroji

NOVO MESTO, METLIKA — V Novolesovem tozdu Tovarna kopalniške opreme v Metliki so imeli pred časom delavca, po poklicu električarja, za katerega nenadoma ni bilo več posla. Brez vsakršne odločbe so ga zato prerazporedili v Stražo, kjer je opravljaj vsa druga dela, le tistih ne, za katerega je usposobljen. Pa tudi to navsezadnje ne bi bilo tako strašno, če tega delavca ob vrtnitvi v Metliko ne bi čakala odločitev direktorja tozda o suspenzu, češ da je v Straži slabo delal. Hkrati s suspenzom je stekel tudi disciplinski postopek, ki je delavca — gre za Damirja Cara iz Metlike — dokončno postavil na cesto.

Takšna je v najbolj grobih orisih vsebina zgodbe, ki se je pred kratkim znašla tudi na sodišču združenega dela v Novem mestu. Odločitev disciplinske komisije, ki jo je potrdil tudi delavski svet, je Cara bremenila enega neopravičenega izostanka z dela ter tega, da je v

mesecih, ko je bil prerazporejen v Stražo, pokazal nemaren odnos do dela, da je odklanjal naloge ali pa jih opravljal nevestno. In kaj je ugotovilo sodišče?

Res je, da Car v Straži ni dosegal norme, prav tako pa je tudi res, da je delal na strojih, pred katerimi je stal prvič. Ni poznal posameznih tehničnih operacij, poleg tega so ga selili od enega stroja k drugemu, po izjavi Caru takrat nadrejenega delavca pa potrebuje poprčen delavec kar en

mesec do dva meseca, da se privadi na stroj in delo, kar seveda vpliva tudi na doseganje norme. Sodišče skratka ni našlo prav nikakršnih dokazov, ki bi potrdili obrazložitev izrečenega ukrepa prenehanja delovnega razmerja. Senat je zato razveljavil sklep disciplinske komisije, enako tudi odločbo direktorja in sklep delavskega sveta, s katerima je bil Caru izrečen suspenz, izrekel pa kazen opomina, ki si ga je Car prislužil z neopravičenim izostankom z dela v lanskem septembru. Metliški tozđ Novolesa mora tako Cara sprejeti nazaj na delo in mu povrniti osebni dohodek, ko je bil brez službe in v suspenzu. Odločitev novomeškega sodišča združenega dela je tudi že pravomočna.

B. B.

Največ gori ob vikendih

Gasilska ekipa se zbira 3 do 5 minut — Kočevski gasilci posredovali pri skoraj vseh požarih v občini

KOČEVJE — Gasilsko društvo Kočevje je lani posredovalo v 22 požarih od skupno 25, kolikor jih je izbruhnilo na območju občine. Njihova skupna značilnost je, da jih je bila večina v petek popoldne, soboto ali nedeljo. Ob ponedeljkih ni bilo nobenega požara, zelo redki pa v ostalih dneh.

Tehnični sekretar občinske gasilske zveze Kočevje Milan Simičič pravi, da vzroke za požare ob vikendih še raziskujejo. Kaže pa, da je ob vikendih doma več ljudi in budnost popusti. Do požarov je prišlo ob kuhanju žganja, kuhanju za prašiče, kurjenju smeti, požiganju trave itd., gorele pa so tudi šupe, lope, seniki, trava (najpogosteje na rudniških sipinah) itd.

Gasilsko društvo Kočevje ima stalno dežurno službo. Na gasilske akcije odhaja običajno okoli 6 gasilcev-prostovoljcev, ki stanujejo

v gasilskem domu ali njegovi neposredni bližini. Kadar je potrebno, jih pokličejo s posebnimi internimi zvonci. Tako ponoči ali popoldne, ko je požarov največ, ne vklaplajo sirene, da ne bi po nepotrebem vznemirjali občanov. Zbiranje gasilcev za akcijo traja največ 3 do 5 minut, najpogosteje pa manj.

Lani so kočevski gasilci prebrili na gašenju požarov in delih v zvezi z njimi 260 ur. Skupaj z raznimi deli v gasilstvu, seveda prostovoljnimi, so opravili preko 1.400 ur. Na dopolnilnem strokovnem usposabljanju ter delu s pionirji so prebrili še 400 ur. Seveda so sodelovali tudi na tekmovanjih, vajah itd., kar pomeni, da so kočevski gasilci lani žrtvovali za potrebe gasilstva in s tem delovnih in drugih organizacij ter občanov blizu 2.000 delovnih ur.

J. P.

OSIROMAŠIL NEDOGRAJEN VIKEND

SUHOR PRI PREČNI — Med 18. januarjem in 15. marcem je nekdo vlomil v še nedograjeni vikend na Suhorju pri Prečni, last 52-letnega Jožeta Jelenca iz Trzina pri Domžalah. Neznanec je iz vikenda odnesel akumulatorski polnillec, dva zaboja krompirja, zaboj jabolk, 10 litrov vina in zaboj s 15 steklenicami piva. Po grobih ocenah je Jelenec oškodovan za najmanj 100.000 din. Storilec se roki pravice še skriva.

ROKA ZDRSNILA POD REZKALEC

STRAŽA — 12. marca ob 17.55 je prišlo v straškem Novolesu do delovne nezgode, v kateri se je poškodoval 34-letni delavec Milan Gobec iz Prečne. Gobec je delal na rezkalnem stroju za obdelovanje raznih lesnih profilov, med potiskanjem lesene ploščice proti vrtečemu se nožu pa mu je roka zaradi nepredvidnosti zdrsel naprej. Rezkalec mu je odrezal del prstana in poškodoval mezinice, poškodovanca pa so odpeljali po zdravniško pomoč v novomeško bolnišnico, od koder so ga pa že odpustili.

PRIJELI OSUMLJENCA

METLIKA — Belokranjski miličniki so pred dnevi prijeli 22-letnega Davorina K. iz Metlike, ki je utemeljeno osumljen tatvine osebnega avtomobila. 11. marca naj bi namreč izprez mlečne restavracije na Kolodvorski cesti v Črnomlju sunil osebni avto Z-1300, last 36-letnega Črnomljevca Antona Kotarja.

KDO JE LASTNIK

SMUČARSKA OPREMA — Novomeški miličniki so konec minulega tedna odkrili storilca, ki je nekje ukradel smuči, palice in smučarske čevlje. Miličniki sedaj iščejo lastnika ukradene opreme. V pomoč zapišimo, da so najdene smuči znamke Elan MD-604.

ZARADI UTRUJENOSTI ZAPELJAL NA BANKINO — 16. marca ob 23. uri je 33-letni Momčilo Jovadžić, začasnó zaposlen v Zahodni Nemčiji, peljal osebni avto proti Ljubljani. Pri Dragi je, najverjetneje zaradi utrujenosti, zapeljal na bankino, nekaj časa vozil po njej, nato pa se zaletel v betonski del podvoza. V nezgodi se je laže poškodoval sopotnik, 37-letni Peter Radič iz Bučine, kiso ga odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Materialne škode je bilo za 500.000 din.

NEPREVIDNO JE PREČKALA CESTO — 17-letna Jožica Boltes iz Črmošnjic se je 14. marca peljala z avtobusom iz Novega mesta proti Metliki. V Črmošnjicah je izstopila, nato pa prečkala vozišče, ne da bi se prepričala, ali je prosto. Tedaj je po cesti z osebnim avtom pripeljal 29-letni Jože Bačar iz Mihovca, ki pa kljub zaviranju ni mogel preprečiti nezgode. Pešakinja je zadel in jo zbil na tla. Boltesova se je hudo poškodovala in so jo odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

INLES V FINALU

CELJE — Rokometiški ribniški Inlesa so pripravili pred dnevi prvostopenjsko presenečenje, saj so v Celju v polfinalnem srečanju rokometnega pokala na območju Slovenije ugnali vrsto drugoligaša Aera Celja s 30 : 25 (16:12). Najboljši pri Ribničanih so bili Fajdiga z 8 zadetki, Karpov s 7 in Mate s 6 goli. Finalno srečanje bo 26. marca, najverjetneje v Ribnici, srečali pa se bosta ekipi Inlesa in ljubljanskega Dinos Slovana.

GOSTITELJEM TRETJE MESTO

STARI TRG OB KOLPI — Osnovna šola Stari trg ob Kolpi je 15. in 16. marca gostila letošnje, 36. ekipno šahovsko prvenstvo Slovenije za pionirke. Po dveh dneh bojev je zažuleno zmagala mlada vrsta iz OŠ Stane Koscev v Šmartnem, druga je bila OŠ Franc Belšak iz Gorišnice, tretja OŠ Stari trg ob Kolpi, četrta OŠ Bratstvo in enotnost iz Prosenjakovcev, peta OŠ Ivan Kavčič iz Izlak, medtem ko je bila ekipa OŠ Katje Rupena iz Novega mesta osma. Pokroviteljica prvenstva, ki je bilo odlično organizirano, je bila DO Unior, zahvale pa gre do neutrudnemu ravnatelju tukajšnje osnovne šole, Marku Kobetu, dolgoletnemu mentorju Vinku Kobetu, črnomaljski TKS, Beltu iz Črnomlja, DPM Stari trg, TVD Partizan, KS, kmetijski zadrugi, metliškem Kometu, LB- enoti Črnomelj, Mizarstvu Barič, Integralovemu tozdu Medkrajevni promet in delavnice Črnomelj, semiški Iskra, ki so gostili učence iz slovenskih šol, nenazadnje pa tudi staršem.

ZA REPUBLIŠKE NASLOVE

LESKOVEC PRI KRŠKEM — 22. in 23. marca bo v Leskovcu pri Krškem republiško prvenstvo v streljanju zračnim orožjem. Udeležba bo rekordna, saj bo nastopilo kar 559 strelcev iz vse Slovenije, od tega bo 91 pionirjev, 53 pionirk, 72 članic, 98 mladincev, 39 mladink in 202 člana. V nedeljo bodo tekmovali člani in mladinke, vsi ostali pa že v soboto. Organizator tekmovalja je TVD Partizan iz Leskovca. J. ARH

KEGLJANJE ZA DAN ŽENA

NOVO MESTO — V počastitev dneva žena je bil pred dnevi na kegljišču Doma JLA turnir, na katerem je nastopilo 37 tekmovalk iz vseh dolenskih klubov. Rezultati: 1. Šoško (Novoteks) 429 podrtih kegljev, 2. Veber (Mercator) 419, 3. Makše (Novoteks) 403, 4. Dalmacija (Iskra) 395, itd.

N. G.

Šport

EKIPNO PIONIR IN KRKA

NOVO MESTO — V okviru letošnjih delavskih športnih iger so se zaposleni v novomeški občini pred dnevi merili v smučarskih tekih. Med moškimi do 30. leta je zmagal Ilar (KZ Krka), do 40. leta je bil prvi Striška (Pionir), v kategoriji od 41. do 50. leta pa Majes (Pionir). Pri ženskah je v kategoriji do 30. leta zmagala Škarjakova iz Krke, med tistimi nad 31. letom pa Uhanova iz Krke. Med moškimi je v ekipnem seštevku zmagala vrsta Pionirja, 2. je bil Novoles, 3. Krka in 4. Elektro. Pri ženskah pa je zmagala Krka, 2. je bil Pionir, 3. Novoles, 4. Elektro in 5. Iskra. Nastopilo je okoli 75 tekačev in tekačic.

V CILJ Z VODILNO SKUPINO

TRST — Nedeljske 90 kilometrov dolge kolesarske dirke med Trstom in Pordenonom v Italiji so se udeležili tudi novomeški kolesarji. Na startu je bilo kar 156 starejših mladincev, vendar je večina prišla v cilj v strnjeni skupini, med njimi tudi vsi kolesarji Krke. Zapišimo, da sta Ravbar in kasneje tudi Kruljac skušala s pobezi, vendar ju je skupina vselej ujela.

ŠTIRJE NA PRIPRAVAH REPREZENTANCE

NOVO MESTO — Zvezni selektor jugoslovanske kolesarske reprezentance Franc Hvasti je za priprave naše najboljšje vrste, fantje so se zbrali že v torek, poklicali kar štiri novomeške kolesarje: Papeža, Smoleta, Glivarja in Bojanca. Priprave bodo tokrat dokaj nenavadne, naši najboljši kolesarji bodo morali za trening prevoziti kar 900 kilometrov poti med Crikvenico in Dubrovnikom.

DVE LETI KARATEJA

TREBNJE — Že vse od predlanskega marca deluje v Trebnjem karate klub, kjer se mladi spoznavajo z veščinami tega športa. Treninge sankukai stila vodi znani karateist Vlado Paradižnik, nosilec naziva mojstra karateja 5. dan. Treningi so vsak torek in četrtek od 19.30 do 21. ure, vsi, ki se želijo včlaniti v klub, pa lahko to store v omenjenih dneh in urah. Vpisovali bodo do 25. marca.

Na dirki »Po Jugoslaviji« bo letos rekordna udeležba

Predstavniki organizacijskega komiteja obiskali Novo mesto, kjer bo 22. junija cilj navedbe kolesarske dirke pri nas

NOVO MESTO — V Novem mestu so se v petek mudili predstavniki organizacijskega komiteja tradicionalne kolesarske dirke »Po Jugoslaviji«, ki bo letos že 42. po vrsti. Obisk Beograđanov v Novem mestu ni bil naključen, saj se bo devetdnevna dirka, ki jo štejejo za eno najtežjih in najkvalitetnejših merjenj moči amaterskih kolesarjev na svetu, končala prav na novomeškem Glavnem trgu. 22. junija okoli 13. ure bo namreč dokončno znano ime zmagovalca 42. dirke »Po Jugoslaviji«.

Zanimanje za dirko je letos izredno, organizator je že dobil rekordno število prijav, lahko se celo zgodi, da bodo morali nekaterim reprezentancam odkloniti udeležbo. Omenimo le, da so svoje sodelovanje doslej potrdile reprezentance Avstrije, Belgije, Grčije, Madžarske, ČSSR, Sovjetske zveze, Poljske, Romunije, celo Kitajske in Kube, udeležbo pa so napovedali še kolesarji iz Italije, Turčije, Norveške, Zahodne Nemčije, Alžira in Španije, zraven pa bosta seveda še A in B ekipa Jugoslavije in 4 republiške selekcije. V ilustracijo povejmo le, da so organizatorji, po dosedanjih izkušnjah sodeč, računali z udeležbo »vsega« 10 tujih in 6 domačih ekip.

Znan je tudi že končni urnik in razpored etap. Po slednjem sodeč bo letošnja dirka ena najtežjih, če ne celo najtežja doslej, saj ima kopico vzponov in gorskih ciljev. Sicer pa se bo letošnja dirka pričela 14. junija s prologom v Čačku, naslednjega dne pa bo start prve, 145

● Že po tradiciji čaka zmagovalca dirke »Po Jugoslaviji« lepo darilo. Tudi tokrat je na račun organizacijskega odbora že prispelo 5 tisoč dolarjev, ki jih namenja ameriška pokroviteljska firma, zanje pa je že vplačano vozilo Z-101 GTL. Ime prvega lastnika bo znano 22. junija v Novem mestu. Nekateri optimisti trdijo celo, da bo stoenka ostala na Dolenskem.

kilometrov dolge etape med Čačkom in Pribojem. Druga etapa bo kolesarje popeljala iz Priboja na 1.450 metrov visoki Zabljak, tretja etapa bo med Zabljakom in Trebinjem, četrta Trebinje — Mostar, peta Mostar — Split, šesta Split — Knin, sedma Knin — Zadar, osma Zadar — Plitvice in deveta, zadnja etapa, Plitvice — Metlika — Vahta — Novo mesto. Cilj bo, kot že rečeno, 22. junija okoli 13. ure na Glavnem trgu. Upajmo, da bo slednji za novomeške kolesarje enako uspešen, kot je bil lanskega 7. julija. B. BUDJA

Dostojen odpor favoritom

Navzlic porazu odbojkarji Pionirja zadovoljili gledalce — Polovičen izkupiček Kočevja

Čeprav v soboto zvečer v sportni dvorani pod Marofom na novomeški klopi ni sedel niti en sam rezervni igralec, so se odbojkarji Pionirja vendarle dostojno upirali favorizirani vrsti Jedinstva Interplet. Poraz je bil bolj ali manj pričakovan, zato pa so maloštevilni gledalci videli borbeno igro gostiteljev, kar sicer v letošnjem prvenstvu ni bila njihova odlika.

Kot že rečeno, je imel trener Gregurek v soboto na voljo vsega šest igralcev, vendar gostje iz Brčkega niso lahko prišli do zmage. Ne le da so izgubili tretji set, ampak so jim bili gostitelji

tudi v preostalih dokaj enakovredni, pohvale za sobotno igro pa zaslužita Smrke in Primc. Navzlic porazu pa Pionir ni izgubil svojega mesta na sredni lestvici, kjer bo, to je sedaj že jasno, tudi pričal konec letošnjega prvenstva.

V obeh republiških ligah so kočevski odbojkarji in odbojkarice bili trd boj. Fantje so tudi v Izoli kljub tesnemu porazu dokazali, da igrajo spomlad v zares dobri formi in da si, po teh igrah sodeč, zaslužijo mesto vsaj v sredni lestvici. Zal pa veljajo le rezultati in ti so bili jeseni tako skromni, da je vse manj upanja za obstanek kočevskih odbojkarjev v ligi. V ženski konkurenci pasu Kočevke v soboto v gosteh opravile z Mislinjo in se tako vnovič prebile pod vrh lestvice. Njihova dobra igra daje celo upanje, da bo obetavna kočevska vrsta končala letošnje prvenstvo na tretjem mestu. To bi bil uspeh, o katerem je pred prvenstvom upal misliti le malokdo.

BUDNICA STRAŠKEMU BOKSU?

Člani boksarske sekcije Straža so se udeležili boksarske revije v Kamniku, ki jo je organiziral tamkajšnji klub v konkurenci boksarske iz Kamnika, Kranja, Radovljice, Celja, Tolmina in Ljubljane je od starejših največ pokazal Iztok Mavsar, od najmlajših pa Igor Šprah, Hrvat in Jerman sta boksal neodločeno, Tisovic pa si je priboril medaljo.

Kljub nerazumevanju nekaterih članov TVD Partizan Straža pa je sekcija in njeni člani, ki jo vodi nekaj starejših boksarjev, na najboljši poti, da boks v Straži zopet zaživi. K. S.

Kolesarji pravijo, da ne bodo razočarali

Metliški kolesarji so imeli letošnjo zimo načrtne priprave

METLIKA — Metliški kolesarji si od letošnje sezone veliko obetajo, zato so s pripravami začeli že novembra lani, in sicer po skupnem programu, ki so ga pripravili z novomeškim društvom Krka. Pozimi so skupaj z novomeškimi in krškimi kolesarji organizirali tudi 4 ciklokrose, kar se je pokazalo kot dobro, saj so na republiškem prvenstvu v cikloksu v Novem mestu pri mlajših in pri starejših mladincih zasedli 2. mesto.

Julij Nemanič

»V letošnjem letu bomo prvi tekmovali kar v štirih kategorijah,« pravi tehnični vodja in vaditelj v metliškem kolesarskem društvu Julij Nemanič. »Imamo zelo močni ekipi mlajših in starejših pionirjev, pri mlajših mladincih bosta poleg štirih Metličanov za naše društvo vozila še Novomeščana Pečnik in Puš, največja pridobitev pa je prihod starejšega mladince Petra Jeriča, ki je bil pri mlajših mladincih tudi državni prvak na kronometer, letos pa je kandidat za republiško reprezentanco,« pravi Nemanič, zadovoljen tudi zato, ker so bile po njegovem mnenju priprave na letošnjo sezono veliko boljše kot pretekla leta. To pa je razumljivo, saj se kolesarji zavedajo, da jih čakajo težke preizkušnje. Najpomembnejša pa bo gotovo mednarodna in hkrati najkvalitetnejša dirka v državi, imenovana po memorialnem področju Žumberak—Gorjanci, na kateri se bodo kolesarji potegovali za pokal Gorjanskega bataljona.

»Letos jo bo prvi organiziralo naše društvo, in sicer 28. in 29. junija, septembra pa bomo že po tradiciji gostitelji kolesarjev na dirki po Beli krajini,« naštevajo Julij. Seveda ne bodo pozabili tudi na rekreative, za katere bodo pripravili nekaj lokalnih trimskih maratonov. »Trenutno sam najbolj pesti vaditeljski kader, zato bomo v kratkem poslali na tečaj 3 ali 4 vaditelje, 3 pa bodo naredili izpit za sodnike,« pove Nemanič ter hkrati pripomni, da bodo pomagali pri delu tudi pred kratkim ustanovljenemu črnomaljskemu kolesarskemu društvu. Seveda pa Metličani tako kot doslej tudi vnaprej pričakujejo podporo delovnih organizacij, TKS in drugih v metliški občini. Tudi vsem tem gre namreč zahvala, da so lani v Metliki kupili kombi za potrebe tekmovalnega športa, kolesarji pa prva klubska kolesa. B. M.

MED RIBNICO IN KOČEVJEM

● V Mozlju, nedaleč od Kočevja, prirejajo vsakoletna zimska tekmovalna mladih v smuku, slalomu in veleslalomu. Člani Kulturnoprosvetnega društva Ciril Dekval so takšno tekmovalno pripravili tudi letos. V skupnem seštevku vseh treh disciplin je med pionirskimi zmagala Simoničeva, pri mlajših pionirjih Rijavec, pri starejših pa Salamon.

● V počastitev 8. marca priredi KK Kočevje vsakoletni kegljaški turnir. Letos je bil že dvajseti po vrsti. Nastopilo je 5 ekip, vrstni red pa je bil takšen: 1. Krško 2.329, 2. Kočevje 2.321, 3. Ilirija 2.320, 4. Delnice 2.178, 5. Jastrebov 2.056. Posamično je zmagala Antičeva, 2. je bila Arhova (obe Krško), 3. Vujinovičeva (Delnice).

● Na smučišču v Bukovici blizu Ribnice je bilo pred dnevi tekmovalje gasilcev v veleslalomu in smučarskih takih. Nastopili so tekmovalci iz Ribnice, Bukovice, Dolnjih Lazov in Jurjevice. Med pionirji je v veleslalomu zmagal Levstik iz Bukovice, pri članih pa Ribničan Kos. V smučarskih tekih se je najbolje odrezal Merhar iz Jurjevice.

NOVO MESTO — MERCATOR 4.902 : 5.017

NOVO MESTO — Na kegljišču Doma JLA je bilo pred dnevi odigrano 2. kolo dolenske kegljaške lige. Trebanjski kegljači so presenetljivo gladko premagali vrsto gostiteljev. Pri Trebnjem je bil najboljši Golež z 883 podrtimi keglji, pri gostiteljih pa Avbar z 857. Na lestvici vodi Metlika, ki ima 4 točke, Mercator in Novo mesto jih imata 2, Rudar pa 0.

DVE ŠAHOVSKI

● Dve koli pred koncem šahovskega članskega prvenstva Novega mesta vodi Kastelic 7,5 točke, sledijo: Pucelj 7, Rudman in Brezovar 6, itd.

● SK Novo mesto je dobil nekaj novih tretjekategorikov. Ta naziv so si na turnirju četrekategorikov priigrali Roman Janko, Vladimir Pobežin, Franc Kastelic in Leopold Perme.

SPREJEM ZA ŠPORTNIKE — Za uspehe, ki so jih v kolesarstvu, atletiki in motoristiki dosegli športniki novomeške občine v preteklem letu, so predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine v ponedeljek priredili sprejem. Ob tej priložnosti so jih skromno obdarili, potem pa je stekla beseda o športnih uspehih in o težavah naših športnikov, med katerimi je veliko takšnih, ki so v lanskem sezoni nosili dres z državnim grbom. (Foto: J. Pavlin)

Bojanc najbolje uvrščen

V soboto je bila v Poreču zadnja dirka za Iovoriko Riviere — Skupna zmaga Šebeniku, Bojanc tretji

POREČ — V Poreču je bila v soboto zadnja, peta dirka za letošnjo Iovoriko Riviere. Na 126 kilometrov dolgi progi okoli Poreča se je pomerilo kar 158 kolesarjev iz osemnajstih jugoslovanskih klubov, nastopili pa so še tekmovalci iz ČSSR, Avstrije in Furlanije — Julijske krajine.

Sobotna dirka je dokončno odgovorila tudi na vprašanja o najboljšem posamezniku in ekipi v skupnem seštevku. Kot je bilo na vseh štirih prejšnjih dirkah, je tudi sobotna potekala kot obračun Krkinih in Rogovih kolesarjev. Ljubljanačani so bili tokrat boljši. Dirko je dobil Šebenik, v času zmagovalca pa je na cilj prikolosal tudi Novomeščan Bojanc. V končnem seštevku petih dirk je bil vrstni red tak: 1. Šebenik, 2. Ugrešnovič (oba Rog), 3. Bojanc, 4. Papež, 6. Smole (vsi Krka), itd. Med ekipama je zmagal Rog pred Krko in Savo.

JUDEŽ ČETRTI V PULJU

PULJ — Skupina novomeških kolesarjev, mlajših mladincev, je v soboto nastopila na 60 kilometrov dolgi dirki za nagrado »Gradjevinara«. Tekmovalci Krke so se navzlic številnim okvaram in odstopom dobro odrezali, saj je bil Judež 4., Zatelet pa 15.

Kar dva drugoligaša?

V soboto se prične spomladanski del bojev za točke v moški in ženski SRL

Po krajšem premoru se v soboto začne spomladanski rokometni ples v republiških ligah. Za dolensko zastopstvo v moški in ženski konkurenci bo ta del zelo zanimiv. Nobena skrivnost ni namreč, da končni razplet lahko prinese popolno zmagoslavje dolenskim ekipam: Inlesu pri moških ter Iskri ali Novemu mestu pri dekletih.

Šentjernejske rokometnice so bile zagotovo najprijetnejše presenečenje jesenskega dela prvenstva, njihov obračun v novomeški sportni dvorani z gostiteljicami v zadnjem kolu pa je pokazal, da Iskra ni naključno jesenski prvak. Brez dvoma bodo skušale Šentjernejčanke spomlad ubraniti prvo mesto in tako priigrati daleč največji uspeh šentjernejskega športa. Za kaj takega imajo vse pogoje: izkušeno in odlično uigrano ekipo, dovolj strokovno vodstvo, in kar je morda najpomembnejše, za njimi stoji ves Šentjernej. Najvarnejše nasprotnice bodo brez dvoma imeli v vrsti

Novega mesta, ki je jeseni po izredno slabem startu vendarle našla samo sebe. In kaj lahko se celo zgodi, da bo o letošnjem prvaku v ženski SRL odločala tekma zadnjega kola v Šentjerneju med Iskro in Novim mestom. Brez dvoma bi to bil praznik dolenskega ženskega rokometu, kakršnega doslej še ni bilo.

V veliko slabšem položaju so Inlesovigralki, ki so bili sicer pred prvenstvom največji kandidati za prvo mesto, a z igrami tega niso upravičili. Lahkomiselno izgubljen točke z novinci v ligi so jih po jesenskem delu potisnile na lestvici na 3. mesto. Spomlad pa jih čaka ogorčen boj z Ajdovščino in Šoštanjem za vrh. Le prvo mesto pelje v kvalifikacije za II. zvezno ligo. In Ribnica, ki je bila pred leti celo na tem, da uživa v prvoli-gaškem rokometu, si brez dvoma zasluži drugoligaša. Sicer pa počakajmo. Vsaka sobota bo poslej dala le svoj odgovor na takšna in podobna ugibanja. B. B.

ISKRA ALI NOVO MESTO? — Po vseh napovedih in tudi po igri v jesenskem delu prvenstva je treba novega prvaka ženske SRL iskati v eni izmed treh ekip. Šentjernejčanke so nedvomno v prednosti, ne nazadnje zato, ker bodo v zadnjem kolu gostile novomeško vrsto. Posnetek je iz zadnjega jesenskega kola, derbi pa je takrat povsem zaslužno pripadel igralkam Iskre. (Foto: B. B.)

V NEDELJO 4. GORJANSKI VELESALOM

GABRJE — Smučarsko društvo Gorjanci priredi tudi letos ob pokroviteljstvu SGP Pionir tradicionalni, 4. gorjanski veleslalom. Tekma bo v nedeljo, 23. marca, ob 10. uri na Trdinovem vrhu, v primeru ugodnih snežnih razmer pa bo veleslalom na smučišču Deci nad Gabrjem. Tekmovanje bo za vse kategorije od cicibanov do veteranov, prijave pa je potrebno poslati do petka, 21. marca, do 14. ure na naslov: SD Gorjanci, Kastelčeva 9, Novo mesto, telefon 23-001. Poleg priznanj za najboljše čakata najstarejša udeleženca pri moških in ženskah še pokala Dolenskega lista in servisa smučar Bineta Bajca, najmlajši udeleženci bo dobil pokal novomeške ZTKO, pokal graverstva Staniša pa čaka smučarja, ki bo najhitreje opravil s progo.

Novoles na pragu podviga

V soboto odigrano kolo v ženski in moški SKL — Lahka zmaga Novomeščank in hud odpor Novolesa

Prvenstvo tako v moški kot ženski publikški košarkarski vrsti se je prevlelo v zadnji del. Pri fantih je že dalj časa vse jasno: novi prvak je ekipa Slovana, ligo pa bosta najverjetneje zapustili ekipi Bistrice in Kraškega zidarja. Zanimiv boj pa se bje pri dekletih.

Novomeščanke so tokrat brez težav opravile s sila poprečno ekipo Metke, zmaga z domala 50 koši razlike pa verjetno dovolj pove o razmerju moči na igrišču. Vrsta Laboda torej tako še naprej vsaj teoretično ostaja v boju za prvo mesto na lestvici, vendar, kot že rečeno, ne sme do konca prvenstva izgubiti nobenega srečanja več. Čaka pa jih še vrsta težkih tekem, od preloženega srečanja s Kladivarjem, do obračuna s sedaj vodilno Ilirijo.

Pred velikim podvigom pa so bili v soboto igralci Novolesa, ki so tako še enkrat dokazali, da so ob navdihu sposobni premagati slehernega tekmeča v ligi. Proti Libeli so prikazali odlično igro, na veliko presenečenje Celjanov so vodili ves prvi polčas, nekajkrat celo z 12 točkami razlike. Tudi v drugem delu je bila igra vseskozi izenačena in šele odhod Bajca, v soboto najboljšega novomeškega moža, s parketa, nabral si je pet osebnih napak, je tehniko prevlel v prid gostiteljev.

METLIKA: USPEŠEN ZAČETEK KOLESARJEV

METLIKA — Na Siporexovi otvoritveni tekmi letošnje kolesarske sezone v Pulju so predkolo nedeljo vozili tudi mlajši mladinci kolesarskega društva Metlika. Dosegli so lep uspeh, saj je v konkurenci kolesarjev iz naših najboljših klubov zasedel Otmar Šturm 8., Marko Pečnik pa 14. mesto. Ostala sva metliška kolesarja Aleš Pahor in Gregor Puš sta morala zaradi okvare odstopiti.

SEVNICA — BREŽICE 5.201 : 5.146

RADEČE — Tekmovalci KD Rudi Kepa iz Sevnice so na svojem kegljišču v Radečah premagali kegljače iz brežiškega Partizana. Ta zmaga je Sevnice utrdila na 3. mestu območne tekmovalne kegljaške lige, v kateri tekmuje 8 klubov iz Zasavja in Posavja. J. BLAS

KOŠARKARICE SO LABODOVE — Samoupravni sporazum o medsebojnem sodelovanju sta v petek podpisali tudi delovna organizacija Labod iz Novega mesta in Ženski košarkarski klub, ki je v tej sezoni prav gotovo najuspešnejša in najbolj obetavna vrsta med vsemi novomeškimi ekipami. Nastopanje pod Labodovim znakom bo košarkaricam gotovo olajšalo pot v sam vrh in nastop v II. zvezni ligi. Pod novim imenom so se isti dan v novomeški sportni dvorani z rezultatom 85:35 premagale ekipo Metke. Na sliki: Janez Pezelj, predsednik ŽKK Novo mesto, in direktor DO Labod Milan Bratož med podpisovanjem sporazuma. (Foto: J. Pavlin)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

II. ZVEZNA LIGA, zahod, 17. KOLO: PIONIR — JEDINSTVO INTERPLET 1:3 (-7, -8, 14, -7)
Pionir: Vernig, Babnik, Gregurek, Primc, Smrke, Petkovič.

LESTVICA: 1. Modriča Optima 32 točk, 7. Pionir 14.
V soboto potujejo Novomeščani k ekipi Radniškega.

I. SOL, moški, 18. KOLO: IZOLA — KOČEVJE 3:1 (7, 9, -9, 8)
Kočevje: Levstik, Miklič, Brađač, Polovič, Marinč, Planinc, Hvala.

LESTVICA: 1. Salonit 34 točk, 12. Kočevje 6.
Kočevci igrajo v soboto s Salonitom.

I. SOL, ženske 14. KOLO: MISLINJA — KOČEVJE 2:3 (-14, 11, -11, 9, -14)
Kočevje: Klun, Kočevar, Uraň, Levstik, Turk, Gornik, Drobnič, Ahac.

košarka

I. SKL, moški, 19. KOLO: LIBELA — NOVOLES 116:106 (55:57)
Novoles: Cerkovnik 13, Skube 25, Munih 6, Bajc 41, Vučković 2, Seničar 2, Plantan 17.

LESTVICA: 1. Slovan 37, 7. Novoles 29.
V soboto igrajo Novomeščani doma z Ilirijo.

I. SKL, ženske, 15. KOLO: LABOD — METKA 82:35 (40:20)
Labod: Srebrnjak 27, Ayguštin 5, Smrke 4, Bunc 23, Adamič 22.

LESTVICA: 1. Ilirija, 28, 4. Labod (tekma manj) 25.
Novomeščanke potujejo v soboto v Maribor.

Nepomirljiv boj s cigareto

Ob sprejemu zakona o varstvu pri delu — Posledice množičnega kajenja

Del boja proti onesnaževanju je tudi boj proti kajenju, tej strašni razvadi današnjega časa, ki se neazdržno širi, ogroža zdravje ljudi ter povzroča gospodarsko in socialno škodo celotni družbi.

Z nikotinom zasvojeni kadilci imajo ponavadi zelo nekulturno odnos do svoje okolice. Brezobzirno zastrupljajo poleg sebe tudi svoje bližnje in sodelavce, zlasti pa mladino, pri čemer tudi še nerojeni otroci niso izvzeti. Zaradi čiste naslade in navideznega pomirjanja spreminjajo kadilci tisočletno navado družanja, saj nas prav kajenje že ločuje na kadilce in nekadilce. Kadilci često nasilno podrejo svoji razvadi nekadilce, obenem pa zavajajo velik del mladine, ki je pogosto prepričana, da je kajenje nekaj sodobnega in modernega, kar jim nadene videz hitrejšega odrasčanja in samozavesti. Žal, vse bolj kadijo tudi ženske, ki si s tem ustvarjajo lažen občutek emancipacije in enakopravnosti, zapostavljajo svojo materinsko vlogo in tako spravljajo v nevarnost zdravje lastnih otrok. Kjer pa kadita oba starša, so otroci še toliko na slabšem.

Svetovna zdravstvena organizacija je že pred petnajstimi leti prikazala svojim članicam, med katerimi je tudi Jugoslavija, številne dokaze o povezanosti nekaterih nevarnih bolezni s kajenjem. Tako povezujejo s kajenjem srčni infarkt, vnetja dihal, rano na želodcu in pljučnega raka. Glavni krivci so nikotin, katran, ogljikov monoksid, kadmij, fenoli in še mnogo drugih bolj ali manj strupenih snovi, ki jih vsebuje tobak. Vedno več pa je tudi dokazov o škodljivosti pasivnega kajenja.

Naša država je med prvimi uzakonila pravico in dolžnost do zdravega okolja v 104. členu ustave, ki pravi takole:

Delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, družbenopolitične skupnosti, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti imajo pravico in dolžnost zagotoviti pogoje za ohranitev in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja z namenom, da zagotovijo vsem pogoje za delo, stanovanje, počitek, kulturo in rekreacijo, kakor tudi, da preprečujejo zdravju škodljive posledice, ki nastanejo v proizvodnji, porabi in prometu.

Člen 231 pa pravi: Ničče ne sme ogroziti zdravja drugih in vsak je dolžan skrbeti za svoje zdravje!

Ali res ne ogroža svojega in tujega zdravja tisti, kdor si lasti pravico kaditi na sestanku, na delovnem mestu, v zdravstveni, vzgojno-izobraževalni, športni ustanovi in drugod? Prizadeven

fizični ali umski delavec in borec za gospodarsko stabilizacijo pa ima v zakonem prostoru kaj slabe razmere za zbrano ustvarjalno delo. Ob tem se lahko vprašamo z vsjo odgovornostjo: ali poznamo ustvarjalne predelavce ter določila Zakona o zdravstvenem delu in varstvu pri delu ali pa nam je skrb za delovnega človeka le papirna deklaracija brez spoštovanja in izvajanja dogovorov?

Zavedamo se, da je treba skrbeti za čisto vodo in odstranjevati umazano, enako naj velja tudi za zrak, morda še bolj, kajti vodi se še lahko izognemo, zraka pa si ni moč izbirati, ker preprosto dihati moramo! Ker pa je zrak že zaradi industrije, gretja in prometa čedalje bolj onesnažen, je vsako dodatno onesnaževanje toliko usodnejše. Prav zato smo se nekadilci začeli zbirati v društva, katerih namen je zajet v naslednjih smernicah:

— skrbeti za zaščito pred tobačnim dimom in doseči prepoved kajenja v vseh zaprtih prostorih, kjer se zbirajo ljudje. Pri tem mislimo tudi na javna prevozna sredstva, kjer mnogi vozniki med vožnjo kadijo, čeprav vemo, da je zaradi kajenja zmanjšana voznikova koncentracija in sposobnost hitrega reagiranja;

— širiti spoznanja o škodljivosti kajenja, aktivnega in pasivnega;

— doseči, da se uvede v vse šole sistematično seznanjanje z vsemi škodljivimi razvadami sodobnega sveta — tudi s kajenjem — in njihovimi hudimi posledicami na zdravje in okolje;

— starši, prosvetni, zdravstveni in drugi javni delavci so dolžni z lastnim dobrim zgledom preprečevati kajenje med mladino, kajti pri kajenju še posebno velja pravilo: bolje preprečevati kot zdraviti!

Poučen primer dobrega zgleda so angleški zdravniki, ki so se v veliki večini odpovedali kajenju, nedavno pa je to storil tudi kubanski državnik Fidel Castro.

S temi in drugimi nalogami se pridružujemo Rdečemu križu in vsem organizacijam, društvom in posameznikom, ki so doslej vložili že mnogo truda, časa in denarja v zdravstveno prosvetljevanje prebivalstva. Pri tem se opiramo na Ustavo SFRJ (87., 161., 192. in 203. člen), na Ustavo SRS (104., 203., 231., 240., 249. člen) in na Zakon o združenem delu (190. člen).

Sicer pa je že skupščina mesta Ljubljane na 41. seji zbora združenega dela dne 27. 2. 1978 sprejela sklepe o prepovedi in omejitvi kajenja, o pomoči pri opuščanju kajenja, o sodelovanju

nju vseh množičnih občil in o nalogah IS pri tem.

V Hrvatski in menda tudi Vojvodini so sprejeli zakon o varstvu pri delu in v njem določbe o prepovedi kajenja. Medicinska fakulteta v Tuzli pa je določila 31. januar za Dan brez cigarete v Jugoslaviji in namerava to zamisel razširiti v vse evropske države.

Glede na dejstvo, da uporabniki tobačnih izdelkov povzročajo družbi zdravstveno in gospodarsko škodo, poleg tega pa onesnažujejo okolje, je potrebno vso proizvodnjo tobačne industrije in njene potrošnike obremeniti s posebnimi prispevki.

S temi sredstvi bi družba lahko podpirala boj proti kajenju in proti raku ter akcije za vsestransko zdravstveno vzgojo prebivalstva.

● **Odločno nasprotujemo sajenju tobaka v Sloveniji. To je zelo nerazumno in kratkovidno ter v nasprotju s spoznanji sodobne medicine. Prav zdaj poziva Svetovna zdravstvena organizacija vlade svojih članic, naj namesto tobaka sadijo druge kulture.**

Dosledno je potrebno upoštevati prepoved propagiranja tobačnih izdelkov, saj nekateri časopisi že kar redno objavljajo različne tovrstne oglase, najbrž so za to dobro plačani. Na cigaretah ovitkih pa naj bo opozorilo, da je kajenje zdravju škodljivo.

Ugotovitve o hudih posledicah aktivnega in pasivnega kajenja morajo biti najodgovornejši napotek za korenito spremembo sedanje miselnosti celotne družbe, kajti le nekaj društev in zavzetih posameznikov ne more odločneje poseči v reševanje tako perečega družbenega problema, kot je kajenje. Zato bi kazalo že sprejeta zakonska določila spoštovati in izvajati ter jih natančneje opredeliti, dopolniti ali celo spremeniti.

Naj dodamo še misel velikega književnika Geotheja:

Kajenje je izraz nevljudnosti in netovarištva. Kadilci onesnažujejo zrak, dušijo sebe in druge. Kajenje ovira ustvarjalno delo in človeka poneumlja, zato ustreza samo tistim, ki nimajo ali ne znajo kaj početi!

V svoje vrste vas vabijo društva nekadilcev: Ljubljana-Šiška Lj.-Vič-Rudnik Sevnica Maribor Ljubljana-Center

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 21. III.

8.55 XI. KONGRES VEZE SINDIKATOV SLOVENIJE, prenos iz Kanjarjevega doma
17.10 — 23.20 TELETEKST
17.20 POROČILA
17.30 PESMI IN ZGODBE ZA VAS: Ježeva hišica
17.45 MERLIN, 7. del nemške nadaljevanke

18.15 STRES: Preprečevanje škodljivih posledic stresa, zadnji del izobraževalne serije
18.45 RISANKA
19.00 DANES

OBZORNIK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 Z XI. KONGRESA ZSS
20.25 AVTOMANIJA, 2. del angl. dok. serije
20.55 POD KRINKO, 10. del ameriške nanizanke

SOBOTA, 22. III.

7.45 — 23.20 TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 DEČEK Z ZELENI MI PRSTI, 2. del
8.20 PIKAPOLONICA
8.40 GOVORICA TELES: Zakaj
8.50 LUTKOMENDIJA, 7. del nanizanke
9.15 PEDENJŽEP
9.45 POTOVANJE SKOZI OSOŃČJE: Pioneer odkriva Saturn, 11. del ameriškega niza
10.15 SLOVENSKI LJUDSKI PLES: Vzhodna Štajerska, 3. oddaja
10.50 Planica: SVETOVNI POKAL V SMUČARSKIH SKOKIH
14.30 POROČILA
14.35 AVTOMANIJA, ponovitev 2. dela
15.00 Ženeva: SP V UMETNOSTNEM DRSANJU — PLESNI PARI

NEDELJA, 23. III.

8.00 — 13.35 in 14.15 — 22.45 TELETEKST
8.15 POROČILA
8.20 ŽIV ŽAV: BENJI, ZAX IN DEČEK IZ VESOLJA, 7. del ameriške nadalj., risanke
9.15 MERLIN, ponovitev 7. dela
9.40 VEČNI KLIC, 10. del sovjetske nadaljevanke
10.50 Planica: SVETOVNI POKAL V SMUČARSKIH SKOKIH
13.25 POROČILA
14.30 PODARIM — DOBIM, za-

PONEDELJEK, 24. III.

9.00 ZRCALO TEDNA
9.20 PESEM GIBA: In v začetku je bil ritem
9.50 GOSTILNA, dokumentarna oddaja
17.10 — 23.00 TELETEKST
15.50 TV MOZAIK — ponovitev dopoldanskih oddaj
17.25 POROČILA
17.30 ČAROVNIK
17.50 LUTKOMENDIJA

TOREK, 25. III.

9.00 PRED IZBIRO POKLICA: Poklici v PTT prometu
9.30 ČLOVEKOVO TELO: Hormoni
10.00 SLIKARSTVO XX. STOLETJA: Antiumetnost
15.40 — 22.35 TELETEKST
15.55 TV MOZAIK — ŠOLSKA TV, ponovitev dopoldanskih oddaj
17.25 POROČILA
17.30 MARLENKA, pravljčni portret ilustratorke Marlenke Stupice
17.40 EX LIBRIS M & M

SREDA, 26. III.

9.00 I. Pregledi: BERAČI IN VEST, predstava PDG Nova Gorica
10.05 PORTRETI: Zmagujoča podoba Narcisa — Boris Benčič
15.35 — 22.55 TELETEKST
15.50 TV MOZAIK — ponovitev dopoldanskih oddaj
17.20 POROČILA
17.25 DEČEK Z ZELENI MI PRSTI, zadnji del nadaljevanke
17.40 KO SE KORENIN ZAVEMO: Od brigad do divizij, 8. del dokumentarne serije
18.40 RISANKA
19.00 DANES
NOTRANJSKI OBZORNIK
19.30 DNEVNIK

ČETRTEK, 27. III.

9.00 NENAVADNI PES ČUVAJ, ameriški film
15.35 — 22.20 TELETEKST
15.50 TV MOZAIK — ponovitev dopoldanske oddaje
17.15 POROČILA
17.20 ZGODBE O POLUHCU: Kako je Poluhec odšel v beli svet, zadnji del
17.40 POTOVANJE SKOZI OSOŃČJE: Voyager 2 odkriva Saturn, 12. del ameriškega niza
18.10 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITA
18.40 RISANKA
19.00 DANES

21.45 DNEVNIK
22.00 TIGER SE PARFUMIRA Z DINAMITOM, francoski film
Tiger je agent francoske tajne službe, ki ga vzame na muho neznan organizacija Orhideja, toda njen načrt propade. To pa je šele prvo srečanje Tigra z Orhidejo. Naslednjič jo sreča, ko je na francoski ladji, ki je odkrila zaklad na potopljeni galeji iz 17. stoletja. Nenadoma se na palubi pojavijo ljudje žabe in v ogorčenem boju pobijejo posadko. Tiger in njegov prijatelj se rešita v zadnjem trenutku. Tiger čedalje bolj pronica v skrivnost tajne organizacije, ki ima rasistično ekstremistične načrte. Seveda je obracun z organizacijo in njenim vodjem Tigrova stvar...

DRUGI PROGRAM

8.10 Test — 8.25 Daj mi krila — 8.55 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.25 Poročila — 17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Daj mi krila — 18.15

17.00 PJ V KOŠARKI — 2. tekma 1. kola končnice

18.25 KNJIGA
18.45 RISANKA
19.00 KNJIGA
TURISTIČNI GLOBUS
19.30 DNEVNIK
19.45 VREME
19.50 ZRCALO TEDNA
20.15 Z XI. KONGRESA ZSS
20.35 UMAZANA IGRA, angleški film
22.35 DNEVNIK
22.50 VIDEOGODBA

DRUGI PROGRAM

10.40 Test — 10.55 Peč: Odhod šrafete mladosti — 13.15 Test — 13.30 Kako biti skupaj — 14.00 Glasbena oddaja — 14.20 Miti in legende — 14.35 Divji labodi — 15.20 Tuja družina (sovjetski film) — 16.55 Nikola Tesla (6. del

ključno zrebanje, prenos s Planice
15.15 NIKOLA TESLA, 4. del nadaljevanke
16.20 POROČILA

16.25 VLAK V PLAMENIH, sovjetski film
17.45 TV KAVARNA
18.45 RISANKA
19.00 DANES
KO SE NE BOLI
19.30 DNEVNIK
19.45 VREME
20.00 SIVI DOM, 11. del nadaljevanke

18.15 NAŠA PESEM: Maribor 84, 17. oddaja
18.40 RISANKA
19.00 DANES
PODRAVSKI OBZORNIK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 VIHRE VOJNE, 10. del ameriške nadaljevanke
21.00 AKTUALNO: Kako daleč sežejo gospodarske vizije
21.40 P. Merku-S. Makarovič: KAČJI PASTIR, opera v izvedbi SNG

S ciklom teh oddaj, ki bodo na sporedu enkrat na mesec, želijo pritegniti predvsem srednješolsko mladino in učence višjih razredov osnovnih šol, ki jih bodo seznanjali z zgodovino in sedanjo svetovno kulturo in umetnostjo.

18.40 RISANKA
19.00 DANES
OBALNOKRAŠKI OBZORNIK
19.30 DNEVNIK
20.05 Los Angeles: PODELITEV OSKARJEV, vključitev v prenos

19.55 VREME
20.05 SHAKESPEARE NA TV:

KOROŠKI OBZORNIK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 TEDNIK

Družinski magazin — 18.45 Tudi zdaj je nekoč — 19.30 Dnevnik — 20.00 Portret skladatelja: Ivo Malec — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Porota — 22.00 Svetlomodri ženski rokopis (2. del filma) — 00.05 SP v umetnostnem drsanju, ženske prosto — 00.55 Noč za budne (vključitev v spored TV Beograd)

TV ZAGREB

8.10 Poročila — 8.15 Videostrani — 8.25 Daj mi krila — 8.55 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.25 Poročila — 12.30 Iz arhiva — 13.40 Hollywood — 14.30 Goli z evropskih nogometnih igrišč — 15.00 TV v šoli — 16.00 Dober dan — 17.25 Kronika občine Reka — 17.45 Daj mi krila — 18.15 Družinski magazin — 18.45 Številke in črke — 19.05 TV koledar — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vihre vojne — 20.55 Zenska s 100 obrabi (zabavnoglasbena oddaja) — 21.25 Dnevnik — 21.40 V petek ob 22.00 (kulturni magazin) — 23.10 Poročila

nadaljevanke) — 18.00 Slovensna akademija ob 100-letnici rojstva Djure Đakovića — 19.00 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik — 20.00 Mini show portret — 20.30 O sončni energiji — 21.15 Poročila — 21.25 Športna sobota — 21.45 Glasbeni večer

TV ZAGREB

8.45 Poročila — 8.50 Videostrani — 9.00 TV v šoli — 10.55 Odhod šrafete mladosti — 13.45 7 TV dni — 14.15 Narodna glasba — 14.45 Poročila — 14.50 TV koledar — 15.00 SP v umetnostnem drsanju — 17.00 PJ v košarki — 18.30 Pristrčno vaši — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zvoki slave (angleški film) — 21.55 Dnevnik — 22.10 Za konec tedna

21.00 ŠPORTNI PREGLED
21.45 ZAKONI, ČASI... DVA ZAKONA, reportaža TV Sarajevo
22.30 POROČILA

DRUGI PROGRAM

13.55 SP v umetnostnem drsanju, revija — 18.25 TV esej — 19.10 Prometni krog — 19.30 Dnevnik — 20.00 Podobe časa 1760—2060 (4. del dokumentarne serije) — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Flandrijski lev (zadnji del nadaljevanke) — 22.00 Dobre vibracije

Maribor
22.45 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Naš prijatelj Tito — 8.45 Radi imamo živali — 9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 18.00 Beograjski TV spored — 19.00 Indirekt (oddaja o športu) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Znanost — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Dinastija — 22.00 Knjige in misli

21.05 INTEGRALI
22.20 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Kdor hoče, ta zmore — 9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 17.25 Dnevnik — 17.45 Kdor hoče, ta zmore — 18.15 Tokovi samoupravljanja — 18.45 Rumena laguna — 19.30 Dnevnik — 20.00 Kdo tako lepo poje — 20.45 Zrebanje lota — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Čas podivjega (dokumentarna oddaja) — 21.50 Izobraževalna oddaja

MILO ZA DRAGO
22.40 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Benji, Zax in deček iz vesolja — 9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 17.25 Dnevnik — 17.45 Benji Zax in deček iz vesolja — 18.15 Vrnitev k zemlji — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Izbor jugoslovenskega predstavnika za evrovijsko tekmovalstvo mladih glasbenikov poustvarjalcev — 22.00 Dubrovnik po potresu — 22.30 Povodi in sledi (oddaja iz kulture)

21.10 NEŽNA JENOČ, 3. del angleške nadaljevanke
22.05 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Edinké — 9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 17.25 Dnevnik — 17.45 Edinke — 18.15 Mi to zmoremo — 18.45 Zeleni ste, pogledite — 19.30 Dnevnik — 20.00 Shakespear na TV: Kakor vam drago

Šofer, ki kuka v nemški hlev

Šoferska plača redi Zupančičevo kmetijo v Podlipi pri Raki

Redke so kmetije na Slovenem, ki bi jim zemlja dajala dovolj ne zgolj za preživetje, ampak tudi za temeljito obnovo in posodobitev. Ekonomisti bi rekli modro, da kmetovanje pač praviloma ne prinaša dovolj dohodka, zato se, vsaj v naših razmerah skoraj nujno preliva dohodek iz drugih gospodarskih dejavnosti v kmetijstvo. Tudi na Dolenjskem nič ne kaže, da bi kmalu odpravili polproletariat.

Zupančičevi iz Podlipa, gručastem naselju v prisojni legi na griču ob asfaltirani cesti Raka — Smednik, ki šteje dober tucat gospodinjstev, imajo tako značilno urejeno kmetovanje. 46-letni gospodar Jože je pet let delal v Nemčiji pri ameriški tvrdki za naftovode tudi ob sobotah in nedeljah, samo da bi čimprej zaslužil za obnovo domačije. Prej niso imeli veliko zemlje, zdaj so lahko še tri hektare obdelovalne dokupili, tako da je skupaj premorejo 9 hektarov; vseh površin je 18 hektarov. Še tri hektare zemlje imajo Zupančičevi v najemu, vsako ped zemlje skrbno obdelajo. Zato jih toliko bolj moti — podobno kot vse vaščane — zamuda pri komasaciji in melioraciji ob potoku Račna, ki je zajela 5 hektarov njihove zemlje. Zdjaj ne morejo pastiti živine, zato se otožno spominjajo časov, ko so imeli s pol manj krav letno 25.000 litrov mleka, sedaj imajo v sodobnem hlevu 25 glav živine, od 14 krav pa so lani namolzi okrog 30.000 litrov mleka.

Poleg velike nove hiše in hleva, ki so ju zgradili leta 1972 brž po Jožetovi vrnitvi iz tujine, in še enega sodobnega hleva za 30 glav živine se v neposredni sosesčini kar nekako izgublja lesena hišica. Jože pravi, da je bilo svojčas v njej kar sedem otrok, značilna dolenjska arhitektura pa zanima tudi narodopisce.

»Vse, kar zaslužim, vlagam v kmetijstvo. Samo ob sobotah in nedeljah sem doma, zato morajo toliko bolj zgrabit za delo žena

in otroci. Smo kot prava vojska, saj vsakdo ve, kaj mora narediti. Tudi 15-letni Stanko, ki se uči za orodjarja v Krškem, in še mlajša Sonja pomagata najstarejšemu sinu Jožetu,« pravi gospodar. Čeprav je, še mlad, se mu za prihodnost kmetije ni bati, kajti 16-letni Jožek hodi v tretji letnik kmetijske šole na Grmu. Vsako delo na kmetiji ga veseli, še najraje pa orje. Zupančičevi imajo vso potrebno mehanizacijo: dva traktorja, silokombajn, nakladalko, sejalnico za pšenico, koruzo in še bi lahko naštevali. V strojni skupnosti, katere predsednik je Zupančič, pa imajo z

Jože Zupančič

Dolenjevščani še cisterno za gnojvsko.

Umno kmetovanje uvršča Zupančičeve že tri leta v sam vrh pridelovalcev pšenice v krški občini. Lani so oddali 16 ton pšenice. Povsod, kjer Jože kot poklicni šofer na špediciji vozi rabo — daf brežiškega Prevoza, zlasti v Nemčiji in Nizozemski, se zanima za razvoj živinoreje. Kmetije mu radi dovolijo ogled hlevov, kadar ima pač čas, in marsikatero izkušnjo tudi kmetijsko razvitejših zahodnjakov je s pridom uporabil doma. Tudi v Kanadi, kjer je bil na obisku pri dveh bratih, je spoznal precej pomembnih novosti. »Predvsem je treba vse preizkusiti, ne kar na

slepo presajati na naša tla. Pri prosti reji sem ugotovil, denimo, da krave ne dajejo toliko mleka, če so na mrzlem,« razlaga Jože. Njegova mama ima vse podatke o živini od leta 1970, in kadar pride živinozdravnik, zmeraj vpraša: »Kje imate pa tajnika?« Zupančičevi posvečajo veliko pozornosti tudi silaži, saj je v štirih silosih prostora za 200 ton hrane. Na območni posavski razstavi so Zupančičevi dobili že več priznanj za svojo živino, ta pa so plod skrbnega in strokovnega dela.

Jožeta Zupančiča tudi drugi vaščani raške krajevne skupnosti dobro poznajo. Cenijo njegovo pobudo in iznajdljivost, ki sta bili nepogrešljivi, ko so se lotili gradnje okoli 6 kilometrov vodovoda za pet vasi. Pred 15 leti je vsak dobil vodo za 1300 din in veliko udarniškega dela, saj so vse jarke na strminah skopali na roke. Čez tisoč Zupančičevih ur za ta vodovod, ki še danes dobro služi 64 porabnikom, skriva ne le Jožetove ob izdelovanju načrtov prečute noči, temveč močno zaupanje vaščanov.

Ko je bil Zupančič, ki je po osnovnem poklicu avtomehaničnik, še obrtnik, je imel več časa za take in podobne stvari. Tudi za čebelarstvo, ki se mu je posvetil že z 12 leti. Tedaj je še lahko vozil čebele na pašo v Gorski kotar, Delnice, Dolenjske Toplice, zdaj pa mu ostaja bolj predsednikovanje raškega čebelarstva društva. Za čebelarstvo krožek na šoli je Jože podaril eno družino. Ve, da iz malega raste veliko, kajti tudi sam je začel s kranjčjem, pozneje pa je imel največ 70 AŽ panjev, kot kooperant Medexa pa je oddal okoli 3 tone medu.

Med vožnjami po širnem svetu od leta 1978 je doživel že številne neprijetne nezgode, na bližnjem vzhodu mu je šlo celo že za kožo, a vseeno ostaja pri nevarnem poklicu, ki prinaša kmetiji še kar lepe denarce.

PAVEL PERC

**SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA
SKUPNOST
OBČINE NOVO MESTO**
Novo mesto, Novi trg 6/II

Na podlagi 28. člena statuta samoupravne stanovanjske skupnosti občine Novo mesto (SDL št. 14/83) ter v skladu z določili pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v stanovanjskem gospodarstvu objavlja odbor za programiranje in financiranje graditve stanovanj pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Novo mesto

RAZPIS

Zbiranja zahtevkov za posojila iz združenih sredstev vzajemnosti v stanovanjskem gospodarstvu, ki jih delovne in druge organizacije združujejo v skladu z določili samoupravnega sporazuma o temeljih plana samoupravne stanovanjske skupnosti občine Novo mesto za obdobje 1986—1990 pri LB-Temeljni dolenski banki, Poslovni enoti za stanovanjsko in komunalno kreditiranje Novo mesto.

I. RAZPISUJEJO SE:

1. posojila za gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš do višine sredstev 104.200.000 din
2. posojila za preureditve podstrešij, dozidave in nadzidave zasebnih stanovanjskih hiš do višine sredstev 10.000.000 din
3. posojila za pridobitev etažnih stanovanj usmerjene gradnje do višine sredstev 20.000.000 din

II. UPRAVIČENCI DO POSOJIL

Do posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v stanovanjskem gospodarstvu po tem razpisu so upravičeni:

1. Delavci organizacij združenega dela in drugih organizacij, ki so:
  - podpisale samoupravni sporazum o temeljih plana samoupravne stanovanjske skupnosti občine Novo mesto za obdobje 1986—1990 in
  - ki združujejo sredstva za vzajemnost v stanovanjskem gospodarstvu pri LB-TDB, PE za stanovanjsko in komunalno kreditiranje Novo mesto,
  - ali začasno niso sposobne oblikovati dovolj sredstev v skladu skupne porabe za načrtovani obseg stanovanjske gradnje in jim je skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti začasno, deloma ali v celoti odločila združevanje prispevka za vzajemnost.
2. Kmetje kooperanti, ki združujejo sredstva za vzajemnost v stanovanjskem gospodarstvu pri LB-TDB, PE za stanovanjsko in komunalno kreditiranje Novo mesto.
3. Upokoženci, ki imajo stalno prebivališče na območju občine Novo mesto.

III. POGOJI ZA PRIDOBITEV POSOJILA

1. Do posojil za pridobitev etažnega stanovanja, gradnjo zasebne stanovanjske hiše, preureditve podstrešja, dozidavo in nadzidavo zasebne stanovanjske hiše so upravičeni le tisti prosilci iz II. poglavja tega razpisa, ki so varčevali ali še namensko varčujejo pri banki za rešitev svojega stanovanjskega vprašanja.
2. Do posojil za gradnjo zasebne stanovanjske hiše so upravičeni le tisti prosilci, ki izpolnjujejo še naslednje pogoje:
  - da še ne prebivajo v stanovanjski hiši, za katero posojilo;
  - da imajo do konca objave tega razpisa zgrajeno stanovanjsko hišo najmanj do zaključene III. gradbene faze, v primeru gradnje montažne hiše pa zagotovljena sredstva do III. gradbene faze in zgrajeno betonsko ploščo za postavitev montažne hiše;
  - da gradijo stanovanjsko hišo v skladu z odobreno gradbenotehnično dokumentacijo;
  - da se bodo preselili v novozgrajeno stanovanjsko hišo najkasneje do 31. 12. 1989;
  - da bodo sprostili družbeno najemno stanovanje, v katerem prebivajo.
3. Do posojil za preureditev podstrešja, dozidavo in nadzidavo zasebne stanovanjske hiše so upravičeni samo prosilci iz tč. 1 in 2 iz II. poglavja tega razpisa, ki izpolnjujejo še naslednje pogoje:
  - da pridobivajo novo stanovanjsko površino;
  - da imajo do konca objave tega razpisa zgrajeno najmanj zaključeno III. gradbeno fazo, če dozidujejo oz. nadzidujejo zasebno stanovanjsko hišo;
  - da preurejajo podstrešje, dozidujejo in nadzidujejo zasebno stanovanjsko hišo v skladu z odobreno gradbeno-tehnično dokumentacijo;
  - da se bodo preselili v novopridobljene stanovanjske prostore najkasneje do 31. 12. 1989;
  - da bodo sprostili družbeno najemno stanovanje, v katerem prebivajo.
4. Do posojil za gradnjo zasebne stanovanjske hiše, preureditev podstrešja, dozidavo in nadzidavo zasebne

- stanovanjske hiše so upravičeni le tisti prosilci ali njihovi zakonci, ki so lastniki ali solastniki zasebne stanovanjske hiše, za katero prosijo stanovanjsko posojilo.
5. Upravičenec do posojila lahko pridobi posojilo za nakup — pridobitev novega etažnega stanovanja in gradnjo zasebne stanovanjske hiše za 4-člansko družino za standardno stanovanje v izmeri 70 m² stanovanjske površine, za 5-člansko družino 85 m², za veččlansko družino pa 90 m².
V primeru, da je nova stanovanjska površina manjša od standardne, se kreditira le dejanska stanovanjska površina.
Upravičenci do posojila za prenove zasebne stanovanjske hiše lahko pridobijo posojilo samo za manjkajočo stanovanjsko površino do standardne stanovanjske površine.
  6. Do posojil za pridobitev etažnih stanovanj, gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš, preureditev podstrešja, dozidavo in nadzidavo zasebne stanovanjske hiše izven območja občine Novo mesto so upravičeni le tisti prosilci, katerih organizacija soglaša s pridobitvijo posojila in istočasno tudi sama odobri posojilo iz lastnih sredstev za isti stanovanjski objekt.

IV. VIŠINA POSOJILA, ODPLAČILNA DOBA IN OBRENTNA MERA

1. Višina posojila bo izračunana na podlagi meril pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v stanovanjskem gospodarstvu.
2. Odplačilna doba posojila je odvisna od povprečnega dohodka zadnjih treh mesecev in kreditne sposobnosti posojilojemalca in njegovih družinskih članov. Najkrajša odplačilna doba je 10 let, najdaljša pa 20 let.
3. Mesečna anuiteta za odobreno posojilo ne more biti nižja od 1.500 din.
4. Obrestna mera za posojilo je 9% na leto.

V. DOKUMENTACIJA K VLOGI

- Prosilci za posojilo morajo priložiti vlogi za posojilo:
- a) izjavo organizacije o podpisu samoupravnega sporazuma o temeljih plana samoupravne stanovanjske skupnosti občine Novo mesto za obdobje 1986—1990, o združevanju sredstev za vzajemnost v stanovanjskem gospodarstvu in izjavo, da soglaša k pridobitvi posojila njihovega delavca;
  - b) potrdilo o svojem osebnem dohodku v letu 1985 in povprečnem osebnem dohodku za zadnje tri mesece pred razpisom posojila ter o svojih obveznostih in enako potrdilo za zakonca oz. člana njegove družine;
  - c) izjavo prosilca o stanovanjskih razmerah;
  - d) izjavo prosilca o članih skupnega gospodinjstva;
  - e) izjavo prosilca o izpraznitvi družbenega najemnega stanovanja;
  - f) izjavo prosilca o preselitvi v novozgrajeno stanovanje oz. stanovanjsko hišo;
  - g) potrdilo banke o namenskem varčevanju;
  - h) izjavo prosilca o prejetih stanovanjskih posojilih;
  - i) fotokopije posojilnih pogodb za vsa posojila, ki sta jih prosilec in zakonec pridobila za rešitev svojega stanovanjskega vprašanja;
  - j) izjavo samoupravne stanovanjske skupnosti občine, kjer gradi prosilec stanovanjsko hišo, o pridobitvi posojila iz združenih sredstev vzajemnosti v stanovanjskem gospodarstvu te občine
- kupci etažnih stanovanj pa še:
- k) soinvestitorsko pogodbo za pridobitev stanovanja v etažni lastnini;
  - graditelji zasebnih stanovanjskih hiš pa še:
    - l) gradbeno dovoljenje za gradnjo, dozidavo; nadzidavo zasebne stanovanjske hiše in preureditev podstrešja z vso gradbeno tehnično dokumentacijo;
    - m) popis del s predračunom pri preureditvah podstrešij, ki ne sme biti starejši kot 1 leto in ga je izdelala pooblaščenca organizacija;
    - n) zemljiškoknjižni izpisek o lastništvu oz. solastništvu stavbne parcele, na kateri gradi, doziduje, nadziduje stanovanjsko hišo, oz. preureja podstrešje, ki ne sme biti starejši kot 3 mesece.

VI. ROK IN MESTO SPREJEMANJA VLOG

Prosilci za posojilo dobijo vlogo in ustrezne obrazce v strokovni službi samoupravne stanovanjske skupnosti, Novo mesto, Novi trg 6/II. nadstropje, soba št. 60, vsak ponedeljek in petek od 8. do 14. ure in sredo od 8. do 16. ure.

Rok za sprejemanje vlog za posojila za gradnjo in prenovo zasebnih stanovanjskih hiš je do 20. aprila 1986, za pridobitev etažnih stanovanj pa do 30. novembra 1986.

Vloge za posojila sprejema strokovna služba samoupravne stanovanjske skupnosti. Vloge za posojila, ki bodo vložene po tem datumu, in nepopolne vloge ne bodo obravnavane.

Številka: 2-61/86
Datum: 20. 3. 1986

Odbor
za programiranje in financiranje
graditve stanovanj
203/12-86

**DO Emona Hoteli —
TOZD Hotel Riviera Portorož**

Komisija za delovna razmerja

objavlja
prosta dela in naloge

**več natakarjev,
več kuharjev,
slačičarja.**

Kandidati morajo poleg splošnih; z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

- pod tč. 1.
— poklicna gostinska šola — smer natakar, 2 leti delovnih izkušenj, pogovorno znanje nemščine in še enega tujega jezika
pod tč. 2.
— poklicna gostinska šola — smer kuhar, 2 leti delovnih izkušenj
pod tč. 3.
— poklicna živilska šola — smer slaščičar, 2 leti delovnih izkušenj

Delo se združuje za določen čas. Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: TOZD Hotel Riviera Portorož, 66320 Portorož, Obala 33.

201/12-86

**KOSTAK, komunalno stavbeno podjetje,
n.sol.o. krško**

a) po sklepu delavskega sveta delovne organizacije razpisujemo imenovanje

**individualnega poslovnega organa
— direktorja delovne organizacije**

Mandat traja 4 leta.
Kandidati za imenovanje morajo poleg pogojev, določenih z zakonom in družbenim dogovorom o kadrovski politiki v občini Krško, izpolnjevati še naslednje pogoje:
— obvladan program VI. ali V. stopnje strokovne izobrazbe ustrezne tehnične ali družboslovne smeri;
— 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj, po možnosti v stanovanjsko-komunalni dejavnosti, pri čemer se pripravniška doba ne upošteva;
— ustrezne organizacijske in poslovne sposobnosti;
— da se zavzemajo za uveljavljanje socialističnih samoupravnih odnosov.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in z opisom delovnih izkušenj, naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi tega razpisa na naslov: DO KOSTAK KRŠKO, 68270 KRŠKO, Cesta krških žrtev 11, z oznako »ZA RAZPISNO KOMISIJO IPO«. O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteku roka za zbiranje prijav.

b) po sklepu delavskega sveta delovne organizacije razpisujemo prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. vodja tehnično-komercialnega in razvojnega sektorja

Pogoji:
— obvladan program VII. stopnje strokovne izobrazbe gradbene, komunalne ali druge ustrezne tehnične smeri;
— 3 leta delovnih izkušenj, pri čemer se pripravniška doba ne upošteva;
— da ima opravljen strokovni izpit;
— da ima ustrezne organizacijske in poslovne sposobnosti;
— da se zavzema za uveljavljanje socialističnih samoupravnih odnosov.

2. vodja gospodarsko-računskega sektorja

Pogoji:
— obvladan program VI. ali V. stopnje strokovne izobrazbe ekonomske smeri;
— 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj, pri čemer se pripravniška doba ne upošteva;
— da ima ustrezne organizacijske in poslovne sposobnosti;
— da se zavzema za uveljavljanje socialističnih samoupravnih odnosov.

3. vodja kadrovsko-spolnega sektorja

Pogoji:
— obvladan program VII. ali VI. stopnje strokovne izobrazbe kadrovske, pravne ali druge ustrezne družboslovne smeri;
— 2 ali 4 leta delovnih izkušenj, pri čemer se pripravniška doba ne upošteva;
— da ima ustrezne organizacijske sposobnosti in sposobnosti dela z ljudmi;
— da se zavzema za uveljavljanje socialističnih samoupravnih odnosov.
Izbrani kandidati pod 1, 2 in 3 bodo imenovani za 4-letno mandatno dobo.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in z opisom delovnih izkušenj naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi tega razpisa na naslov: DO KOSTAK KRŠKO, 68270 KRŠKO, Cesta krških žrtev 11, z oznako »ZA RAZPISNO KOMISIJO PD«. O izidu izbire bodo kandidati obveščeni najkasneje v 30 dneh po poteku roka za zbiranje prijav.

218/12-86

**Novoles, lesni kombinat
TOZD Blagovni promet
Cesta komandanta Staneta 38
Novo mesto
Komisija za delovna razmerja
TOZD Blagovni promet**

objavlja
prosta dela in naloge

prilagoditve za delo v komerciali

Na razpisana dela se lahko prijavijo kandidati, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo VI. ali VII. stopnjo strokovne izobrazbe strojne smeri
- poleg tehničnega znanja se zahteva tudi sposobnost komuniciranja za delo v komerciali
- znanje nemškega jezika

Vse, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje in so zainteresirani za tako delo, vabimo, da oddajo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Novoles-TOZD Blagovni promet, Cesta komandanta Staneta 38, Novo mesto.
Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

199/12-86

**Industrija in rudniki nekovin
»Kremen« Novo mesto**

Odbor za delovna razmerja

objavlja
prosta dela in naloge:

— vodenje laboratorija in opravljanje tehnične kontrole — 1 delavec

Pogoj za sprejem: SR — kemijska dejavnost, V. stopnja, kemijski tehnik, 2 leti delovnih izkušenj, odslužen vojaški rok

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom ter 2-mesečnim poskusnim delom. Nastop dela po dogovoru. Možnost rešitve stanovanjskega vprašanja.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: »KREMEN« Novo mesto, odbor za delovna razmerja, Cesta komandanta Staneta 9, Novo mesto, v 15 dneh po objavi. Kandidate bomo obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

obveščaja

v vsaki številki objavlja mnogo zanimivih izvornih reportaž iz domačih in tujih krajev, komentarjev in izborov iz tujega tiska ter prinaša obilo barvnih in črno-belih slikovnih informacij

zabava

v sleherni številki po tri humoreske, veliko risanih šal in nagradne križanke

vzgaaja

7 D ima tudi veliko zanimivega za gospodinje (V svetu mode, Kuhajte z nami, Kotiček za nego, Praktični nasveti), več strani za najmlajše itd.

koristi

v 7 D je obširen spored slovenske, hrvatske, avstrijske, madžarske in italijanske televizije, rubrike Vprašujemo za vas, Klementina, horoskop in druge

7D

svež
sočen
sodoben

Ne pozabite: vsako sredo zjutraj slovenski tednik 7 D v vašem kiosku

GIP PIONIR Novo mesto, TOZD TOGREL, Leskovec pri Krškem,

razpisuje naslednje proste delovne naloge in opravila:

- odgovornega tehnologa za tehnično pripravo dela
- strojnika parnega kotla
- 3 KV zidarje
- KV ključavničarja
- vodjo vzdrževanja

Delo se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom — poskusno delo 2 meseca.

Pogoji:

- dipl. gr. inž. s pooblastilom,
- KV in izpit za kurjača,
- poklicna šola gradbene smeri,
- poklicna šola strojne smeri,
- VS/SS s 4 oziroma 8 let delovnih izkušenj.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: GIP PIONIR TOZD TOGREL, 68273 Leskovec pri Krškem. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijavi.

220/12-86

**Opekarna Novo mesto, p. o. Zalog 21, Novo mesto
Komisija za delovna razmerja
Opekarne Novo mesto, Zalog 21,**

objavlja prosta dela in naloge:

- **blagajnika fakturista**
— pogoji: srednja šola ekonomske ali administrativne smeri z znanjem strojepisja ter 2 leti delovnih izkušenj, 3-mesečno poskusno delo.
- **trgovca (za prodajo gradbenega materiala)**
— pogoji: trgovska šola, 2 leti delovnih izkušenj, šofer-ski izpit B kategorije,
- **kurjača (žganje opeke na krožni peči)**
— pogoji: osnovna šola, tečaj za kurjača, 3-mesečno poskusno delo,
- **viličarista**
— izpit za viličarista oziroma izpit za voznika B kategorije, 3-mesečno poskusno delo.
Pisne ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev naj kandidati posredujejo v 10 dneh po objavi.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 10 dneh po odločitvi.

219/12-86

**DO »GOK« ČRNOMELJ
TOZD IGM Kanižarica
68340 ČRNOMELJ**

PRODAJA NA

JAVNI DRAŽBI

1 kompresor, letnik 1971, in 1 kompresor, letnik 1973; nekompleten, za dele, oba znamke FAGRAM SMEDE-REVO TIP 705, 220 lit., delovni pritisk 7 atm, motor Torpedo Rijeka.

Izključna cena za oba je 1.500.000 din.

Javna dražba bo v petek, dne 21. 3. 1986, ob 10. uri na sedežu temeljne organizacije v Kanižarici. Ogljed kompresorjev je isti dan od 8. do 10. ure. Pravico sodelovanja na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe, ki pred licitacijo položijo 10-odst. varščino.

210/12-86

**Razpisna komisija
SLUŽBE DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA
V SR SLOVENIJI
PODRUŽNICA KRŠKO**

razpisuje

prosta dela in naloge:

**VODENJE PLAČILNEGA PROMETA, EVIDENCE
IN RAČUNALNIŠKE OBDELAVE PODATKOV**

Pogoji:

- visoka izobrazba ekonomske ali računalniške smeri
- 4 leta ustreznih delovnih izkušenj
- 3-mesečno poskusno delo
- družbenopolitična aktivnost

Delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavljenem razpisu na naslov:

Služba družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji, podružnica Krško, Cesta 4. julija 42, Razpisna komisija. Kandidate bomo o izidu razpisa pisno obvestili v 30 dneh po sprejemu sklepa o izbiri kandidata.

209/12-86

**NOVOLES, lesni kombinat
TOZD TPP Novo mesto
Trdinova 45, n.sol.o.**

Komisija za delovna razmerja TOZD Tovarna ploskovnega pohištva, Trdinova 45, Novo mesto,

objavlja

prosta dela in naloge:

1. električarja,
2. kurjača,

pod naslednjimi pogoji:

pod 1: končana poklicna šola elektro smeri in 3 leta delovnih izkušenj (prednost bodo imeli kandidati elektromehaniški oz. obratni električarji);

pod 2: III. stopnja — kovinar, dimnikar ali druga ustrezná izobrazba in 3 leta delovnih izkušenj. Delovno razmerje bodo sklenili za nedoločen čas, s poskusnim delom 60 dni.

Kandidati naj oddajo pismeno vlogo z dokazili na naslov: NOVOLES — TOZD Tovarna ploskovnega pohištva, Trdinova 45, Novo mesto. Rok za prijavo je 8 dni.

215/12-86

**KERAMETAL
OOUR — MALOPRODAJA
Zagreb, Martičeva 23**

KOMISIJA ZA DELOVNE ODOSE

objavlja

razpis
za dela in naloge

PRODAJALCA

v prodajalni v Brežicah — 2 osebi

POGOJI:

KV trgovec z enoletnim delovnim stažem pri podobnih delih.

Delo se združuje za nedoločen čas, z 90-dnevni poskusnim delom. Kandidati so dolžni priložiti dokaz o nezakazovanosti in da proti njim ni uveden kazenski postopek.

Rok za prijavo je 8 dni po objavi oglasa.

Prijave pošljite na naslov:

Kerametal
prodajalna št. 34
BREŽICE, Mladinska 15

O rezultatih razpisa bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

213/12-86

**ZAVAROVALNA
SKUPNOST TRIGLAV
DOLENJSKA OBMOČNA
SKUPNOST NOVO MESTO**

**Razpisna komisija izvršilnega odbora zbora
delegatov Dolenjske območne skupnosti
Novo mesto**

razpisuje

dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

**vodje sektorja financ, računovodstva
in informatike**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in določili samoupravnih splošnih aktov, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo ekonomske smeri
- da imajo 3 oziroma 4 leta delovnih izkušenj
- da izpolnjujejo pogoje, ki jih zahteva veljavni družbeni dogovor o kadrovski politiki

Za opravljanje razpisanih del in nalog bo delavec imenovan za dobo 4 let.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v zaprti ovojnici z oznako »ZARAZPISNO KOMISIJO« v 8 dneh po objavi na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav — Dolenjska območna skupnost Novo mesto, Cesta herojev 1.

214/12-86

**OZD Avtopromet, gostinstvo in turizem
»GORJANCI« Novo mesto — Straža**

Odbor za delovna razmerja

objavlja

naslednja prosta dela in naloge:

1. sistemski analitik,
2. organizator-programer,
3. vodja računovodstva,
4. več avtomehaničnikov,
5. več avtoelektričarjev,
6. pralca motorjev,
7. čistilca v avtoparku.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.: visoka ali višja izobrazba računalniške ali elektrotehnične smeri in 3 oziroma 5 let ustreznih delovnih izkušenj. Kandidat bo izbran za dobo štirih let;

pod 2.: višja ali srednja izobrazba računalniške smeri in 2 oziroma 4 leta ustreznih delovnih izkušenj;

pod 3.: višja izobrazba ekonomske smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj;

pod 4. in 5.: poklicna šola ali IV. stopnja SUI ustreznih smeri;

pod 6. in 7.: končana osnovna šola.

Moški kandidati morajo imeti odslužen vojaški rok. Za dela in naloge od 2 do 7 je določeno trimesečno poskusno delo.

Dela sistemkega analitika in organizatorja-programerja se opravljajo v Novem mestu, ostala dela pa na sedežu podjetja v Vavti vasi.

Ponudbe z dokazili dostavite na naslov: OZD GORJANCI Straža, kadrovska služba, v 8 dneh po objavi.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijavi.

212/12-86

**DO »GOK« ČRNOMELJ
TOZD IGM**

Odbor za medsebojna razmerja

objavlja

prosta dela in naloge za nedoločen čas:

VODENJE AVTOPARKA IN VZDRŽEVANJA

Pogoji:

- V. stopnja strokovne izobrazbe, strojni tehnik ali strojni delovodja
- alternativa: IV. stopnja strokovne izobrazbe, strojni ključavničar
- delovne izkušnje: 1 leto
- alternativa: 3 leta

211/12-86

**SKUPŠČINSKI
DOLENJSKI LIST**

za občine
ČRNOMELJ,
KRŠKO,
METLIKA, NOVO
MESTO, RIBNICA,
IN TREBNJE

Izšla je 5. številka Skupščinskega Dolenjskega lista, v kateri objavljamo:

— **občina Ribnica** sklep o oprostitvi plačevanja povračil za uporabo cest za kmetijske traktorje in njihova priklopna vozila ter specialna vozila komunalnih organizacij združenega dela;

— **občina Trebnje** odlok o sprejetju zazidalnega načrta Medvedjek v okviru naselja Veliki Gaber, odlok o spremembi odloka o komunalnih taksah v občini Trebnje, odlok o zaključnem računu proračuna občine Trebnje za leto 1985, odlok o proračunu občine Trebnje za leto 1986 in odlok o spremembi odloka o določitvi odstotka od poprečne gradbene cene, ki služi za določitev koristi za razlašeno stavbo zemljišče;

— **občina Novo mesto** sklep o spremembi občinske volilne komisije;

MEDOBČINSKA OBJAVA: sklep o uskladitvi preživninskih povečaninih življenjskimi stroški.

Skupščinski Dolenjski list, uradno glasilo šestih dolenjskih občin, že drugo leto izdajamo v manjši nakladi, le za tiste, ki so nanj posebej naročeni, in za tiste, ki za Dolenjski list plačujejo dvojno naročnino. Vse, ki želijo prejemati SDL, pa do sedaj nanj še niso bili naročeni (pri tem mislimo na odvetnike, obrtnike in druge bralce Dolenjskega lista), pa prosimo, da izpolnijo spodnjo naročilnico in jo pošljejo na naslov: Dolenjski list, 68000 Novo mesto, Germova 3. V tem letu bo izšlo okoli 25 številčk SDL, letna naročnina znaša 500 din, posamezni izvod, ki ga lahko kupite na upravi Dolenjskega lista, pa stane 20 din.

**SKUPŠČINSKI
DOLENJSKI LIST**

za občine
ČRNOMELJ,
KRŠKO,
METLIKA, NOVO
MESTO, RIBNICA,
IN TREBNJE

NAROČILNICA

Ime in priimek: .....

Kraj, ulica, hišna številka: .....

Datum: ..... Podpis: .....

ZAHVALA

V 75. letu je prenehalo biti plemenito srce naše drage mame, stare mame, sestri in tete

BETKE ŠKEDELJ

iz Rožnega dola

Iskreno se zahvaljujemo številnim prijateljem, znancem in sorodnikom za izraze sožalja in podarjeno cvetje, zdravstvenemu osebju internega in nevrološkega oddelka bolnišnice Novo mesto ter Zdravilišča Šmarješke Toplice pa za zdravljenje in nego. Prav posebna zahvala naj velja dobrim sosedom za vsestransko pomoč, vsem trem govornikom za tople poslovilne besede ter Setnjernejskemu oktetu za lepo zapete pesmi. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: VSI NJENI

*Kje si zdaj, naš ljubi ata,
kje tvoj ljubi je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

Po težki in hudi zahrbtni bolezni nas je v 73. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

IVAN MILEK

Gor. Dobravice 13

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih dneh stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter tako številno spremili pokojnega na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo bolnišnici Novo mesto in dr. Janezu Kramarju, ZD Metlika in dr. Blažu Mlačku. Naša zahvala velja tudi PGD Dobravice in Primostek, ZB, SZDL in DU Gradac za organizacijo pogreba, sodelavcem ZD in Beti Metlika, govornikoma Jožetu Matkoviču in Lojzu Štefaniču za poslovilne besede ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi sina, brata in strica

IVANA STARETA

iz Črmošnjic 25

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali, še posebej pa sosedom DJURDJEVIČEVIM in HRVATOVIM. Iskrena zahvala OZD TEKSTILANA Kočevje, ISKRA Semeč in INTEGRAL-TOZD delavnice Ljubljana, godbi na pihala iz Črnomlja ter kaplani iz Dolenjskih Toplic pa Centru za mentalno zdravljenje v Ljubljani za večletno delo.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega dragega očeta, starega očeta in brata

EMILA TRŠELIČA

s Kalce — Nakla 27

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in vsem, ki ste ga imeli radi, nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter pokojnega tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: sinova Jože, Martin ter hči Marija z družinami

V SPOMIN

Minilo je pet let žalosti in bolečine, odkar si mnogo prerano odšel od nas, ljubljani mož in ati

FRANČ JUDEŽ

iz Mirne peči 48

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v spominu in mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

TEREZIJE GERDEN

iz Martinje vasi 1

se najlepše zahvaljujemo sosedom, vaščanom, sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, znancem in vsem, ki ste jo imeli radi, za pomoč, sočustvovanje, izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo gasilec, pevcem, govorniku za tople poslovilne besede in gospodu župniku za lepo opravljeni pogrebni obred.

VSI NJENI

Martinja vas, Novo mesto, Rogaška Slatina, Maribor

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestri, tete

IVE HRASTAR

iz Šmihela pri Novem mestu

se prisrčno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, pokojnici darovali cvetje ter jo spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Domu starejših občanov Novo mesto za vsestransko pomoč, sodelavcem KZ KRKA-TOZD OSKRBA Novo mesto, LITOSTR-OJU Ljubljana ter pevcem in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: sinova Ivan in Milan z družinama

V SPOMIN

21. marca bo minilo 20 let, odkar nas je zapustila naša draga mama

LJUDMILA BUKOVEC

iz Mihelje vasi 11 pri Črnomlju

Vsem, ki se je spominjate, ji prinašate rože in svečke na grob, prisrčna hvala!

VSI NJENI

V SPOMIN

Ob prvem spomladanskem dnevu mineva eno leto, ko je za vedno ugasnilo življenje naši dragi

JOŽICI VANDOT

roj. Bojanc

Vsem, ki se je spominjate in obiskujete njen grob, prisrčna hvala.

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, deda, brata, strica

JOŽETA BRLJAVCA

z Malega Kamna 32

se prisrčno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom za vsestransko pomoč ob smrti, darovalcem cvetja, spremljevalcem na zadnji poti, pevcem za zapete žalostinke, župniku za pogrebne svečanosti in pogrebem. Še posebno pa se zahvaljujemo za nesebično pomoč in požrtvovalnost Pepci Budnovi, Danici, Pečnikovi in iz Koprivnice, zdravstvenemu osebju ambulante Senovo in bolnice Novo mesto za lajšanje bolečin, posebej dr. Zorkovi. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

*K počitku leglo je telo,
a delo tvoje in ljubezen
pozabljeno ne bo.*

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustila naša dobra, nadvse skrbna mama, stara mama, teta in prababica

FRANCKA JOŽEF

Herinja vas 12

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in vsem, ki ste se od nje poslovili, nam izrekli sožalje in jo zasuli s tolikim cvetjem. Posebno zahvalo kolektivoma Krka-tozd Tehnoservis in SGP Pionir-tozd Gradbeništvo ter župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

*Pomlad v cvetela bo,
ptički v logu bodo zapeli,
dragi oče, tvojega glasu ne bo,
mi v srcu polni smo bolečin,
oči pa solze nam rosijo.*

V SPOMIN

IVANU IZLATYJU

gradbenemu delovodju iz Novega mesta

Te dni je minilo težko in žalostno leto, odkar si nas za vedno zapustil v tihih bolečinah. V naših srcih si in boš vedno z nami. Hvala vsem tistim, ki ste ga cenili in se ga še vedno spominjate. Hvala, ker mu prižigate sveče in prinašate cvetje na njegov zadnji dom.

V ŽALOSTI: vsi njegovi

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker tebe ni.*

(S. Gregorčič)

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

ANDREJA SMUKA

iz Metlike

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste ga z nami pospremili na njegovo prezgodnjo zadnjo pot, mu darovali cvetje ali namenili denar novomeški bolnišnici ter nam izrazili sožalje. Zahvaljujemo se zlasti zdravstvenemu osebju nevrološkega oddelka novomeške bolnišnice, dr. Željku Bošnjaku in dr. Tonetu Starcu. Hvaležni smo tudi dr. Blažu Mlačku, ki nam je v težkih trenutkih stal ob strani. Iskrena zahvala delavcem predilnice Metlika, DO Novoteks Novo mesto in govornikom za poslovilne besede.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube mame, stare mame in tete

KAROLINE CVELBAR

roj. KALČIČ

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom v Škocjanu, vaščanom iz Zaloga, tovarni ISKRA HIPOT Šentjerneje za vso pomoč, požrtvovalnost in podarjeno cvetje. Prav tako se lepo zahvaljujemo zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka bolnišnice v Novem mestu. Hvala gospodu župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: hčerki Tončka in Minka z družino ter ostalo sorodstvo

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

NAREJENO KOLJE za vinograd prodam. Jože Kranjc, Mal. Brusnice 9.

PRODAM avtomobilsko prikolico, rabljeno. Tel. 21-040, int. 308.

PRODAM 5 t sena in 3 m³ hrastovih desk. Novak, Dolenja vas 13, Otočec, telefon 85-015.

VOZ (16 col) prodam. Ciril Tratnik, Irča vas 5, tel. 26-790.

KOBILO, staro 11 let, prodam. Mrigole, Telče 21, 68295 Tržišče.

PRODAM novo avto prikolico. Franc Vovk, Šmarjeta 57.

PRODAM elektromotor (14 KM, 1440 obratov/min.). Branko Umek, Kamenško 17, Krmelj.

GOBELIN »Jesen«, velikost 88 x 45 cm, prodam. Tel. 57-712, popoldne.

SPORTNI otroški voziček Puma poceni prodam. Informacije na telefon 25-626.

PRODAM žago Stihl 041. Tel. (061) 81-377.

PRODAM motorno žago Husqarna 650, tomos. Anton Mavsar, Dobindol 34, Uršna sela.

KRAVO s teletom prodam. Klavs, Mali Lipovec 8, Dvor.

UGODNO prodam bencinski motor LA 300 in obračalnik za kosilnico Gorenje Muta. Alojz Pavkovič, Zavratac 21, 68293 Studenec, tel. 89-175.

PRODAM triletno kobilu. Fabjan, Dol. Gradšče 9, Šentjernej.

PRAŠICA prodam. Jablan 10, Mirna peč.

pozvetju. Informacije in naročila na naslov: Vinko DREV, 61215 Medvođe, Zontarjeva 3, telefon (061) 611-486.

12, 13, 14, 15 in 16-colske gumi vozove, nove, prodam. Delamo tudi vse vrste osov in traktorske prikolice. Stane Bulc, XVIII. divizije 79 (stara cesta Jurčkova pot), Ljubljana.

HITRO, POCENI IN Z GARANCIJO, popravjam vse gospodinske stroje in elektromotorje. Tel. 25-393 od 16.—22. Se pripravim!

IZDELUJEM mreže za seno ali listje. Vsaka stane 1.900 din. Naročila sprejemam na naslov Anton Bartol, Velika Loka 53, 61290 Grosuplje. Pošljem po pošti, plačilo po povzetju.

čestitke

Dragemu možu in stricu JOŽETU OSTANKU s Sel pri Mirni peči želimo za god še veliko zdravja, sreče in karkršnekol kupije, sklenjene z AL-OJZOM GRANDO, Dobruška vas 22, Škojcan, neveljavne, ker sva solastnika oba.

preklici

FANI GRANDA, Šmalčja vas 9, Šentjernej, opozarjam vsakogar, da so kakršnekol kupije, sklenjene z AL-OJZOM GRANDO, Dobruška vas 22, Škojcan, neveljavne, ker sva solastnika oba.

ANA SROVIN, Mirna peč 12, opozarjam vsakogar, da nima pravice kupovati od FRANCA SROVINA premične in nepremičnine, ker sva oba solastnika.

GNIDOVEC ANICA, Dvor 35, pri Žužemberku, prepovedujem vsako sekanje in odvajanje lesa iz gošd/pare, števil 787/11 in 830/25, vlož. števil 418 k.o. Ajdovec. To je moja last od 13. 2. 1986. Za stare dolgove ne odgovarjam. Kdor tega preklica ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

ZA DRAGE INSTRUMENTE

NOVO MESTO — V sklad za drage medicinske instrumente pri občinskem odboru RK so prispevali: Drago Badovinac iz Vinje vasi 2, Novo mesto, 500 din; Milan Budovinec iz Vel. Ceroveca 1, Novo mesto, 1.000 din; OOS DIC tozid Dolenjski list 5.000 din namesto vena na grob pokojnega Sandija Mikulana; Alojz Bukovec iz Kota 84 pri Semčju 5.000 din; Herman Kropič iz Trebnjega Rimska 1/9, 50.000 din; OO ZSDoma starejših občanov Novo mesto 7.000 din namesto vena na grob sodelavke mame Franciške Zurec; delavci osnovne šole Milke Šobar — Nataša Črnomelj, 8.000 din; Marija Ajdič iz Novega mesta, Koštalova 20, 2.000 din namesto čestitk za dan žena. Iskrena hvala!

NOVO V ŽUŽEMBERKU

Kulturni dan ni šel mimo nas. Učenci od prvega do petega razreda so si v Ljubljani ogledali ilmo Ostržek, učenci višje stopnje pa filma Kaplan Martin Čederčan in Povest o dobrih ljudeh. Del dneva smo preživel na sankanju in smučanju. Člani literarnonovinarskega krožka so na šolskem hodniku pripravili razstavo del, fotografij in ilustracij Janeza Trdine. V marcu pa bodo ljubitelji literature tekmovali v poznavanju Primoža Trubarja. Prireditev se bo udeležil tudi pisatelj Jože Javoršek.

LIT.-NOVIN. KROŽEK
OŠ 7. korpusa
Žužemberk

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 20. marca — Srečko Petek, 21. marca — Benedikt Sobota, 22. marca — Vasilij Nedelja, 23. marca — Slava Ponedeljek, 24. marca — Gabriel Torek, 25. marca — Minka Sreda, 26. marca — Maksima Četrtek, 27. marca — Rupert

LUNINE MENE

26. marca ob 4.03 — štíp

KINIO

BREŽICE — 21. in 22. 3. ameriška komedija Ženski internat. 23. in 24. 3. ameriška drama Goli v sed-

lu, 25. in 26. 3. ameriška drama

Reka.
KRŠKO: 20. 3. ameriški film Do zadnjega diha, 22. in 23. 3. ameriški film Rambo, 25. 3. nemški film Seksi igre v internatu. 26. 3. ameriški film Beg iz Deldiablja.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 20. 3. slovenski film Christophorus. Od 21. do 23. 3. slovenski film Ovni in mamuti, 26. in 27. 3. ameriški glasbeni film Break Dance II. del, 27. 3. (ob 20. uri) jugoslovanski film Tajvanska kanasta.

SEVNICA: 20. 3. film Zlo pod soncem 21. in 22. 3. film Kača v senci orla, 23. in 24. 3. film Morilec iz metroja, 26. in 27. 3. film Dokončni obračun.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 21. do 23. 3. ameriški film Kaj boš v tej postelji? Od 24. do 26. 3. ameriški film Maščevanje iz pekla.

PRODAM tovarni avto mercedes 11-13 s spalno kabino in 7 m dolgim kasonom. Avto je registriran do konca leta. Z novimi gumami. Pogleda se lahko v soboto popoldne in nedeljo pri Zvonetu Rožmanu na Malem vrhu 29, 68254 Globoko pri Brežicah.

R 4, letnik 1983, ohranjen, registriran do marca 1987, prodam. Telefon 61-821, int. 21, Petrovič.

JUGO 45, star dve leti in pol, prodam. Informacije dopoldne 23-013, 24-827.

PRODAM avtomatik, nov, ter dele za 126 P. Tel. 24-140.

LADO 1200, letnik 1977, registrirano za celo leto, po zelo ugodni ceni prodam. Tel. (068) 72-446.

Z 750 LE, staro 16 mesecev, prodam. Berus, Sr. Globodol 6, Mirna peč.

FIAT 126 P, letnik 1981, prodam. Telefon dopoldne 84-951, popoldne 84-923.

R 4 GTLJ, star dve leti, prodam. Bojovič, Ragovska 9 a, Novo mesto.

Z 750, letnik 1980, ugodno prodam. Veronika Blatnik, Zavratac 26, Studenec.

PRODAM dva spačka, moped — dvobrzinc, zimské gume 155 x 15. Telefon 44-301, int. 32, dopoldne.

R 4, letnik 1984, prodam. Marjan Hočvar, Gorenja vas 20 a, Šmarješke Toplice.

MINI 1000, letnik 1977 in VISO 11 RE, novo, prodam. Hrovat, Kotarjeva 2, Novo mesto.

126 P, dobro ohranjen, prodam za 25 M. Beno Tišovec, Podturn 20, Dolenjske Toplice.

Z 850, staro 29 mesecev (27000 km), prodam Niko Oberč, Radovlja 16, Šmarješke Toplice.

PRODAM ali zamenjam djano, letnik 1978, Zajc, Vel. Poljane, Škojcan.

PRODAM tomos avtomatik A 3 ML. Franci Žugelj, tel. 58-735.

126 P, letnik 1980, prodam. Strajnar, Češnjek 14, Trebnje.

PRODAM Z-101, letnik 80. Miklič Anton, Mačkovec 18.

kmetijski stroji

UGODNO prodam obračalnik, s koso in škropilnico za traktor Tomo Vinkovič. Sladič Franc Dol. Kamence 10.

PRODAM kosilnico IMT na kardan, rabljeno eno sezono. Montira se na vsak traktor. Ogled vsak dan po 15. uri. Silvo Gorišek, Dobe 13, Kostanjevica na Krki.

PRODAM prikolico kiper 2,5 t in obračalnik za TV 730. Drago Fric, Tržišče 10, 68295 Tržišče.

PRODAM BCS, malo rabljeno, traktorska obračalnika za seno in slemenjake, drobn krompir in repo. Tel. (068) 40-223.

UGODNO prodam nov trosilnik hlevskega gnoja SIP ali zamenjam za kiperico. Anton Dimec, Jelendol 12, Škojcan.

TRAKTOR Ferguson (45 KM) prodam. Telefon (068) 32-079.

PRODAM nakladačko (17 m³). Nace Marjetič, Gorenje Radulje 10, Bučka.

PRODAM obračalnik in plug za traktor TV18. Ivan Černeč, Zupelvec 33, Kapele pri Brežicah, tel. (068) 68-316.

TRAKTOR Zetor 5711 prodam. Franc Jakše, Zajčji vrh 1, Črnomelj.

UGODNO prodam traktor TV (18 KM) z opremo, Jože Lunder, Salka vas 130, Kočevje.

PRODAM traktor Štore, IMT 35, BCS, SIP 220, mešalec, pihalnik za seno in gumi voz z vso možno opremo. Tel. (061) 783-132, po 15. uri.

PRODAM traktor Deutz (48 KM) z 30 del. urami, pod garancijo. Naslov v upravi lista (1401/86).

PRODAM traktor TV-730. Tel.: 40-131, Straža 24, Šentrupert.

PRODAM čelni nakladač SIP za ferguson. Gornja Dobrava 1, Trebnje.

TRAKTOR Štore 502, letnik 1984, ugodno prodam. Telefon 25-625, po 15. uri.

TRAKTOR Zetor 25 prodam. Ludvik Lavrič, Gor. polje 1, Straža.

TRAKTOR TV 420, star dve leti, malo rabljen, s prednjo hidravlično planirano desko, prodam. Anton Vrščaj, tel. (068) 52-073.

PRODAM nemški silorezni stroj Ultra H — 3, odlično ohranjen, Anton Perovšek, Hudi konec 4, 61316 Ortnek.

PRODAM traktor IMT 539, molzno enoto WESTFALJA, motor MZ 250, 10 m³ drv. Telefon (068) 84-331, Jablan 41, Mirna peč.

PRODAM traktorski obračalnik. Žonta, Potov vrh 2, Novo mesto, tel. 26-494.

KOSILNICO BCS (petrolej), novi tip, in novo žetveno napravo prodam. Janez Ivanušič, Preloka 25, 68344 Vinica pri Črnomlju.

PRODAM pogon z grebenom (130 cm), nov, za Gorenje Muta. Judež, Vel. Orehek 8, Stopiče.

TRAKTOR »FERARI« (24 KS) z opravljen generalno, nove gume, letnik 1976, prodam. Cena 75 starih milijonov. Roko Tkalec, Vrhovac 52 pri Ozlju, SR Hrvatska.

PRODAM novo traktorsko prikolico (4 tone). Tel. (068) 85-168.

JERMENICO za traktor Ferguson prodam. Jože Dergane, Osojnik 7, Semič.

prodam

PRODAM 50-litrsko hladilno skrinjo in hladilnik. Kalčič, Cesta herojev 56, Novo mesto, tel. 24-765.

AVTORADIO prodam. Telefon 25-735.

PRODAM malo rabljen 15-colski voz. Bobi, Maharovec 28, Šentjernej.

PRODAM 4 t sena, mlin na kamen. Longar, Dol. Ponikve 15, Trebnje.

PRODAM kobilu (brejlo), telico (brejlo), junca, kostaņeve stebre za vinograd in menjalnik za fička. Ledča vas 15, Šentjernej.

PRODAM več otroških vozičkov, zibelko, hojco, Rifelj, Lebanova 17, Novo mesto.

PRODAM 4 tone otave po 30,00 din kg. Kovačič, Prekopa 40, Kostanjevica.

UGODNO prodam rabljen kombinirani štedilnik. Tel. 22-004.

PRODAM dvodelni otroški voziček in otroško posteljo z jogijem. Durič, Šmarješke Toplice 184.

PRODAM zamrzovalno skrinjo (330 litrov). Telefon (068) 20-368. Ivan Gavzoda, Jedinščica 22, Novo mesto.

PRODAM šivalni stroj Bagat (nožni pogon), malo rabljen. Jordan, Cerov Log 44, 68310 Šentjernej.

TRAKTORSKE GUME 11 — 28 in nov pralni stroj Gorenje na 16 programov prodam za 10% ceneje. Tel. 71-242 popoldne in soboto dopoldne.

PRODAM plinsko peč, trajnožarečo peč, kombiniran plinsko-električni štedilnik, dnevno sobo Dragica s sedežno garnituro ter žensko zimsko in letno garderobo od 40 do 42. Tel. 25-843.

PRODAM kravo brejo 4 mesece. Gorše, Meniška vas 3.

PRODAM traktorske gume 10x28 (nove), Šketelj Darko, Razdrto 7, Šentjernej.

UGODNO prodam gumi voz, 14 col, in traktorsko prikolico, nosilnost 1 tona. Jože Jaklič, Telčice 4, Škojcan.

ZRAČNI KOMPRESOR, primeren za manjšo obrt, zmogljivosti 3,9 m³ na uro, prodam. Anton Vrščaj, tel. (068) 52-073.

UGODNO prodam rabljeno otroško sobo. Tel. 22-845.

UGODNO prodam skoraj novo klavirsko harmoniko weltmeister (60 basov). Goloblič, Bržljan 13, Novo mesto.

NERABLJENO centralno peč FTU Sombor 35 cal., prodam. Naslov v upravi lista (1402/86).

PRODAM Novolesovo dnevno sobo, Kovač, Šegova 58, Novo mesto, telefon 23-974.

PRODAM dva gramofona lenko in dva para zvočnika. Telefon 21-059, popoldne.

PO UGODNI ceni prodam novo športno kolo maratonske dodatno opremo. Alojz Može, Sreberničeva 4 a, Novo mesto.

POCENI prodam klubsko mizo Barbara s šipo in otroško posteljo z jogijem. Kahteran, Slavka Gruma 6, tel. 26-625.

ORGLE, dvoredne, prodamo. Skupina Mladi val, Gomila 2, 68310 Šentjernej, tel. (068) 32-048.

kupim

KUPIM glavo motorja za ZASTAVO 616 diesel (Perkins). Tel. (068) 84-959.

KUPIM smrekov gozd. Tel. 40-223. KUPIM gradbeno parcelo v Novem mestu ali bližini. Telefon popoldne 22-179.

KUPIM lok za traktor IMT 558 in čelno steno za Z 750. Telefon 26-430.

KUPIM dober motor za škodo tip 105, 110 ali 120. Jordan, Cerov Log 44, 68310 Šentjernej.

posest

HIŠO v Črnomlju, nedokončano, prodam. Informacije po telefonu (061) 267-820.

V STARI BUČKI prodam zidanico, vinograd in sadovnjak v izmeri 22 arov. Kličite na telefon (068) 26-209 vsako popoldne.

PRODAM vinograd na terasah (20 arov), na parceli so tudi jabolka in zidanica. Florjan Hrastar, Vrh pri Pahi 12, Otočec ob Krki.

PRODAM manjšo hišo s 1000 m² zemlje v Dolenjih Skopcih pri Krški vasi. Pojasnila: tel. (068) 82-328.

GRADBENO PARCELO v Cerkljah ob Krki z začetno gradnjo prodam. Vražič, 21. maja 25, Brežice, tel. 61-525.

PRODAM zazidljivo parcelo v Gotri vasi, z lokacijsko dokumentacijo. Telefon (061) 772-769.

razno

POPOLDANSKO zaposlitev, od fizičnega dela pa do sestavljanja izdelkov doma, išče fant z avtomobilom. Naslov v upravi lista (1399/86).

IŠČEM varstvo za šestmesečnega otroka. Telefon 23-078.

NUJNO iščem varstvo za sedemnajst mesecev starega sinka. Tel. 43-770.

obvestila

IZDELUJEM in prodajam balane tehnicne na uteži, ki so najprimernejše za tržnice in ribarnice. Tehnicne dobavljam z visokimi sadjarskimi škodelicami iz pocinkane pločevine. Vsako tehnično pregleda in žigosa »Kontrola meril« in je dovoljena za javno uporabo. Tehnico pošljem po

mali oglasi

službo dobi

SPREJMEM delavca v ključavničarski delavnici. Peric Andrej, V Rago log 1, Novo mesto.

POMOŽNO KUHARICO sprejmemo v redno delovno razmerje. Dom starejših občanov, Novo mesto, Šmihel 1.

ZA ČIŠČENJE PROSTOROV telovadnice zaposlimo delavko 4 ure dnevno od 18. do 22. ure (redno delovno razmerje ali honorarno). Prijave in informacije: OSNOVNA ŠOLA METLIKA.

KV NATAKRJA z 8-urno delo zaposlim. Osebnih dohodek 8 M. Telefon 22-642.

TAKOJ zaposlim KV ali PK avtoličarja. Luzar, Gor. Brezovica 13, Šentjernej.

MIZARJE, pohištvene ali stavbne, zaposlim. Osebnih dohodek od 8 do 10 SM. Stanovanje brezplačno, ostalo po dogovoru. MIZARSTVO STRUNA, Tržaška 539, Ljubljana, tel. 653-202.

stanovanja

NUJNO potrebujem garsonjero. Najemnino plačam za dve leti v naprej. Šifra: »NUJNO«.

SOBO oddam za pomoč v gospodinjstvu urejeni osebi, ki ima službo v Trebnjem. Naslov v upravi lista (1400/86).

GARSONJERO ali sobo s souporabo kopalnice in kuhinje išče dekle v Krškem ali Brežicah. Ponudbe pod šifro: »MAREC«.

motorna vozila

Z 101 GTL 55, staro 10 mesecev, prodam. Meniška vas 22, Dolenjske Toplice.

Z 101 GT (5 vrat), oktober 1983, prodam. Lekše, Groblje 45, Šentjernej.

LADO 1300 S, letnik 1984, prodam. Tel. 24-682, popoldne.

ZASTAVO 750, letnik 1974, registrirano, in televizor Gorenje prodam. Alojz Hočvar, Jelendol 7, Škojcan.

ŠKODO, odlično ohranjeno, prodam Žičkar, Gržeča vas 18, Leskovec.

DIANO, neregistrirano, ugodno prodam. Staniša, Konec 12 pri Podgradu, Novo mesto.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA DIC, tozid Dolenjski list, Novo mesto. USTANOVITELJICE LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje. IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Tone Jesenko.

UREDNIŠKI ODBOR: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek, Bojan Budja, Anton Jakše (vodja novinarskega servisa in EPS), Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 80 din. Letna naročnina 3.000 din. Za delovne in družbene organizacije 6.000 din, za tujino 20 ameriških dolarjev oz. 50 DM (ali druga valutav tej vrednosti) — Devizni račun 52100-620-970-257300-128-4405/9 (Ljubljanska banka — Temeljna dolenjska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglase 1.200 din, za razpise, licitacije ipd. 1.600 din, 1 cm na prvi ali zadnji strani 2.400 din. Vsak mali oglas do 10 besed 600 din, vsaka nadaljnja beseda 60 din. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK Novo mesto 52100-603-30624. Naslov: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p. p. 33, telefon uredništva (068) 23-606 in 24-200, telefon novinarskega servisa 23-610, telefon ekonomske propagande, malih oglasov in naročniškega oddelka 24-006. — Nenaročeni rokopiisov in fotografij ne vračamo — Časopisni stavek, prelom in filmi: DIC, tozid Grafika, Novo mesto — Tisk: Ljudska pravica

ZAHVALA

V 46. letu starosti nas je nenadoma zapustil mož, oče, brat, sin in stric

DOMINIK TOLAR

Bučna vas 43

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in prijateljem, ki ste nam kakorkoli pomagali, nastojali in nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Zahvaljujemo se tudi Novolesu — TOZD TSP, DO IMV in ostalim za podarjeno cvetje, g. župniku za opravljeni obred ter vsem, ki ste pokojnega spremili na njegovi zadnji poti in nam izrekli sožalje.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Po dolgi bolezni nas je v 96. letu starosti zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

MARIJA JANKOVIČ

roj. Bradkovič

Dol. Brezovica 12

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in prijateljem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter pokojno spremili na njeni zadnji poti. Naša zahvala zdravniškemu osebju Sentjernej ter g. kaplanu za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Nenadoma nas je v 63. letu zapustila naša draga žena, mama, stara mama in sestra

MARIJA HOSTA

roj. Potočar

iz Imenj 4

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, jo zasuli s cvetjem ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni požrtvovalnim sosedom, ki so nam nesebično pomagali v težkem trenutku. Hvala tudi gospodu kaplanu za opravljeni obred in vsem, ki ste nam pomagali in izrekli sožalje.

Žalujoči: vsi njeni

BOLEZEN, DELO IN TRPLJENJE — TVOJE JE BILO ŽIVLJENJE.

ZAHVALA

Umrla je v 79. letu starosti mama, babica in prababica

LUCIJA TOMAŽIN

Kot 5, Stari trg ob Kolpi

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, izrazili ustno ali pisмено sožalje, pokojni darovali vence in cvetje ter jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo družini MOVRIN iz Kočevja, medicinski sestri Reziki iz Predgrada, tov. Ivanu Šmalclju iz Starega trga, GD Prelesje, g. župniku za opravljeni obred in pevkam.

Žalujoči: sin Jože z družino, hčerki Julka in Marija z družinami, vnuki in pravnuki ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 77. letu starosti zapustila naša draga mama

MARIJA HROVAT

roj. Klobučar

iz Uršnih sel

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, poklonili pokojni cvetje in jo pospremili na zadnjo pot. Posebna hvala dr. Moreli in vsemu strežnemu osebju, ki so ji lajšali bolečine, tov. Fonu za poslovilne besede, pevcem z Ruperč vrha za zapete žalostnike ter gospodu župniku za opravljeni obred. Iskrena hvala sosedi Danici Fink ter Mimici Reberšek za nesebično pomoč.

Žalujoči: sinova Lojze in Janez ter hčerke Mimi, Tončka, Joži in Vida z družinami

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je po hudi in dolgi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JANEZ REŽEK

z Radovice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so bili v težkih trenutkih z nami, nam izrazili sožalje ter darovali cvetje. Hvala zdravstvenemu osebju ZD Metlika, zlasti dr. Petrinovi, za lajšanje bolečin v zadnjih dnevih življenja. Zahvaljujemo se tudi godbi za zaigrane žalostinke, pevkam za zapete pesmi, govornikom za poslovilne besede ter duhovniku za lepo opravljeni obred. Najlepša hvala OZ Metlika in ZZB Radovica za podarjeno cvetje.

ŽALUJOČI: žena Marija, sin Martin z družino, brat Martin z družino, sestra Pepa iz Kanade, vnuki in nečaki ter ostalo sorodstvo

Ljubila si življenje, ljubila si svoj dom, a v strašnem trpljenju odšla si v večni dom.

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je za vedno zapustila naša ljuba mama, stara mama, babica, sestra in teta

MARIJA KVAS

iz Breze 14, Trebnje

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem in vaščanom, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, darovalcem cvetja in vencem ter vsem, ki ste nam izrekli sožalje in spremili pokojno na njeni zadnji poti. Posebna hvala pevcem in župniku za lepo opravljeni obred. Vsem iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

Leto dni že v grobu spiš, a v naših srcih še živiš. Ne mine ura dan in noč, povsod si, draga Boti, ti navzoča.

V SPOMIN

TINCI TEROPIŠIČ

Črešnjice 5, Otočec

Minilo je žalostno leto, kar nas je zapustila naša draga sestra, boti in teta. Hvala vsem tistim, ki se je še spominjate.

Vsi njeni

Ne solze, žalost in trpljenje ne morejo obuditi, dragi ate in mama, vaju v življenje.

V SPOMIN

Te dni mineva leto oziroma osem let žalosti, odkar smo izgubili naše najdražje starše

STIPETA in MATILDO DIDOVIČ

iz Semeča

Vsem, ki se jih spominjate, nosite cvetje na grob, prisrčna hvala.

Žalujoči: vsi njuni

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prerano nas je v 49. letu starosti zapustil naš ljubi mož, oči, sin, brat, stric in svak

MIRKO PLANTARIČ

iz Tržišča

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem, KPD Dob, poslovnim partnerjem IO Pohorje, KS Tržišče, DPO občine Sevnica, OŠ Tržišče, GD Tržišče, ŠK Sevnica, dr. Moscatelliju, učencem in razrednikoma I. a in 4. a SŠPTNU Novo mesto, godbi, pevcem, govornikom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam ustno in pisno izrazili sožalje. Vsem, ki ste nam v teh najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, se enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Mari, hčerki Darja in Nataša, mama ter bratje in sestri z družinami

Tržišče, Ivančna gorica, Trebnje, Ljubljana, Maribor, Trbovlje

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

VALENTINA PIRHA

Dol. Straža 10

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem tozda RI IMV, tozda TSP Novoles, ZB NOV KS Straža, Gasilskemu društvu iz Dol. Straže in Društvu upokojencev za izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje in spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se govornikom za iskrene besede, duhovniku za lepo opravljeni obred in godbi na pihala Novoles, posebno pa še vsem, ki so izkazali nesebično pomoč v najtežjih trenutkih.

Žalujoči: žena Milka, sinova Silvo in Valentin, hči Jožica z družino in ostalo sorodstvo

OB DNEVU ŽENA

V artičah smo za 8. marec pripravili bogat kulturni program. Predstavile so vse sekcije PD Oton Župančič. Dvorana je bila nabito polna. Žene in matere so z velikim zanimanjem spremljale nastope tamburaškega orkestra, mešanega pevskega zbora in folklorne skupine. Prijetno so presenetili otroci iz vrta z ritmično točko. Tudi recital ob 8. marcu je ob zvokih otroškega pevskega zbora lepo izzvenel.

SIMONA ARINGER, 7.a OŠ Artiče

GREGORJEV SEJEM V SNEGU

V soboto, 8. marca, je bil na Veseli gori pri Sentrupertu tradicionalni Gregorjev sejem. Kljub slabemu vremenu je bil dobro obiskan. Prodajalci so ponujali največ izdelke iz lesa, semena, torbe iz volne in drugo. Živine pa ni bilo veliko. Zaradi visokih cen kupčija ni posebno cvetela. Ljudje so največ kupovali semena, grablje, motike in drugo orodje. Najbolj živahno pa je bilo v kmečkem muzeju, kjer so prodajali jedajo in pijačo.

BARI RUGELJ, 8.a OŠ dr. P. Lunačka Sentrupert

DAN ŽENA ZA MAME

V naši šoli smo pripravili proslavo ob dnevu žena. Začeli so jo pevci krajevne skupnosti Smihel, žene pa je pozdravil predstavnik krajevne skupnosti. Literarni krožek je izdelal besedilke s pesmicami, ki smo jih delili mamam ob vходу v telovadnico. Pevski zbor je zapel nekaj pesmi, ritmična in folklorna skupina nižjih razredov pa je mamam zaplesala. Kratak skeč so pripravili dijaki Doma Majde Šilc. Vmes so bile še recitacije o mamah.

JOŽICA UNETIČ, 7.a OŠ Milka Šobar-Nataša Novo mesto

ZA DRAGE INSTRUMENTE

NOVO MESTO — V sklad za drage medicinske instrumente pri občinskem odboru Rdečega križa Novo mesto so prispevali: mestni odbor Zveze borcev Metlika namesto venca za pokojnega Andreja Smuka iz Metlike 3.000 din, sindikalna organizacija Nadzorništvo proge Črnomelj 20.000 din, sindikalna organizacija DS sisa stanovanjskega in komunalnega gospodarstva občine Novo mesto namesto obdaritve delavk za 8. marec 20.000 din, Jože Tomažin iz Zagrada 7 pri Škocjanu ob 3. obletnici smrti žene Poldke 5.000 din, osnovna organizacija sindikata metliške osnovne šole in Belokranjskega muzeja 28.200 din, sosedje iz ulice CBE in BO namesto venca na grob pokojnega Andreja Smuka 28.000 din, Marija Ajdič iz Koštialove 20, Novo mesto, namesto čestitk za dan žena 2.000 din, Milena Škerlj, Vrhovčeva 1, Novo mesto, namesto cvetja na grob pokojne Alojzije Mrvar 5.000 din, sindikalna organizacija Zdravstvenega doma Metlika 7.200 din, kolektiv postaje milice Črnomelj 11.500 din, sindikalna organizacija Doma starejših občanov Novo mesto namesto cvetja na grob Barbare Škedelj 7.000 din.

KULTURNI DAN

Skoraj 500 učencev naše šole si je konec februarja ogledalo kulturne ustanove v Ljubljani: petošolci Cankarjev dom, šestšolci Mestni muzej, sedmošolci Muzej ljudske revolucije in osmošolci Narodno galerijo, potem pa vsi skupaj še opero Gorenjski slavček. Bili smo nekoliko razočarani, ker je namesto orkestra spremljal pevec le klavir.

ANDREJA FINK, 7.a OŠ Trebnje

NADA BLATNIK

»Res sem delala in kljub upokojitvi še delam na družbenem in političnem področju, a je vsaka hvala mojega dela pretrana, saj se zavedam, da sem naredila tudi precej napak.« skromno prizna Nada Blatnik iz Ribnice. Nada vseh 35 let službovanja, od 1948 do 1983, ni menjala delovne organizacije, menjali pa so se zaradi reorganizacij njihovi nazivi. Začela je kot fakturistka pri Promlesu, upokojena pa je bila kot kadrovik pri ribniškem Inlesu.

Spominja se, kako se je prva leta službovanja vozila na delo z vlakom iz Ponikev v Dobrepolah in bila zdoma najmanj od 5. do 18. ure. Vsi, delavci in uslužbenci, so takrat tudi ob sobotah in nedeljah udarniško nalagali vagon. Takrat so se vsi tikali, vsi so poprijeli, kjerkoli je bilo treba. Ni bilo razlik.

Družbene prehrane ni bilo. Nada je najpogosteje prinesla s seboj na delo le kruh in jabolko. Delavci v proizvodnji so prinašali v kangleh belo kavo in jo greli ob pečeh. Nada, ki je imela izredno veselje za socialno delo, je bila med pobudniki za organiziranje obrata družbene prehrane. Med delavci je zbirala podpise, kdo bo jedel v menzi. Pred dobrih 25 leti je bil obrat družbene prehrane v Inlesu ustanovljen, čeprav je bilo precej delavcev tudi proti njemu, češ da ne bodo jedli iz skupnih kotlov. Nadalje je bila med pobudniki za ustanavljanje počitniških domov in Inles ima danes v svojih domovih

kar 77 ležišč in še 4 počitniške prikolice.
»Moti pa me,« pravi nekoliko razočarano upokojenka Nada, »da v vseh letih nisimo pravilno vrednotili minulega dela. Očitno se vidi, kako je delovna organizacija napredovala, pokojnina pa ne znaša 85 odstotkov osebnega dohodka delavca, ki dela na tvojem nekdanjem delovnem mestu, ampak le 50 odstotkov.«

V mladinsko organizacijo je bila sprejeta leta 1943, v SKOJ 1945 in v KPJ 1947. Zdej je delegatka za 10. kongres ZKS. »Ko sem bila sprejeta v partijo, je bila to nagrada za moje delo. Bila sem ponosna, da sem postalakomunistka. Danes mnogi vstopajo v partijo zaradi kariernih in nato tudi razočarani izstopajo. Spet bi morali prepričati, predvsem mlade, da si vsak lahko le z delom zasluži vstop v ZK.«

Za večino naših napak meni, da je kriva neodgovornost. Prav je, da imajo ljudje pravico odločati, a morajo za odločitve tudi odgovarjati. »Kandidat za odgovorno dolžnost v podjetju bi moral predložiti svoj program za razvoj delovne organizacije in kaj bo on storil zanj. Podobno bi moralo biti tudi v politiki, sisih, občinskih skupščini. Ni dovolj sklicevanje na občinske, republiške ali kakšne druge programe, dogovore, resolucije in stališča.«

Nada je tudi predsednica skupščine socialnega skrbstva. Ta skupščina je bila vedno sklepna in njeno delo uspešno. Nada meni, da bi bilo lahko sisov manj, pa tudi njihove dnevne rede naj bi razbremenili. »Moj neuresničen cilj pa je, da bi v občini organiziral center za socialno delo in tako omogočili boljše možnosti za delo tudi socialnim delavkam. Vsaka bi namreč morala imeti svoj prostor, saj se z ljudmi pogovarjajo o zelo osebnih zadevah. Upam, da bo uspelo novemu vodstvu,« pravi Nada, ki so jo zdaj kandidirali za namestnico predsednika SIS pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

JOŽE PRIMC

Zelo verjetna pot do katrce

V dobrih desetih dneh se je na Dolenjski list naročilo 119 ljudi — Ni razlogov za paniko, položnice so že zunaj — Vse daljši seznam dragocenih nagrad

Od začetka naše nagradne igre, v kateri bomo starim in novim naročnikom Dolenjskega lista z žrebom podarili za 3 milijone nagrad, med

v žrebanju, ki bo 29. maja. Vsi so lahko brez skrbi, te dni smo vsem na-

Pismonoše, izkažite se!

Za vsakega novega naročnika Dolenjskega lista dobi pismonošo 300 din nagrade, poleg tega pa se poteguje za motor tomos APN-4, ki ga je za poštarja, ki bo do vključno 22. maja zbral največ novih naročnikov DL, pripravila Novotehna iz Novega mesta. V tekmovanju poštarjev za gibčni motorček bodo — to posebej poudarjamo, da kasneje ne bo nespopravumov — štel samo naročniki z do konca leta poravnano naročnino. Tekmovanje se je komaj začelo, prave lestvice desetih poštarjev, ki vodijo v tekmi za tomos APN-4, pravzaprav še ni. S po dvema novima naročnikoma trenutno vodijo pismonoše Varlec, Srpič, Jankovič, Rauh in Rokavec.

Seznam nagrad je seveda vsak dan daljši. Poleg renaulta 4 GTL, darila generalne pokroviteljice IMV, je tu še hladilnik Emone Dolenjke iz Novega mesta, Opekarna Zalog je prispevala več kompletov priljubljenih vinotekarjev, Krkina zdravilišča vikend paketov v Smarjeških in Dolenjskih Toplicah, Jutrjanka iz Sevnice podarja otroški komplet iz programa Nana, Beograjska banka iz Novega mesta 3 hranilne vloge s po 5.000 dinarji, Ljubljanska banka — Temeljna dolenjska banka je »vrnila udarec« z 10 hranilnimi pismi po 5.000 din, Noveles pa se je izkazal s kar desetimi (!) gugalniki. V prihodnji številki bomo predstavili še druge nagrade.

njimi je tudi renault 4 GTL, je naš tednik dobil že 119 novih naročnikov. Za dva tedna kar lep uspeh.

Številni bralci nas sprašujejo, kam in kako poravnati celoletno naročnino na Dolenjski list, plačana naročnina je namreč pogoj za udeležbo

Naročam tednik Dolenjski list. Pošljajte mi ga na naslov
Priimek in ime: _____
Ulica in hišna št.: _____
Poštna številka in kraj.: _____
Št. osebne izkaznice: _____
Celoletno naročnino bom poravnal, ko bom dobil položnico.
Datum: _____
Podpis: _____

ročnikom poslati položnice, zdaj je poteza na njih: prej ko bodo plačali naročnino, prej bodo njihova imena v obziru, ki bo delil srečo.

Seveda moramo vsakič znova povedati tudi način sodelovanja v nagradni igri Dolenjskega lista in njegovih pokroviteljev. Bralci, ki so že poravnali celoletno naročnino na naš tednik, naj mirno štejejo dni do javnega žrebanja. Tisti, ki še niso naši naročniki, pa imajo dve možnosti. Izpolnijo lahko naročilnico, ki jo objavljamo na tej strani, druga možnost pa je, da vso skrb in delo okoli naročanja prepustijo svojemu pismonoši. Ko bomo dobili naročilnico, vam bomo poslali položnico. Pogoj za sodelovanje v žrebanju je, kot že rečeno, plačana naročnina do konca leta. In kakšne so vaše možnosti za glavno nagrado — renault 4 GTL, darilo IMV? Verjetnost je 1 : 29.000.

Na »jugoslovanskem trgu nagradnih iger« je to daleč največja možnost dobitka te denarne velikosti.

V TOREK SKUPŠČINA PLANINCEV

NOVO MESTO — V dvorani novomeškega sindikalnega doma bo v torek, 25. marca, ob 17. uri redna letna skupščina novomeškega planinskega društva. Ljubitelji gora in planin vabljeno!

Narava sama izloči bolno divjad

Lovci poskrbeli, da ni potepuških psov in lisic, zato v ribniški občini ni stekline

RIBNICA — Do sredine februarja v revirju lovske družine Ribnica ni bilo velikega snega in zmrzali, zato divjadi ni bilo treba krmiti, saj se je lahko prebijala od grma do grma, da je dobila naravno hrano. Obnemogla je le nezdrava in slabotna divjad, kar pa ni bila posebna škoda, saj je narava najboljši selektor. »nam je povedal znani ribniški lovec in družbenopolitični delavec Andrej Klemenc.

Takoj pa je dodal, da se je v drugi polovici februarja in začetku marca položaj zaradi novega snega in hujšega mraza poslabšal. Divjad v Veliki in Mali gori se predvsem zaradi globokega snega ni mogla več premikati, zato so ji lovci na smučeh raznašali krmo. 1. marca se je začela sezona lova na medveda. Krmišča za medvede že zalagajo z mrhovino in čakajo, da bodo zvedeli, kakšnega medveda bodo lahko odstrelili.

Franc Bogolin je igral na več sto ohetih

NOVO MESTO — Letos je 50 let, kar Novomešan Franc Bogolin igra harmoniko. V tem času je s poskočnimi narodnimi in zabavnimi melodijami razveseljeval nič koliko svatov na ohetih, udeležence proslav in raznih zabav.

»Že ko sem bil petleten fantič v Leskovcu pri Krškem, sem začel igrati. Najprej na orglice, dvanaštleten pa sem dobil harmoniko. Glasba mi odtlej v življenju največ pomeni.« Kdo ve, kako se imajo danes mnogi ženi in neveste, katerim je Bogolin olepšal prvi dan skupnega življenja, a lahko mu verjamemo, da je bilo takrat veselo.

Možak je tudi šaljivec in duhovitež. Sam pravi, da je bil resen samo za volanom. Kot izkušen avtomehaničar in šofer je vse do upokojitve pred dvema letoma vozil na daljših progah, nazadnje 15 let na redni progi Kumrovec—Ljubljana.

»Kadarkoli sem šel na vožnjo, je bila moja 'Milka' z menoj.« Tako namreč pravi harmoniki. »Če smo se ustavili, sem raztegnil meh in takoj je bila dobra volja tudi pri tistih, ki so se sicer mrko držali. Harmoniko sem vzel s seboj še takrat, ko so nas Nemci odpeljali z doma in nas izselili. Samo doma ne smem igrati, ker žena ne prenese glasbe. Harmonika ji gre na živce, jaz pa se njeni volji pokoravam.« prizna.

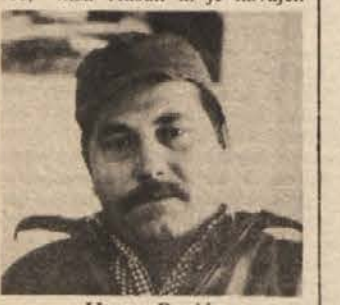
HENČEK BO IGRAL V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE — Jutri ob 20. uri bo v tukajšnjem zdraviliškem domu nastopil Henček s svojim ansambлом. Najprej bo približno enourni koncert, nato pa glasba za ples. Henček se je odredel kakršnekoli honorarju, igral bo brezplačno, izkupiček od prireditve pa bodo namenili skladu za drage medicinske instrumente. Vstopnice bodo prodajali v recepciji zdravilišča.

Hasan za vse

Honorarni pometaç razzava Semičane

SEMIČ — Ko je v Semiču ali okoliških vaseh potrebno postoriti to ali ono težaško ali kakršno drugo delo, ki ljudem ne »diši« preveč, pokličejo na pomoč Hasana Begića, naturaliziranega Semičana v pravem pomenu besede. Človek, ki je sedaj poleg štiriizmesnega dela v Iskri, kjer je zaposlen že 22 let, tudi hišnik semiške etnološke zbirke Belokranjskega muzeja in kulturnega doma ter pometaç semiških ulic je svoje sokrajane že velikokrat režil iz zadrege.

»V življenju sem poskusil že marsikaj. Delal sem celo v rudniku v Istri pred petimi leti so me najeli v vasi Krupa da sem skopal 33 jam za drogove za električno napeljavo in dobrih 300 metrov jarkov kar mi je čeprav je teren kamnit uspelo v 10 dneh. Seveda sem delal od treh zjutraj do devetih zvečer. Edino delo ki se mi je uprlo, pa je bilo kopanje grobov. Pet sem jih izkopal potem pa nisem vzdržal več.« niza Hasan ki je navajen težkega dela, zato za pometanje semiških ulic in pločnikov pravi da je eno najlažjih, ne pa najlepših.

Trije mrtvi pri trčenju

Nova huda prometna nezgoda pri Dobruški vasi — Bo magistralka letos postavila krvav rekord?

DOBRUŠKA VAS — Minuli četrtek ob 5.45 uri je prišlo na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom do nove hude prometne nesreče, ki je le še potrdila črne napovedi, da bo dolenjska magistralka letos zabeležila nov krvav rekord. Številu letošnjih smrtnih žrtev so se v četrtek pri Dobruški vasi pridružili še trije.

27-letni Ahmedin Mušić iz Šumadije pri Travniku je 13. marca nekaj pred 6. uro zjutraj peljal osebni avto znamke Golf iz Zagreba proti Ljubljani. Kaj je bilo vzrok, da je pri Dobruški vasi nenadoma zapeljal na levo stran ceste, še ni dokončno ugotovljeno, najverjetneje pa je to bila utrujenost. Prav takrat je iz nasprotne smeri s tovornjakom pripeljal 45-letni Franc Pišljnar iz Ljubljane, ki navzlic umikanju in zaviranju ni mogel preprečiti nesreče. V silovitem trčenju je tovornjak zadel v levo stran osebnega avtomobila. Posledice pa so bile strašne: na kraju

nesreče sta bila mrtva voznik in sopotnica 52-letna Nesada Mušić iz Turbe, hudo poškodovana pa je bila 43-letna Suada Omerspahić iz Zenice, ki je že med prevozom v novomeško bolnišnico podlegla ranam. Edina, ki je nesrečo preživela, je bila 24-letna Sadeta Omerhodžić iz Travnika, ki se zdravi v novomeški bolnišnici. Poleg človeških žrtev je tudi velika materialna škoda, ocenili so jo na poldrugi milijon dinarjev.

TROJE PREDAVANJ ZA ZDRAVILIŠKE GOSTE

DOLENJSKE TOPLICE — V tukajšnjem zdravilišču večkrat pripravljajo za goste zanimiva predavanja z najrazličnejših področij. Tudi tokrat so napovedana tri, nanje pa so vabljene tisti, ki jih zanima življenje drugod po svetu. Predavanja se bodo vrstila od nedelje, 23. do točka, 25. marca, obiskovalci pa bodo slišali zanimivosti iz Izraela, Kenije in Indije.

SPET NOVOMEŠKA TABORNIŠKA POMLAD?

NOVO MESTO — Skoraj bo minilo 34 let, odkar so v Novem mestu ustanovili Družino gorjanskih tabornikov, prvo povojno taborniško organizacijo na Dolenjskem. To je bilo 27. 4. 1952. Že 30. 11. 1952 je prerasla v Rod gorjanskih tabornikov, ki je takrat združeval 180 mladih in odraslih ljubiteljev narave. Časom vzponov, ko so novomeški taborniki kar zapovrstjo segali po najvišjih priznanjih in odklovanjih slovenskih taborniških vrst, so v zadnjem desetletju sledila tudi obdobja manjše aktivnosti in celo upadanja te priljubljene mladinske organizacije. Zdej naj bi nedelavnost in okrnjeno delo odreda zamenjal nov delovni polot.

Delovna in volilna skupščina odreda bo jutri, v petek, 21. marca, ob 17. uri v dvorani sindikalnega doma v Novem mestu. Pobudniki vabijo nanjo delegate iz čet v Šmihelu, iz osnovne šole K. Rupe na in nove čete v Plavi laguni, pa tudi predstavnike skoraj odmrlega odreda iz osnovne šole v Bršljinu in druge ljubitelje tabornikov, nekdanje organizatorje in sodelavce odreda. S. H.

TRETIČ JU JE POROČIL PREDSEDNIK — Biserne poroke za 60 let skupnega zakonskega življenja so na Dolenjskem zelo redke. Tak jubilej sta minulo soboto dočkala zakonca Medle z Jugorja pri Gabrju. Herovčev Martin in Jožeta sta se vzela 8. februarja 1926 v Brusnicah. Takrat jima je na ohetci igral Hudoklinov Pepe. V soboto so se vsatje spet ustavili v tej brusniški gostilni in Pepe je spet raztegnil meh. Bilo je seveda manj živahne muzike pa tudi manj poskočnih korakov, saj sta poročena že krepko prekoračila osemdeseto leto in sta tudi najstarejša Jugorčana. Rodilo se jima je kar 11 otrok, od katerih je deset še živih. Danes imata veselje s 24 vnuki in 7 pravnuki. Življenje jima ni bilo postlano z rožicami, čeprav je Jožeta poleg kmečkih in gospodinjških del najraje nabirala gorjanske zdravilne rože in korenine, Martin pa je fural po gorjanskih cestah. Se danes se ne ustrašita dela, in kot pravita, ju le še to drži pokonci in pri zdravju. Na sliki: poročni obred v Dolenjski galeriji je vodil predsednik novomeške občinske skupščine Uroš Dular. (Foto: J. Pavlin)

V NOVEM MESTU IN TREBNJEM

MIRNA PEČ — Gledališka skupina tukajšnjega kulturnega društva se bo v ponedeljek, 24. marca, ob 19.30 z delom »Pod Prešernovo glavo« predstavila v novomeškem Domu kulture. V petek, 28. marca, pa bodo s to igro gostovali v Trebnjem.

OPRAVIČILO

Pozorni bralci so gotovo opazili, da smo prejšnji teden na zadnji strani pomotoma ponovno napovedali februarjsko prireditve »Glas mladih Belokranjske«. Sredi marca vabiti na prireditve, ki je bila uspešno izvedena že mesec dni prej, je kajpak lahko samo stvar površnosti, nemarnosti, tej pame novinarstvu oz. grafični pripravi časopisa reče tudi nagajanje tiskarskega škrata. Namesto tega se opravičujemo prizadetim, prirediteljem pa želimo, da bi drugo leto osorej spet poskrbeli za nastop mladih pevcev in pevki. Uredništvo DL

KAKO POSTANEŠ PRI NAS GLAVNI

Bolj kot slepec vida si je želela Klotilda Zračnikova, da bi zanjo vedela vsa Repičevina. Že pred leti je ustanovila ansambel Hreščevča grla. Z njim je nastopala po vaseh, trgih in mestih, po odru je skakala napol naga, pljuvala je v gledalce, sestavljala je žaljiva, družbeno angažirana besedila, na festivalih je hodila spat z vsemi člani žirije in njihovimi prijatelji, a ni prišla dlje kot do intervjuja v Delavčevem glasu.

Tudi s filmom je poskusila. Slačila se je, naselada je obljubila režiserjev, smehljala se je fotoreporterjem, ki so škljocali okrog nje s praznimi aparati, vsiljevala se je na sprejeme, a rezultat vsega tega je bil ta, da se je pojavila v nekem sumljivem filmu nič več in nič manj kot za minuto, kajti že naslednji trenutek so jo ustrelili in je s platna izginila.

V stari kinodvorani je bil zbor krajanov. Občinarji so se potili pred ljudmi, da bi jih prepričali za nov samoprispevek. V vročo razpravo je posegla tudi Klotilda Zračnikova. Govorila je o neurejeni kanalizaciji, o napeljavi vodovoda, ki ga nima polovica vasi v Repičevini, o slabi telefonski povezanosti, o nepravilnem dodeljevanju stanovanj v družbeni lasti, o zatajevanju prihodka, od katerega se plačuje davek, o luknjičavih cestah, o nedogovorjenih cenah za odkup kmetijskih pridelkov, o nesposobnih kadrih, ki vodijo Repičevo drago, o podkupni-

»Ta ženska govori resnico, samo resnico,« je presunilo tovariša Sindikalca.

»To smo iskali. To naj bo ženska leta,« je sklenil tovariš Sezedelcevič, in že je hitel h Klotildi Zračnikovi, da si zapiše njeno ime.

Klotilda zračnikova je postala glavna, neposrednik Jožič Repič pa je zmajeval z glavo, ko jo je poslušal po televiziji, kako prejema priznanje za človeka leta, in je zamrmral v brado: »Lahko je zmagati z resnico v deželi, kjer jo javno govorijo tako redki.«

TONI GAŠPERIČ